

ΜΑΘΗΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΝΑ ΓΡΗΓΟΡΟ ΒΛΕΜΜΑ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ	Γ. Δημητρακοπούλου.
ΕΛΛΑΣ—ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ	Νέδης Α. Νικολαΐδου.
Η ΕΙΚΟΣΤΗ ΟΓΔΟΗ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ	Μιχαλάκη Σιερίφη.
ΔΕΥΤΕ ΛΑΒΕΤΕ ΦΩΣ	Κ. Ἀττεσλή.
BELLA GRECIA	Πογιατζή Χ. Ἰωάννη.
ΑΠ' ΤΑ ΚΟΚΚΑΛΑ ΒΓΑΛΜΕΝΗ	Κ. Ἀττεσλή.
Ο ΓΥΡΙΣΜΟΣ	Εἰρένας Ἰωαννίδου.
ΟΙ ΠΕΤΡΕΣ ΜΙΛΟΥΝ Σ' ΕΚΕΙΝΟΥΣ ΠΟΥ ΞΕΡΟΥΝ ΝΑ ΤΙΣ ΑΚΟΥΝΕ	Ἀνδρέα Φράγκου.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ	Μίκη Ξενοφώντος.
ΜΕΓΑΛΗ ΕΛΛΗΝΙΔΑ	Ρένου Ι. Δικωμίτη.
ΑΓΝΑΝΤΕΥΟΝΤΑΣ ΤΗ ΔΥΣΗ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ	Κλεοπάτρας Ν. Σάντη.
ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ	Ἀδας Χ' Χριστοφῆ.
ΑΚΟΥΩ ΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΧΑΡΕΣ, ΜΟΧΘΟΥ ΚΙ' ΑΓΩΝΑ ΒΟΓΓΟ	Ἰωάννας Ν. Σάντη.
ΟΝΕΙΡΟ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΣ	Ντίνου Μ. Πουργουρίδη.
ΑΓΝΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΛΟΥΛΟΥΔΑ	Τσοῦπρα Α. Κυριάκου.

(Συνέχεια "Οπισθεν).

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ 2)-

ΧΙΟΝΙ! ΧΙΟΝΙ!	Μπέλλας Σαμψών.
ΤΟ ΕΥΠΝΗΜΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ	Χριστοφή Χρ. Ίωάννη.
ΗΛΙΟΒΑΣΙΛΕΜΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΓΙΟ ΙΛΑΡΙΩΝΑ	Δώρας Α. Ίωάννου.
25η ΜΑΡΤΙΟΥ ΣΑΝ ΚΑΙ ΤΟΥΤΗ	Ἀνδρέα Γ. Λυσανδρῆ.
ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ 25ην ΜΑΡΤΙΟΥ	Μάτση Χρ. Ίωάννη.
ΕΝΔΟΞΟΙ ΗΡΩΕΣ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟΙ ΝΕΚΡΟΙ	Κυριάκου Τσιοῦπρα καὶ Μίκη Ξενοφώντος.
ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΝ ΜΑΣ ΕΙΣ ΤΑ ΑΝΘΕΣΤΗΡΙΑ—	
ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΜΑΣ ΤΙΜΑ ΤΟΥΣ ΥΠΕΡ ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΠΕΣΟΝΤΑΣ ΑΠΟΦΟΙ- ΤΟΥΣ ΤΟΥ—ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΕΛΕΤΗΝ ΤΩΝ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΩΝ ΤΗΣ ΣΤΗΛΗΣ ΤΩΝ ΠΕΣΟΝΤΩΝ.	
ΕΠΙΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΟΥΣ ΤΗΣ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΗΣ ΠΛΑΚΟΣ ΤΩΝ ΥΠΕΡ ΠΙΣΤΕΩΣ ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΠΕΣΟΝΤΩΝ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΜΑΣ ΛΟΓΟΥ ΤΟΥ κ. ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ	Γ. Δημητρακοπούλου.
ΣΕ ΣΑΣ ΤΟΥΣ ΤΡΕΙΣ ΠΟΥ ΠΕΣΑΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	Χαραλάμπου Πανταζῆ.
Η ΕΙΚΟΣΤΗ ΠΕΜΠΤΗ ΜΑΡΤΙΟΥ	Ἀντωνάκη Σκορδῆ.
ΑΝΟΙΞΙΣ—ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ	Λοϊζίδου Ὑλλης.
Ο ΜΠΑΡΠΑ ΘΥΜΙΟΣ	Ἐλευθεριάδη Σ. Μάριου.
ΤΟ ΠΙΟ ΩΜΟΡΦΟ ΘΕΑΜΑ ΠΟΥ ΕΙΔΑ	Κοντοῦ Σοφία.
Η ΑΓΑΠΗ ΤΟΥ ΠΑΠΠΟΥ	Γεωργίου Α. Κωμίτη.
ΔΙΠΛΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ	Ἀκη Χ' Πασχαλῆ.
ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ	Ἐλένης Ν. Παπακωντίνου.
ΜΕΤΑΜΕΣΟΝΥΚΤΙΟΣ ΕΠΙΔΡΟΜΗ	Κλεοπάτρας Ν. Σάντη.
ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ	Μίκη Ξενοφώντος καὶ Κυριάκου Τσιοῦπρα.
ΘΥΜΗΣΕΣ	Κλαίρης Ξενίδου.
ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ	Νίνας Ἀρσεν. Νικολαΐδου.
ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΜΑΣ	Παπῆ—Πάμπου.
ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ	Συρίμη Κ. Ἀδωνη.
ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΤΑ ΤΑΞΕΙΣ ΕΟΡΤΑΣΜΟΝ ΤΗΣ 25ης ΜΑΡΤΙΟΥ	Ἀνδρέα Ε. Φράγκου.
ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΔΕΙΞΕΙΣ	Ρένου Ι. Δικωμίτη.
ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ	Κυριάκου Χ. Βάσιλα.
ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ	
ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΥΠΟ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΠΡΟΣ ΛΥΣΙΝ	
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΦΥΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΗΜΕΙΑΣ.	
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΕΤΟΥΣ 1950—51.	
ΟΙ ΕΠΙΤΥΧΟΝΤΕΣ ΕΙΣ ΤΑ ΟΡΤΙΝΑΡΥ.	
» » » » ΝΤΙΣΤΙΕΙΟΝ.	
ΒΡΑΒΕΙΑ ΑΠΟΝΕΜΗΘΕΝΤΑ ΤΟΝ ΙΟΥΝΙΟΝ ΤΟΥ 1950.	
ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 1949—50.	
ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΑΜΕΙΟΥ ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ.	

Ἐκτύπωσις - Τυπογραφείου «ΡΥΘΜΟΥ» Ἀμμόχωστος.

ΑΓΩΓΗ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ

ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

ΣΧΟΛΙΚΟΝ ΕΤΟΣ 1950-51

ΤΕΥΧΟΣ 50Ν

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΚ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ.

ΕΝΑ ΓΡΗΓΟΡΟ ΒΛΕΜΜΑ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ

Ἐπειδὴ μὲ τὴν λήξιν τοῦ σχολικοῦ ἔτους προτίθεμαι νὰ προβῶ εἰς λεπτομερεῆ ἀπολογισμὸν καὶ ἔπειδὴ ὁ μικρὸς χώρος τῆς «Ἀγωγῆς» ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ ἐξυπηρετήσῃ σκοποὺς ἀνταποκρινομένους εἰς τὰς πνευματικὰς ἀνησυχίας καὶ τὰ ἐν γένει διαφέροντα τῶν μαθητῶν, θὰ φροντίσω νὰ εἶμαι σύντομος.

Ἀπευθύνομαι εἰς τοὺς μαθητὰς ἐκείνους τῶν ὁποίων ἡ ἀπόδοσις δὲν εὐρίσκεται εἰς ἱκανοποιητικὸν ὕψος καὶ τοὺς ὑπενθυμίζω, ὅτι μόνον ἡ ἐργασία καὶ ἡ ἐπιμέλεια δύνανται νὰ τοὺς ἐξασφαλίσουν ἐπικράτησιν εἰς τὸν τραχὺ τῆς ζωῆς ἀγῶνα.

Ἡ παρανόησις τῆς ἀποστολῆς των ὡς μαθητῶν, ἡ κακὴ ἐκτίμησις τῆς ἀξίας μιᾶς πλήρους ψυχικῆς καὶ πνευματικῆς μορφώσεως, ἡ κακὴ ἐκλογὴ τῶν δῆθεν φίλων των, ἡ ἀχαλίνωτος τάσις πρὸς τὴν ἀπόκτησιν τοῦ εὐκόλου κέρδους, εἶναι δυσμενεῖς παράγοντες διὰ τὴν ἱκανοποιητικὴν ἀνταπόκρισιν εἰς τοὺς σκοποὺς τῆς φοιτήσεώς των.

Ἀλλὰ βαρύνει ἡ παρατηρουμένη κατάστασις ἀποκλειστικῶς τοὺς μαθητὰς καὶ οἱ ἄλλοι παράγοντες τῆς ἀγωγῆς εἶναι ἀνεύθυνοι;

Ὑπενθυμίζομεν καὶ πάλιν τοὺς σπουδαιότερους παράγοντας, ἀπὸ τοὺς ὁποίους κυρίως ἐξαρτᾶται ἡ ἐξασφάλισις τῆς πνευματικῆς ἠθικῆς, ἐθνικῆς, θρησκευτικῆς καὶ σωματικῆς τῶν μαθητῶν ἀγωγῆς δηλ. τὴν οἰκογένειαν, τὸ περιβάλλον καὶ τὸ Σχολεῖον. Ἐργάζονται ἤρᾳ γε ἐποικοδομητικῶς καὶ οἱ τρεῖς αὐτοὶ σοβαροὶ παράγοντες διὰ νὰ βοηθήσουν τοὺς σκοποὺς τῆς ἀγωγῆς; Ἀδιστάκτως ἀπαντῶμεν, δυστυχῶς ὄχι· μέχρι τοῦδε τοῦλάχιστον ἐκ τῆς ἐνταῦθα πείρας μου βεβαιώνω ὅτι ἀραιὰ δείγματα ἀμέσου καὶ ἀποτελεσματικοῦ διαφέροντος ἔχει νὰ παρουσιάσῃ ὁ παράγων οἰκογένεια. Ἡ ἔλλειψις μορφωτικῆς τῆς ἱκανότητος, ὁ τραχὺς τῆς ζωῆς ἀγὼν, τὰ ρεύματα τοῦ μοντερνισμοῦ εἰς τὴν ζωὴν, ὁ ἀντίθετος πρὸς τοὺς σκοποὺς τῆς ὑγιоῦς ἀγωγῆς φανατικὸς ἰδεολογικὸς τῆς προσανατολισμὸς, ἡ ὑποτίμησις τῶν συνεπειῶν μιᾶς ἐλαττωματικῆς ἠθικῆς πρὸ παντὸς ἀγωγῆς, ἡ ἀνεξέλεγκτος ἐγκατάστασις τῶν ἐκ χωρίων μαθητῶν, εἶναι ἀδυναμίαι, αἵτινες πρέπει νὰ ὑπερνικηθοῦν ἐκ μέρους τῆς οἰκογενείας, ἡ ὁποία πρέπει ὄχι μόνον νὰ ἀγαπᾷ τὸ παιδί, ὅταν τὸ ἔχῃ κατὰ τὴν προσχολικὴν περίοδον μαζί της, ἀλλὰ νὰ ἐξακολουθῇ ἐπίσης νὰ ἐνδιαφέρεται πολὺ περισσότερον, ὅταν φοιτᾷ σὲ ὁποιοδήποτε σχολεῖον.

Ἀλλὰ τὸ περιβάλλον συμβάλλει εἰς τὴν κοινὴν προσπάθειαν τῆς ἀγωγῆς; Νομίζομεν,

ὄχι. ἀντιθέτως, ἂν δὲν διάκειται ἐχθρικῶς πρὸς τὸ σχολεῖον, παρουσιάζεται ἀδιάφορον καὶ μόνον ἀνευθύνως καὶ ἀνώνυμῶς διαπιστώνει διήθεν πλημμελεῖς κατευθύνσεις. Τὸ θάρρος τῆς γνώμης, χαρακτηριστικὸν ἀνθρώπων φιλελευθέρων καὶ εἰλικρινῶς ἐνδιαφερομένων, ἐλλείπει καὶ μόνον μὲ ἀνευθυνολογίαν ἢ καὶ ἀναλόγως τῶν προσωπικῶν προτιμήσεων ἢ ἐχθροτήτων ρυθμίζουν τὴν σχέσιν τῶν πρὸς τὸ σχολεῖον. Ὑπάρχουν ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι, προκειμένου νὰ κερδίσουν καὶ ἓνα γρόσι ἀπὸ τὸν μαθητὴν, εἶναι πρόθυμοι νὰ ὑποβάλουν τὴν μεγαλυτέραν τοῦ μαθητοῦ ἐκτροπὴν ἢ καὶ νὰ παρακινήσουν τοῦτον ν' ἀκολουθήσῃ δρόμον ἀντίθετον ἀπὸ τὰ καλῶς παραδεδεγμένα ἥθη. Ὑπάρχουν ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι φροντίζουν ν' ἀνατρέψουν τὴν ἐργασίαν τοῦ σχολείου, ἀναζητοῦντες τὰ θύματα τῆς κομματικῆς τῶν ἐμπαθείας μεταξὺ τῶν μαθητῶν. Πρέπει νὰ κατανοηθῇ ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ βοηθηθῇ τὸ σχολεῖον εἰς τὰς προσπάθειάς του, διότι ἄλλως ἡ κοινωνία τῆς αὔριον δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀναμένεται καλυτέρα τῆς σημερινῆς. Τὸ σχολεῖον ἐξαντλεῖται εἰς τὰς προσπάθειάς του καὶ ἀγωνίζεται νὰ κάμψῃ τὸ βάρος τῶν ἐμποδίων, ἀλλ' ἔχει ἀνάγκην εἰλικρινῶν καὶ καλοπίστων βοηθῶν.

Λέγεται κάποτε, ὅτι τὸ κλασσικὸν Γυμνάσιον παρέχει μονομερῇ μόρφωσιν, ἡ ὁποία δυσχεραίνει τάχα τὴν βιοποριστικὴν ἐπαγγελματικὴν ἀπορρόφησην τῶν ἀποφοίτων του. Τὰ κλασσικὰ σχολεῖα βεβαίως δὲν εἶναι ἐπαγγελματικὰ σχολαί· ἐὰν ὅμως ἔχῃ κανεὶς ὑπ' ὄψιν του τὸ ἐννοιολογικὸν περιεχόμενον τοῦ ὅρου κλασσικισμὸς· θὰ ἔβλεπε, ὅτι ἡ μόρφωσις δὲν εἶναι μονομερής. Δανείζομαι τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ὅρου «κλασσικισμὸς» ἀπὸ τὸ δελτίον ἐλλήνων φιλολόγων σελ. 150 τομ. 4 «λέγοντες κλασσικισμὸν δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν δύο τινά: Α'. Ἀπάσας τὰς διδασκαλίας ὕλης (φιλολογικῆς, μαθηματικῆς, φυσιογνωστικῆς κ.λ.π.) αἵτινες ἔχουν σταθερὰν καὶ μόνιμον ἀξίαν. Β'. Τὰ ἀποκλειστικῶς ἀναφερόμενα εἰς τὸν ἀρχαῖον ἐλληνορωμαϊκὸν πολιτισμὸν διδασκαλίας περιεχόμενα. Ὑπὸ πολλῶν πιστεύεται, ὅτι ἡ Μέση ἐκπαίδευσις τυγχάνει κλασσικὴ ὑπὸ τὴν δευτέραν ἔννοιαν τοῦ ὅρου. Τοῦτο εἶναι ἀνακριβές. Εἰς τὸ ἐλληνικὸν γυμνάσιον οὐδέποτε παρημελήθη ἡ σημασία τῶν μαθηματικῶν, τῶν φυσιογνωστικῶν καὶ τῶν ἄλλων ἐπιστημονικῶν κλάδων. Προξενεῖ ἴσως ἐντύπωσιν ἡ ἐξαιρετικὴ θέσις ἡ ὁποία δίδεται εἰς τὰ ἐλληνικά. Ἀλλ' ἐπίσης αὐτονόητον τυγχάνει, ὅτι ἐπὶ τοῦ μαθήματος τούτου στηρίζεται ἡ πολιτιστικὴ καὶ πνευματικὴ μας παράδοσις καὶ ἡ φυλετικὴ μας ἐνότης. Τὸ ἐλληνικὸν ἔθνος κατώρθωσε νὰ ἐπιζήσῃ, διότι ἦτο ἔθνος πνευματικόν». Καὶ τὸ Γυμνάσιόν μας ἀνήκον εἰς τὴν ὁμάδα τῶν κλασσικῶν σχολείων προσπαθεῖ νὰ ἐφοδιάσῃ τοὺς ἀποφοίτους του καὶ μὲ γνώσεις ἐξυπηρετούσας κατὰ δυνατόν τὰς συγχρόνους ἀπαιτήσεις τῆς ζωῆς. Τριάκοντα γραφομηχαναί, ἰδιαίτεραι ὥραι ἐμπορικῶν καὶ στενογραφίας δύνανται νὰ καλύψουν μέρος τῶν σημερινῶν ἀναγκῶν, ἀρκεῖ μόνον οἱ μαθηταὶ νὰ κάμωσιν εὐσυνείδητον καὶ φιλότιμον χρῆσιν τῶν παρεχομένων τοιούτων εὐκαιριῶν. Ἡ ἑλλειψὶς ὅμως ἀρκετῶν ἐποπτικῶν μέσων διδασκαλίας καὶ δὴ ὀργάνων φυσικῆς καὶ χημείας ὥς καὶ καταλλήλου χώρου διὰ τὴν χρῆσιν τῶν ἀναμφισβητήτως ἐπηρεάζει τὴν διδασκαλίαν ὀρισμένων μαθημάτων.

Ἔχομεν καὶ πάλιν ἐνισχυμένας τὰς ἐλπίδας νὰ πιστεύωμεν εἰς τὴν ταχεῖαν ἄρσιν καὶ τῶν τεχνικῶν αὐτῶν ἐμποδίων ὥς καὶ ἄλλων γενικωτέρας σημασίας διὰ τὴν ἐξασφάλισιν καλυτέρας τῶν μαθητῶν προστασίας ἀπὸ τοὺς τόσους ἠθικοὺς κινδύνους, τοὺς ὁποίους διατρέχουν.

Εἰς τὰς κρίσιμους αὐτὰς περιστάσεις, κατὰ τὰς ὁποίας αἱ ποικιλώνυμοι προπαγάνδαι ἀμιλλῶνται εἰς τὴν διάβρωσιν τῶν δύο θεμελιῶν τῆς ἐθνικῆς μας ὑποστάσεως, τῆς ὀρθοδόξου πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν πατρίδα, πρέπει ν' ἀντιδράσωμεν ὁ καθένας εἰς τὸν τομέα του καὶ νὰ εἰμεθα βέβαιοι ὅτι προσφέρομεν τὰς ἀρίστας ὑπηρεσίας, ἐφ' ὅσον αὐταὶ τείνουν πρὸς τὸ καλὸν τῆς νεότητος.

Ὅλοι οἱ καλοὶ καὶ τίμιοι ἄνθρωποι εἰς τὰς ἐπάλξεις γιὰ τὴν βοήθειαν τῶν νέων μας μὲ θάρρος καὶ ἀγωνιστικότητα, διότι «οὐκ ἔδωσεν ἡμῖν ὁ θεὸς πνεῦμα δειλίας, ἀλλὰ δυνάμεως» κατὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον.

Γ. Δημητρακόπουλος

ΕΛΛΑΣ-ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

Ἑλλάς—Ἐλευθερία! Οἱ μεγάλες λέξεις, ποὺ συμβολίζουν δυὸ ὑψηλές ἰδέες! Δυὸ ψυχὲς αἰώνια ἐνωμένες! Δυὸ ἀδελφές ψυχές! Τί εἶναι ἡ γαλάζια γκυκεῖα χώρα Ἑλλάδα; Τί ἄλλο εἶναι, παρὰ ἓνας τόπος ἅγιος, μοσχομυρισμένος ἀπὸ τὶς εὐωδιὰς τῶν λουλουδιῶν, τὸ Ἑλληνικὸ θυμάρη, τὸ γαλάζιο οὐρανὸ, μὲ τὸν ὑπέρλαμπρο ἥλιο; Τί ἄλλο εἶναι παρὰ ἡ χώρα τῆς Δόξας, τοῦ Πολιτισμοῦ, ἡ γεννῆτρα κάθε ὠραίου, κάθε ὑψηλοῦ ἰδανικοῦ; Μὰ πάνω ἀπ' ὅλα αὐτὰ πλανᾶται τῆς Λευτεριᾶς ἡ ψυχὴ καὶ τὴν σκεπάζει μὲ τὰ ὁλόλευκα λαμπρὰ τῆς πέπλα.

Δὲν μπορεῖ ἡ Ἑλλάς νὰ ζήσῃ χωρὶς τὴν πανῶρια λευτεριά. Γιατί ἡ Ἑλλάδα εἶν' ἡ πατρίδα τῆς κι' ἡ Λευτεριά αὐτὴν ἀγαπᾷ. Πόσες δυσίες, πόσες ἀμέτρητες δυσίες δὲν κάνουν τὰ παιδιὰ τῆς γιὰ νὰ τὴν περιφρουρήσουν καὶ νὰ τὴν ἀνακτήσουν. Πῶς σπαράζει ἡ καρδιά τους, σὰν τὴν θέσῃ τῆς αἰδέριος κόρης πάρη ἡ σκοτεινὴ πικρὴ σκλαβιά. Ἀπ' τὰ παλιὰ-παλιὰ τὰ χρόνια οἱ Ἕλληνες ἔδωσαν τὰ μεγαλύτερα δείγματα ἀνδρείας, ἔδειξαν τὴν μεγάλην τοὺς ψυχὴν, προσέφεραν ὁλοκαύτωμα ἱερὸ τὸν ἑαυτὸ τους στὸ βωμὸ τῆς θυσίας γιὰ νὰ φέρουν στήν λατρευτὴ τους τὴ πατρίδα πίσω τὴν Λευτεριά. Δὲν λογαριάζουν τίποτε, σὰν πρόκειται γι' αὐτήν. Οὔτε γυναῖκα, οὔτε παιδί. Καλύτερος ὁ θάνατος ἀπὸ μιὰ τέτοια ζωὴ. Ἰνδαλμα τοὺς καὶ ὁδηγὸς ἡ ὁπτασία. Αὐτὴ τοὺς δίνει δύναμη. Πολεμᾶνε σὰν λιοντάρια γι' αὐτήν. Ἀμέτρητα κορμιὰ σωριάζονται νεκρά. Μὰ τὴν ὥρα ποὺ ξεψυχᾶνε, τὴν νοιώθουν νὰ τοὺς παραστέκη, νὰ τοὺς λέῃ. «Ἐνδοξε Ἕλληνα, στὸ καλὸ. Ἡ θυσία ἡ δική σου, ἡ θυσία ὅλων τῶν συντρόφων σου δὲ φέρῃ μιὰ μέρα τῆς Λευτεριᾶς τὸ οὐράνιο ξημέρωμα. Ἀς εἶσαι εὐλογημένος. Καὶ πάλι πετάει, νὰ πάῃ νὰ φωτίσῃ τὸν στρατὸν νὰ τοῦ ἐμπνεύσῃ τὴν πίστη. Καὶ προχωροῦν αὐτοὶ πάντα μπροστὰ μὲ θερμὴ καρδιά καὶ πίστη, κι' ὅλο τὴν ἀκολουθοῦν, ὅπου αὐτὴ τοὺς ὁδηγεῖ. Κι, ἀφοῦ μυριάδες κορμιὰ σωριαστοῦν στὴ γῆ, τῆς Λευτεριᾶς νάματα, ξεπροβάλλει μιὰ μέρα ὁλόλαμπρη μέσα σ' ἑνα ὁλόγλυκο φῶς.

«Φῶς στὸ χέρι, φῶς στὸ πόδι
κι' ὅλα γύρω σου εἶναι φῶς».

Η ΕΙΚΟΣΤΗ ΟΓΔΟΗ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Μεγαλόπρεπη, φωτοστεφανωμένη καὶ πανένδοξη προβάλλει ἡ θεία μέρα τῆς εικοστής ὀγδότης Ὀκτωβρίου, ἡ ὁποία διδάσκει ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς γῆς τὸ ὑπέροχο μυστικὸ τῆς νίκης, μυστικὸ, τὸ ὁποῖον μόνον οἱ Ἕλληνες γνωρίζουν ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων. Καὶ τὸ μυστικὸ αὐτὸ εἶναι ἡ ἀγάπη, ἡ μᾶλλον ἡ λατρεία πρὸς τὴν ἐλευθερίαν. Χάρης δὲ εἰς

Καὶ ξανανιώνουν οἱ Ἕλληνες καὶ γονατίζουν μὲ βουρκωμένα ἀπὸ συγκίνηση μάτια, μὲ τὴν καρδιά νὰ κτυπᾷ δυνατὰ· γονατίζουν μπροστὰ στῆς παρθένου τὴν εἰκόνα εὐλαβικά, ὕμνοι εὐχαριστίας βγαίνουν ἀπ' τὰ βάθη τῆς καρδιᾶς τους.

Στρέφουν τὰ μάτια μιὰ στιγμὴ γύρω καὶ νοιώθουν τῆς Λυτεριᾶς τὴν πνοὴ νὰ πλανιέται στὸν ἱερὸ χώρο. Κι' οἱ πονεμένοι ἐκεῖνοι ποὺ ἔχασαν τοὺς δικούς τους στὴ μεγάλη πάλη γιὰ κείνην, νοιώθουν μιὰ γλυκεῖα παρηγοριά, μιὰ περηφάνεια. Ὅχι! Δὲν μπορεῖ νὰ πέθαναν τέτοιοι ἄνδρες. Ἄνδρες, ποὺ δυσιάστηκαν γιὰ τὸ εὐγενέστερο ἰδανικὸ, τὴν Λευτεριά, δὲν μπορεῖ νὰ πέθαναν.

Κι' εἶν' ἡ Ἑλλάδα καὶ πάλι ἀντάμα μὲ τὴν Ἐλευθερία. Ὅλοι ἀναπνέουν λεύτερα. Ὅλοι δοξάζουν τὸν μεγάλο Θεό. Πῶς λοιπὸν οἱ λέξεις Ἑλλάδα καὶ Λευτεριά νὰ μὴν ἀποτελοῦν μιὰ καὶ μόνη μεγάλη ἔννοια; Πῶς νὰ μὴν εἶναι, ὅ,τι πιὸ ὠραῖο, πιὸ ὑψηλὸ ὑπάρχει στὸν κόσμῳ; Ποιὰ ἄλλη χώρα ἀγωνίστηκε τόσο σκληρὰ, τόσο ὑπέροχα σὰν τὴν Ἑλλάδα; Ποιὰ ἄλλη δὲ τολμοῦσε νὰ σηκώσῃ κεφάλι, τόσο μικρὴ αὐτὴ, στὸ τόσο πλῆθος τῶν κατακτητῶν; Ποιὰ ἄλλη ἔχει Θερμοπύλες, Μαραθῶνα εἰκοσιένα σαράντα; Ποιὰ ἄλλη ἔχει Ζάλογγο, τὸν τραγικὸ χορὸ τοῦ θανάτου τῶν Ἑλληνίδων; Ἡ Ἑλλάδα, μονάχα ἡ Ἑλλάδα! Ἡ Πατρίδα μας, ἡ Πατρίδα τῶν Πατρίδων!

Ψηλὰ στὴν ἀκρόπολη, στὸ ἱερώτερο μέρος τῆς Ἀθῆνας, κυματίζει τὸ πανάγιο σύμβολο, ἡ γαλανόλευκὴ μας. Ἡ ψυχὴ σκιρτᾷ, τὸ σῶμα ἀνατριχιάζει στ' ἀντίκρουσμα τῆς ὁ ἀνδρὸς γονατίζει εὐλαβικά, γιατί ξέρεῖ ὅτι γιὰ νὰ στηθῇ ἐκεῖ πάνω περίλαμπρο, ἀμέτρητοι ἄγωνες θυσίαςαν τὴν ζωὴν τους. Τὰ χεῖλη του ἀδέλγητα δὲ τὴν προσφωνήσουν ψιθυριστὰ.

Ἀπ' τὰ κόκκαλα βγαλμένη
Τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερὰ
Καὶ σὰν πρῶτα ἀνδρειωμένη
Χαῖρε, ὦ Χαῖρε, Ἐλευθεριά!

ΝΕΔΗ Α. ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ
Τάξεω Ε' Β'.

τὸ μυστικὸν αὐτὸ κατώρθωσαν οἱ Ἕλληνες ν' ἀποκορῶσουν καὶ τὰς μεγαλυτέρας τῶν τακτικῶν λαῶν στρατιάς, αἱ ὁποῖαι ἐξεκίνησαν ἀπὸ τὰ πέρατα τοῦ κόσμου διὰ νὰ τοὺς ὑποδουλώσουν.

Ἡ εικοστὴ ὀγδότης Ὀκτωβρίου εἶναι ἡ ἡμέρα, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ ὀπουδήποτε τῆς γῆς εὐρισκόμενοι Ἕλληνες ἐορτάζουν τὴν κατὰ

των Ἰταλῶν φασιστῶν νίκην των. Οἱ Ἰταλοί σάν νά μὴ ἐγνώριζαν ὅτι οἱ Ἕλληνες οὐδέποτε ὑπετάγησαν, ἐπεχείρησαν μὲ τὸν αἰφνιδιασμὸν νά τοὺς ὑποδουλώσουν καὶ τοὺς ζητοῦσαν οὔτε πολὺ οὔτε λίγο: τὴν παράδοσιν τῆς Ἑλλάδος! Ἐνόμισαν ὅτι μποροῦσαν νά ὑποδουλώσουν τὴν πατρίδα τῆς ἐλευθερίας καὶ τὴν πηγὴν τοῦ πολιτισμοῦ, τὴν Ἑλλάδα. Ἀντὶ τούτου ὅμως αἰφνιδιασθήσαν αὐτοὶ μὲ τὸ τρομερὸν καὶ ἀγέρωχον ΟΧΙ, τὸ ὁποῖον ἐξεστόμισεν ὁ ἀδόουλωτος καὶ φιλελεύθερος Ἑλληνικὸς λαὸς διὰ τοῦ στόματος τοῦ ἀειμνήστου κυβερνήτου του Ἰωάννου Μεταξᾶ. Ναί. Τὸ ΟΧΙ αὐτὸ δὲν φανερῶνει τίποτε ἄλλο, παρὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ πρὸς τὴν πατρίδα, τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὸν πολιτισμὸν. Καὶ τὸ ΟΧΙ αὐτὸ ἦτο ἀρκετὸν διὰ νὰ συρρεύσουν οἱ Ἕλληνες εἰς τὰς πλατείας καὶ τὰς ὁδοὺς τῆς πρωτευούσης διὰ νὰ ἀκούσουν τὸ διάγγελμα τοῦ ἡρωϊκοῦ βασιλέως των. Ἐκεῖνος δὲ τοὺς ὠμίλησε μὲ λόγους θερμούς. Ὑπενθύμισεν εἰς αὐτοὺς τὰ κατορθώματα τῶν προγόνων μας, οἱ ὁποῖοι χύνοντες τὸ αἷμά των κατώρθωσαν νά ἀνακτήσουν καὶ νά διατηρήσουν τὴν ἐλευθερίαν, τὴν ὁποίαν ἐκληροδότησαν εἰς ἡμᾶς καὶ ἡ ὁποία τότε ἐκινδύνευε. Προέτρεψε δὲ αὐτοὺς νά πολεμήσουν μὲ τὴν διακρίνουσαν αὐτοὺς ἀνδρείαν καὶ αὐταπάρνησιν. Καὶ οἱ Ἕλληνες ἀπήντησαν μὲ μιὰ φωνὴ ὅλοι: Θάνατος στοὺς μελανοχίτωνας τοῦ Μουσσολίνι. Κανεὶς των δὲν θὰ περάσῃ. Καὶ ἔτρεξαν εἰς τὰ σύνορα διὰ νά ὑπερασπίσουν τὸ πολυτιμότερον ἀγαθὸν των, τὴν ἐλευθερίαν των. Ἐπολέμησαν μὲ τὴν χαρακτηρίζουσαν αὐτοὺς ἀνδρείαν καὶ ἐνίκησαν.

ΛΕΥΤΕ ΛΑΒΕΤΕ ΦΩΣ

Πηχτὸ σκοτάδι ἀπλώνεται,
Ἐξω φυσοῦν ἀνέμοι
ἄγριοι· μπόρες, θύελλες,
φύση φουρτουνιασμένη.....

Ὁ τρόμος τὸ βασιλείῳ του
δῶ πάνω ἔχει στήσει
θαρρεῖ πῶς τὸ λυχνάρι μας
σιγὰ-σιγὰ θὰ σβήσῃ.

Χίλιοι ἀνέμοι τὸ φυσοῦν
μὰ κεῖνο δίνει λάμψη,
ὥσπου μὲ φλόγα φουντωτὴ
πὶὸ φωτεινὰ νά λάμψῃ.

Καὶ φούντωσε ἡ φλόγα του
κι' ἔφεξ' ὁ τόπος ὅλος·
οἱ ἀνέμοι κοπάσανε,
ἐχάθηκε κι' ὁ τρόμος.

Κι' ἐσκόρπισε τὴ λάμψη του
σ' ὅλη τὴν οἰκουμένη,
παντοῦ· τὴ γῆ ὁλόκληρη

Τὴν μεγάλην αὐτὴν ἐπέτειον ἐορτάζουν καὶ πανηγυρίζουν ὅλοι οἱ Ἕλληνες χωρὶς ὁμῶς νά λησμονοῦν ὅτι ἓνα κομμάτι Ἑλληνικῆς γῆς, ἡ βόρειος Ἠπειρος, στενάζει κάτω ἀπὸ τὸ δικτατωρικὸν καθεστὼς τοῦ Ἐμβερ Χότζια. Δὲν λησμονοῦν ἐπίσης ὅτι εἰς τὸ νοτιανατολικὸν ἄκρον τῆς Μεσογείου 450 χιλιάδες Ἕλληνες τῆς μεγαλονήσου Κύπρου ἀγωνίζονται ν' ἀποτινάξουν τὸν Ἀγγλικὸν ζυγὸν καὶ νά πέσουν εἰς τὴν ὁλόθερμη ἀγκαλιὰ τῆς Μάννας των. Μὲ τὸ δημοψήφισμα δὲ τῆς 15ης Ἰανουαρίου 1950 οἱ Ἕλληνες Κύπριοι διετράνωσαν διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν τὸν διακαῆ πόθον των νά ἐνωθοῦν μὲ τὴν Μητέρα των, τὴν αἰωνίαν Ἑλλάδα. Καὶ ὅσον οἱ Ἀγγλοὶ διαρκῶς ἀπαντοῦν στερεότυπα ὅτι τὸ ζήτημά των εἶναι κλειστόν, τόσον τῶν Ἑλλήνων τῆς Κύπρου ἡ πίστις δυναμώνει ὅτι ὁ πόθος των θὰ πραγματοποιηθῇ καὶ θὰ πραγματοποιηθῇ, διότι εἶναι δίκαιος.

Ἡ μεγάλη αὐτὴ νίκη διδάσκει καὶ θὰ διδάσκῃ ὅτι ἡ ἐλευθερία, ἡ ὁποία εἶναι τὸ πολυτιμότερον ἀπὸ ὅσα ἀγαθὰ ἐχάρισεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν ἄνθρωπον, κερδίζεται καὶ διατηρεῖται μόνον ὅταν τὸ αἷμα χύνεται ἀδιάκοπα δι' αὐτήν. Μᾶς διδάσκει ἀκόμη ὅτι ἡ μεγαλωσύνη τῶν λαῶν δὲν μετράται μὲ τὸ στρέμμα, ἀλλὰ μὲ τὸν ἡρωισμό καὶ τῆς καρδιάς τὸ αἷμα.

Εἶναι λοιπὸν δυνατόν οἱ Κύπριοι νά παύσουν ν' ἀγωνίζονται διὰ τὴν ἐλευθερίαν των, ἀφοῦ εἶναι Ἕλληνες καὶ οἱ Ἕλληνες ἀγαποῦν ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἀγαθὸν τὴν ἐλευθερίαν;

ΜΙΧΑΛΑΚΗΣ ΣΙΕΡΙΦΗΣ
Τάξεως Β' θ'.

τὴν εἶδα φωτισμένη.....

Μὰ πάλι ξανατόλμησαν
τὸ φῶς του νά τὸ σβήσουν
οἱ Βόρειοι οἱ ἄνεμοι,
τὸν κόσμον νά βυθίσουν
σ' ἓνα σκοτάδι πὶὸ πηχτὸ,
σὲ μιὰ μεγάλη ἀντάρρα,
νά βασιλεύῃ ὁ ἀθεῖσμος,
ἡ ἀσχημιὰ, ἡ κατάρρα.....

Δὲν τὸ μπορέσανε ἄλλοι!
καὶ δυνατοὶ ἂν ἦσαν,
ὅσο κι' ἂν φυσοῦσαν
μὲ πονηριὰ καὶ λύσαν.

Γιατ' ἄστραψε πὶὸ φωτερὰ
ἡ ἀσβεστη ἡ φλόγα
κι' ἐφούντωσε κι' ἐφούντωσε,
καὶ θὰ φουντώσῃ ἀκόμα...

Κ. ΑΤΤΕΣΛΗΣ
Τάξεως Ε' θ'.

BELLA GRECIA

Εἶναι ἡλιοβασίλεμα. Σ' ἓνα μικρὸ σπιτάκι στὴν ἄκρῃ τοῦ γραφικοῦ χωριοῦ, ἡ μεγάλη ἀδελφὴ διαβάζει στὴν χήρα μάνη τῆς καὶ στὰ μικρότερα ἀδελφάκια τῆς τὸ γράμμα τοῦ λατρεμένου τοῦ σπιτιοῦ των, τοῦ μόνου των προστάτου, τοῦ μεγαλύτερου ἀδελφοῦ, ποῦ στὸ πρόσταγμα τῆς πατρίδος ἔσπευσε μαζί μ' ἄλλα Ἑλληνόπουλλα—χαρούμενα, γενναῖα παιδιά, ποῦ πῆγαιναν νά ὑπερασπίσουν τὸ πάτριον ἔδαφος καὶ νά προσφέρουν τὴ ζωὴ τους στὸ βωμὸ τῆς Ἐλευθερίας. Ἡ θλιμμένη ἀδελφὴ κι' ἡ δόλια ἡ μάνη ἀναπολοῦν τὴν νύκτα ἐκείνη τοῦ χωρισμοῦ. Τὸν ξαναβλέπουν ντυμένο τὴ τιμητικὴ στολὴ τοῦ Ἑλληνα ἀξιωματικοῦ γεμάτον καμάρι καὶ χαρὰ, νά φεύγῃ γιὰ τὸν ὑψηλὸ προορισμὸ του.

Ἦταν μιὰ νύκτα τοῦ χειμῶνα σὸ σιδηροδρομικὸ σταθμὸ μὲ τοὺς ξύλινους πάγκους του. Οἱ φαντᾶροι ἀνυπόπιστα περιμέναν τὸ τραῖνο νά τοὺς πᾶν πὶὸ κοντὰ στὸ πεδίο τῆς τιμῆς, γιὰ τὸ ὁποῖο φλογιζόταν ἡ καρδιά τους. Θαρρετές κοπέλλες, μάνες μὲ δακρυσμένα μάτια ἀπὸ ἀνάκατα αἰσθήματα λύπης, χαρᾶς καὶ περηφάνειας. Λίγο πὶὸ πέρα στεκόταν κι' ὁ ἀξιωματικὸς μας, ἓνα ξανθὸ, ψηλὸ παλῆκარი, ποῦ τὸν εἶχαν κυκλωμένο ἡ μαυροφόρα μάνη του καὶ τὰ μικρὰ ὀρφανὰ ἀδελφάκια του καὶ μὲ μάτια λυπημένα τὸν κῆταζαν, κι' ὅλο τὸν κῆταζαν σάν νά ἐπρόκειτο νά μὴν τὸν ξαναδοῦν.

Γύρω τους τόσος κόσμος! Ἦτανε καὶ παιδιά ποῦ ἄφησαν τ' ἀλέτρι τους καὶ ντύθηκαν τὸ χακί, κι' ἄλλα ποῦχαν μόλις τελειώσει τὸ σχολεῖο. Ὅλοι ἐτοιμοὶ στὸ πρόσταγμα τῆς πατρίδος, «Νῦν ὡπὲρ πάντων ὁ ἀγὼν».

Ὁ ἀξιωματικὸς ἔκανε νά πῇ κάτι ἀστεῖο στὰ μικρότερα ἀδελφία του, νά λιγοστῆσῃ κάπως τὴ λύπη τους. Τὰ παιδιά πῆγαν νά γελάσουν μὲς ἀπ' τὰ δάκρυά τους. Τὸ γέλιο τους ἀκούστηκε παράτονο, διασμένο, κι' ὕστερα πνίγηκε μὲς τὸ βουητὸ τοῦ τραίνου ποῦ ἐρχόταν.

Μὲ μιᾶς ὁλος τοῦτος ὁ κόσμος σάλεψε ξαφνιασμένος. Ὁ κρότος τοῦ τραίνου τοὺς ἀπέσπασε ἀπ' τὲς σκέψεις τους, ἔφερε μπροστὰ τους ὁλοζώντανη τὴ σκληρὴ πραγματικότητα. Ἦλθε κι' ἐπῆρε μαζί του ὅλους τοὺς ἀγαπημένους μαζί καὶ τὸν Ἀλκῆ. Στὸ δολωμένο μυαλὸ τῆς πονεμένης μάνης καὶ τῶν ἀδελφῶν τοῦ Ἀλκῆ εἶχαν ὅλα σβῆσει, ἔμεινε μονάχα ἓνα τραῖνο ποῦ φευγε ἀγκομαχώντας μέσα στὴ νύκτα κι' ἓνας ξανθὸς ἀξιωματικὸς νά κουνά τὸ μαντῆλι του καὶ νά τοὺς κοιτᾷ, κι' ὅλο νά τοὺς κοιτᾷ στοργικά.

Ὁ καιρὸς περνάει γρήγορα. Τὸ καλοκαίρι ἦλθε, κι' αὐτὸς ἀκόμα νά γυρίσῃ. Μηνύματα χαρᾶς ἐρχονται ἀπ' τὰ χιονισμένα βουνά. Οἱ Ἰταλοὶ φεύγουν ντροπιασμένοι πέρα ἀπ' τ' ἄ-

για χώματά μας. Πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς θαμβωμένοι ἀπ' τὴν ἀνδρεία καὶ τὴν ὁμορφίαν τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς, μαγνητισμένοι ἀπ' τὸ μεγαλεῖο τῆς Ἑλλάδος, σπεύδουν ὁμάδες-ὁμάδες νά παραδοθοῦν στοὺς φαντᾶρους μας μὲ τὴν κραυγὴ τοῦ θαυμασμοῦ «Bella Grecia». Ὁ πόνος πνίγεται μὲς τὸ γαλανὸ χρῶμα. Ὁ ἐνδοσιασμός τυλίγει τὲς ψυχές, κι' ἡ οἰκογένεια τοῦ Ἀλκῆ περιμένει.....

Εἶναι дуὼ ὥρες περασμένα τὰ μεσίνυκτα. Ὁ γενναῖος ἀξιωματικὸς μὲ τριάντα μόνο ἄνδρες φρουρεῖ ἓνα ὕψωμα. Ὅλοι ἄγρυπνοι γύρω ἀπ' τὴ γαλανὴ σημαία περιμένουν μὲς ἀπ' τὰ χαρακώματά τους τὸν ἐχθρόν. Τὴν ἡσυχίαν τῆς νύκτας διέκοψε ξάφνου ἡ κραυγὴ: «Στὰ ὀπλα! Ἐρχονται οἱ ἄνδρες». Τὴν ὥρα τούτη τοῦ προδότου διάλεξαν οἱ «γενναῖοι λύκοι» τῆς Τροσκάνης νά προσβάλουν τὲς θέσεις τῶν Ἑλλήνων. Στὸν ἄνισο ἐκεῖνο ἀγῶνα ὁ ἀξιωματικὸς μὲ τοὺς τριάντα λεβέντες του, ὕψωνουν σάν ἀτσάλινο πύργο τὴ δέλτη τους νά πεδᾶν οἱ ὅλοι, παρὰ νά ἀφήσουν τοὺς Ἰταλοὺς νά βεβηλώσουν τὰ ἅγια χώματα τῆς πατρίδος των, νά φυγαδεύσουν τὴν Ἐλευθερίαν καὶ τὸν πολιτισμὸ τῆς, ποῦ μὲ τόσες δυσίες καὶ αἵματα γενεές τῶν παιδιῶν τῆς ἐδημιούργησαν. Πολεμῶντες σάν θεία πίπτουν οἱ ἀτρόμητοι ὑπερασπιστές, ὁ ἓνας κατόπιν τοῦ ἄλλου, στὲς ἐπάλξεις τῆς τιμῆς, ἀκολουθοῦντες πιστὰ τὸν δρόμο τῆς πατροπαράδοτης Ἑλληνικῆς ἀρετῆς ποῦ χάραζαν ὁ Λεωνίδας μὲ τοὺς Τριακοσίους, οἱ Μαραθωνομάχοι οἱ ἥρωες τοῦ εἰκοσιένα.

Πρῶτος ἀπ' ὅλους, δίδοντας τὸ παράδειγμα ἀνδρείας στοὺς στρατιῶτες του, πίπτει ὁ ἀξιωματικὸς. Дуὼ σφαῖρες τοῦ τρύπησαν τὸ στήθος. Τρεῖς ἀπὸ τοὺς ἄνδρες του ἔτρεξαν ἀμέσως, νὸν ἀκούμπησαν σ' ἓνα δένδρον καὶ ἄρχισαν νά τοῦ δένουν τὴ πληγὴ του. Ἀλλ' ὁ μεγαλόψυχος ἀξιωματικὸς διατρανώνοντας τὴν αὐταπάρνηση μπροστὰ στὸ συμφέρον τῆς Πατρίδος, τοὺς παρακαλεῖ νά ξαναπάρουν τὲς θέσεις τους καὶ νά τὸν ἀφήσουν ἐκεῖ. Συγκινημένοι οἱ ἄνδρες του ὑπήκουσαν κι' ἐρρίφθησαν μὲ μεγαλύτερο θάρρος στὸ τιτάνειο ἀγῶνα. Κι' ἀπ' τὴ θέση του ἐκείνη ὁ γενναῖος ἀξιωματικὸς καμαρώνοντας τοὺς ἄνδρες του, ποῦ πολεμοῦσαν ὑπεράνδρῳπα, ἀφοῦ ἔσκυψε κι' ἐφίλησε εὐλαβικά τὸ χῶμα τῆς μεγάλης πατρίδος, ἄφησε μὲ τὸ χαμόγελο στὰ χεῖλη τὴ τελευταία του πνοὴ νά πετᾷ σάν ἀποχαιρετιστήριο μῆνυμα στὴ μάνη καὶ τ' ἀδελφία του, ἐνῶ ἓνα βόλι τοῦ ἐχθροῦ ξάπλωνε νεκρὸ καὶ τὸν τελευταῖο ἀπὸ τοὺς ἀτρόμητους ἡμίιδους ὑπερασπιστές.

ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ Χ. ΙΩΑΝΝΗΣ
Τάξεως Ε' θ'.

ΑΠ' ΤΑ ΚΟΚΚΑΛΑ ΒΓΑΛΜΕΝΗ

«'Απ' τὰ κόκκαλα βγαλμένη
τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερά,
καὶ σὰν πρῶτα ἀνδρειωμένη
χαῖρε, ὦ, χαῖρε ἐλευθεριά».

Δ. ΣΟΛΩΜΟΣ.

Ἑλλάς, Ἑλευθερία! Δυὸ λέξεις! Ὅταν
λές τὴν μιά, ἐννοεῖς τὴν ἄλλη. Τόσο πολὺ συν-
δεδεμένες. Δυὸ λέξεις, πού ἡ μιά ὀφείλει τὴν
ὑπαρξή της στὴν ἄλλη.

Ἡ πρώτη, εἶναι μιὰ χώρα γαλανή,
περήφανη, κι' ὠραία,
πού βγάζει τέκνα ἥρωϊκά
ἀπ' ὅλους πὺδ γενναῖα.

Ὁ Ἄιτικός της οὐρανὸς
τὰ γαλανά νερά της,
ὁ Παρθενών, ὁ Ὀλυμπος
καὶ τ' ἄλλα τὰ βουνά της,

ὁ Μαρθιὸν κι' οἱ Πλαταιῆς
τὰ τίμια χρώματά της,
ὅπου πεσόντων τὶς ψυχὲς
δροσίζει τες ὁ Μπάτης,

νὰ τα τὰ κάλλη κι' οἱ ὁμορφιῆς
πού ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ
τῶν ἀτιμῶν της τῶν ἐχθρῶν
τὶς γλώσσες νὰ ρουφήξῃ.

Κι' ἀπὸ τὴ δεύτερη, ἔχει γερὰ ζυμωδῇ,
ἀνόδευτα, ἡ ἀκατάλυτη Ἑλληνικὴ ψυχὴ, τὸ Ἑλ-
ληνικὸ πνεῦμα, τὸ ὁποῖον:

Δὲν χάνεται στὰ τάρταρα,
μονάχα ξαποσταίνει,
στὴ ζωὴ ξαναφαίνεται,
καὶ λαοὺς ἀνασταίνει.

Ναί. Δὲ χάνεται στὰ τάρταρα!
Ἀπὸ χιλιάδες χρόνια μέχρι σήμερον, τὸ

Ἑλληνικὸ πνεῦμα, ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ, «στοι-
χειωμένη μέσα στ' ἀρχαῖο μισογκρέμνιστο πα-
λάτι», στέκεται σὰν θεμέλιο, στήν ἐκάστοτε
νέα μορφή πού παίρνει τὸ ἔθνος, αὐτὴ εἶναι ἡ
σπίδα πού ἀνάβει τὶς καρδιές τῶν Ἑλλήνων,
γιὰ νὰ ἀνακτήσουν τὴ λευτεριά τους.

Αὐτὴ πρώτη -ἐβαπτίσθη- στὰ θεῖα νερά
τοῦ Χριστιανισμοῦ. Αὐτὴ τὸν δέχτηκε στίς
ἀγκάλες της, τὸν μεγάλωσε, καὶ τὸν ἔκαμε με-
γάλο καὶ τρανὸ.

Στὴν Ἑλλάδα μέσα, ἔχει κτίσει τὴ φωλιά
της ἡ λευτεριά. Αὐτὸ τὸν τόπο διάλεξε. Τὴν
Ἑλλάδα, «πού ὅλα της περήφανα, κι' εἶν' ὅλα
γαλανά». Κι' ὁσάκις πλημμυρίσῃ ὁ ποταμός,
«εἶν' ἔτοιμα τὰ τέκνα της νὰ στήσουνε γιοφύρι,
μέ τ' ἀτσαλένια τοὺς κορμιὰ γιὰ νὰ περάσῃ ἡ
λευτεριά». Ἡ λευτεριά, πού ζῇ μέσα στὰ κόκ-
καλα τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερά.

Γι' αὐτὸ ἡ Ἑλλάς ποτὲ δὲν ἐπεχείρησε νὰ
κατακτήσῃ ξένους τόπους. Γιατί πιστεύει πῶς:
«ἡ δύναμις δὲν εἶναι καὶ δὲ ζῇ παρὰ μᾶς! μέ
τὴ δικαιοσύνη»

Κι' ὅμως πολλοὶ ξεκίνησαν γιὰ νὰ τὴν
κατακτήσουν.

Κι' ἂν ἦτανε καὶ δυνατοί, σὲ μιὰ στιγμή
ἱερή, ἐμφανίζεται ἡ λευτεριά μ' ὅλη τὴ μεγα-
λοπρέπειά της καὶ τοὺς λέει: «Ἄν θέλετε, τολ-
μήστε».

Πάντα ἦτανε τύχη; Πάντα ἦτανε δαῦμα;
ΟΧΙ. Δὲν ἦτανε δαῦμα τὸ νὰ νικᾷ πάντα ἡ
Ἑλλάς, ΟΧΙ. Εἶναι γιατί ἔχει μέσα της πρῶτο
ἰδανικὸ, τὴν «Ἑλευθερία».

Κι' ἂν ἦτανε ποτὲ δυνατόν νὰ κατεβῇ ἡ
Ἑλληνικὴ ψυχὴ ἀπὸ τὸ ὕψος της, ἐκεῖ ψυχὰ ἀπ'
τὸν Ὀλυμπο! Κάθε τόσο, ἡ ἀκατάλυτη Ἑλληνι-
κὴ ψυχὴ, ριζωμένη βαθειὰ στὰ τέκνα της, ἀπο-
δεικνύει στοὺς βαρβάρους, πού θέλουν νὰ
τὴν κατακτήσουν, πῶς δὲν μπορεῖ νὰ ζῇ νὰ
ὑπάρχῃ χωρὶς λευτεριά. Καὶ ὅτι τότε μόνον
δὰ πάψῃ νὰ ὑπάρχῃ «ὄντας ὁ κόσμος λείψῃ»,
κατὰ τὸν ἐθνικὸν μας ποιητὴν.

Κ. ΑΤΤΕΣΛΗΣ
Τάξεως Ε' β.

Ο ΓΥΡΙΣΜΟΣ

Ἀνάσταση σημαίνει ἡ καμπάνα
φορώντας γιορτινὰ ἢ φτωχὰ μάνα,
κινεῖται γιὰ τὴν κοντινὴ ἐκκλησίαν
μέ τοῦ Μαῦτου τὴν πρωϊνὴ δροσιά.

Τὸν γυρισμὸ τοῦ γιοῦ της περιμένει
πού μ' ἐλπίδ' ἀκλόνητη προσμένει
π' ἔφυγε γιὰ τὴν ξενιτειά.
μέ δάκρυα πού καίγαν σὰν φωτιά.

Πέρασαν ἀπὸ τότε τόσα χρόνια!
Πέσανε στὰ μαλλιά της χιόνια.
Μὰ ἡ ἐλπίδα ζῇ μέσ' τὴ ψυχὴ της,
νὰ δῇ μιὰ μέρα τὸ παιδί της.

Καὶ νὰ πού ξάφνου ἕνα πρωῒ,
πού ἀπλωνόταν ἡ αὐγὴ,
εἶδε νὰ μπαίνει στὴν αὐλὴ της
τὸ λατρευτὸ παιδί της.

Τρέχοντας σὰν παιδί χωρὶς λαλιά,
ἔπεσε στοῦ παιδιοῦ της τὴ ζεστὴ ἀγκαλιά,
πού μέ πλούσια δῶρα τώρα
γύρισε ἀπ' τὴ μακρινὴ τὴ χώρα.

Ὁ Θεὸς τὸ ἠθέλε, παιδί μου,
νὰ δώσῃ σήμερα εἰς τὴ ψυχὴ μου
μιὰ τέτοια σπάνια χαρὰ,

πού μοιάζει μέ λουλούδια δροσερά.

Γονάτισε μπροστὰ στὸ εἰκονοστάσι
σὲ μιὰ ἀγγελικὴ στάση,
μαζὶ μέ τὸν ἀγαπημένο γιό,
δοξολογώντας τὸ Θεό.

ΕΙΡΕΝΑ ΙΩΑΝΝΙΔΟΥ
Τάξεως Α' ε'.

ΟΙ ΠΕΤΡΕΣ ΜΙΛΟΥΝ Σ' ΕΚΕΙΝΟΥΣ ΠΟΥ ΞΕΡΟΥΝ ΝΑ ΤΙΣ ΑΚΟΥΝΕ

(Ἀπὸ τὴν ἀρχαιολογικὴ μας ἐκδρομὴ στὴν Ἑγκωμη—Ἀπ. Βαρνάβα—Σαλαμίνα)

Ἐκδραση γραμμένη στὴν τάξη.

Ὅταν βλέπῃ κανεὶς τὰ ἔργα τῶν ἀρχαίων, θαυ-
μάζει τὸν πολιτισμὸ πού εἶχαν κι' αἰσθάνεται, πῶς
εἶναι πολὺ ἀδύνατος νὰ κάμῃ κι' αὐτὸς τὰ ἴδια.

Τέτοιο θαυμασμὸ καὶ μικρότητα νοιώσαμε
προχθὲς τὴν Κυριακὴ. Θὰ ἐπισκεφτόμαστε τὰ ἀρχαῖα
τῆς Ἑγκωμης, τοῦ Ἀπ. Βαρνάβα καὶ τὴν ἀφρό-
λουστη Σαλαμίνα. Ξεκινήσαμε πολὺ πρωῒ. Ἡ ἀραιὴ
ὁμίχλη μᾶς ἔβρεχε τὰ πρόσωπα, σὰν τρέχαμε ἀπάνω
στὰ ποδήλατα. Ὁ δρόμος δεινροστολισμένος καὶ τὰ
γύρω περιβόλια σκορποῦσαν τὸ αἰθέριο ἄρωμα τῶν
ἀνθῶν τους.

Πρῶτα στὴν Ἑγκωμη. Διασχίσαμε τὸ μικρὸ
χωριὸ καὶ βρεθῆκαμε στὸν πλατὺ κάμπο. Ἀπὸ ἕνα
ψηλὸ μέρος ἕνα ὁροπέδιο ἀπλωνόταν, μιὰ ἔκταση μέ
μυτερὲς πέτρες ἐδῶ καὶ κεῖ καὶ κάτ' ἐκεί καὶ ἀφρο-
λουστὰ καὶ ἄλλα. «Ἐκεῖνες οἱ πέτρες ἀποτελοῦσαν τεῖχος»
μᾶς ἐξήγησε ὁ συνοδὸς μας, πού μᾶς συνώδευε γιὰ
νὰ μᾶς πῇ, τί σημαίνουν ἐκεῖνα τὰ νεκρὰ, οἱ πέτρες
καὶ τὰ ἐρείπια πού θὰ συναντήσουμε. Ποιὸς ἀπὸ μᾶς
μποροῦσε νὰ τὸ φανταστῇ αὐτό; Ἦταν τεῖχος γύρω
ἀπὸ μιὰ πόλη μεγάλῃ, πού, ὅπως λένε, ἦταν ἡ ἀρχαία
πρωτεύουσα τῆς Κύπρου Ἀλάσια. Καὶ σ' ἐκεῖνα τὰ
βαθουλῶματα, ἀρχαῖα κτίρια καὶ τάφοι, μέ τόση
τέχνη καμωμένα. Ἴσως νὰ ἦταν πλούσια ἡ πόλη καὶ
τὴ στόλιζαν ὠραῖα κτίρια. Φανταστήκαμε τότε, πῶς
νὰ ἦταν καὶ πῶς ζοῦσαν ἐκεῖνοι οἱ ἄνθρωποι, οἱ
πρόγονοί μας ἃς ποῦμε ἔτσι, δυὸ καὶ τρεῖς χιλιάδες
χρόνια πρὶν τὸ Χριστό. Σύντομη ἡ ἐπίσκεψή μας ἐκεῖ
καὶ τραβήσαμε κατὰ τὸν Ἀπ. Βαρνάβα κι' ἐκκλησια-
στήκαμε ἐκεῖ. Ἐκκλησία ἀρχαία, Βυζαντινὴ. Παρ' ἔ-
κει ἔξω ὁ τάφος τοῦ Ἀποστόλου, τοῦ προστάτη τῆς
Ἐκκλησίας μας καὶ τὸ ἅγιόματό του.

Ἀπὸ μακριὰ ὅμως κάτ' ἐκεῖ τρεῖς. Κιτρινο-

πράσινο τοπίο. Τρέχαμε ὅσο μπορούσαμε πὺδ πολὺ,
γιὰ νὰ φτάσουμε σὰν πῶς θ' ἀφενγαν ἀπ' ἐκεῖ. Ὅσο
πλησιάζουμε, τόσο καὶ ἀνυπομονοῦμε. Ἐπὶ τέλους
βρισκόμαστε μεσ' τὸ δεινροφυτεμένο τοπίο. Ἡμα-
στὰν μέσα στὴν πανένδοξη πόλιν τὴ Σαλαμίνα πού
τόσοι τὴν ὕμνησαν. Δὲν μᾶς τραβοῦσε μόνο ἡ ὁμορ-
φία της, μὰ κι' ἡ δόξα της. Ἐδῶ πέτρες σωροὶ, ἄλ-
λου σκορπισμένες χάμω. Κάθε μιὰ μαρτυρεῖ καὶ μιλά
γιὰ τὴν ἱστορία τοῦ δροσόλουστου τόπου. Ἐδῶ ἦταν
ἡ ἀρχαία ἀγορὰ, παρακάτω τὸ ὑδραγωγεῖο τῆς πόλης,
τὰ ἀνάκτορα. Ὅλα μᾶς θυμίζουν τὸν ἀρχαῖο πολιτι-
σμὸ. Σ' αὐτὴ τὴν πόλιν στηρίζεται ὅλη ἡ ἱστορία τοῦ
νησιοῦ. Πὺδ πάνω σ' ἕνα λόφο βλέπομε νὰ ἀπλώνε-
ται ἡ γαλάζια θάλασσα, πού προσθέτει κι' αὐτὴ τὴν
ὠραιότητά της στὴ νεκρὴ πολιτεία.

Ὅλ' αὐτὰ μᾶς τ' ἀξηγοῦσε ὁ συνοδὸς μας κι' ἐ-
μεῖς μέ μεγάλο ἐνδιαφέρον τ' ἀκούσαμε. Δὲν χορταίναμε
καὶ νὰ βλέπουμε.

Ἡ φύση γιὰ νὰ μὴν ἀφήσῃ ἐκεῖνα τὰ ἄψυχα
μνημεῖα, οἱ πέτρες κι' οἱ κολόνες φρόντισε πολὺ γι'
αὐτὰ. Τὰ σκέπασε μέ τὸ κιτρινοπράσινο, πού μᾶς τρα-
βοῦσε.

Δὲν μείναμε ὅμως, ὥσπου νὰ ρουφίξουμε τὸ
ζωογόνο ἀέρι καὶ νὰ χορτάσουμε τελείως καὶ τὴν ἐ-
μορφία. Φύγαμε χωρὶς νὰ βγοῦμε ἀπὸ τὰ ὄνειρα
καὶ τὶς εἰκόνες, πού σχηματίζονταν στὸ νοῦ. Μὰ ὡς
τώρα μᾶς μένουν ζωηρὰ τυπωμένα.

Οἱ Ἕλληνες, πρῶτοι ἔχισαν αὐτὴ τὴ μεγάλη
καὶ πανέμορφη πόλιν, δὲν τὸ ἔκαμαν ἀπὸ δική τους
σκέψη. Τοὺς τῶπε ὁ Ἀπόλλωνας νάρθων στ' ἀφρό-
λουστο νησί, γι' αὐτὸ κι' οἱ πέτρες εἶναι θεϊκές.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΡΑΓΚΟΥ
Τάξεως Δ' β'.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Εἶναι στιγμές, πού οἱ ψυχὲς βαρεῖς καὶ
θλιμμένες δρηνοῦν ἕνα χαμένο τους ὄνειρο
εἶναι ὥρες, πού μέ δακρυσμένα τὰ μάτια στε-
κόμαστε ἀφηρημένοι καὶ γυρεύουμε νὰ ξανα-
πλάσουμε κάποια γκρεμισμένη μας εὐτυχία,
π' οὐχεῖ σ' ἐρείπια σωριαστὴ μπροστὰ στὴ μα-
τωμένη μας καρδιά. Κόσμοι, πού χτίστηκαν ἀ-
πὸ τῆς φαντασίας μας τὰ τρελλὰ φτερουγι-
σμάτα, πέφτουνε σὰν πύργοι χάρτινοι μπρο-

στὰ στῆς σκληρῆς πραγματικότητος τὰ ἄπονα
χτυπήματα. Μέσα στῆς ζωῆς τὸ κύλημα, μέσα στοῦ ψεύτη
κόσμου τὸ πρωταντίκρυσμα, οἱ νιόβγαλτες ὑ-
πάρξεις πλάθουν χίλια χρυσόνειρα φαντά-
ζονται μιὰν ὠνειρεμένη ζωὴ πλαισιούμενην
ἀπὸ εὐτυχίας γλυκὰ τραγούδια καὶ ὀπτασίες,
ἀγγελικές γιὰ λίγο ζοῦν μιὰν ὁμορφὴ αὐτα-
πάτη, πού τοὺς ἀνεβάζει στὰ σύννεφα τῆς αἰ-

φταστικής χαράς.... Κι' όμως μιά μέρα σβήνουν τα πάντα!

"Όλα έτοιμα είναι στοχασμοί, πού βασανίζουν το μυαλό μου τη νυχτιά αυτή... Είναι μιά νύχτα χωρίς αστέρια, δίχως φεγγάρι χλωμό χρυσο, μιά νύχτα βαρεία, όπου η θλίψη βασίλεύει μέσα μου. Θλίψη όμως, πού πέρασε πιά τη μεγάλη της ένταση και έχει προχωρήσει στη γαληνεμένη μελαγχολία. Οί ψυχάλες ακούζονται ρυθμικά στα τζάμια και μου φαίνεται πως ακομπανιάρουν ένα μελωδικό σκοπό, πού ανεβαίνει στα χείλη μου... Από το ραδιόφωνο ξεχύνονται ούράνιες αρμονίες ήχων, πού πλημμυρίζουν την μοναξιασμένη μου κάμαρα. Κλείνω τα μάτια μου και νομίζω πως βλέπω κάποια δάχτυλα να τρέχουν άπάνω στο πιάνο τα πληκτρα έρμηνεύοντας με τρόπο ασύγκριτο της ψυχής τις μεταβολές, πού συντελούνται στο βαθύτερο είναι μας.

Συνεπαίρνουμε στής μελωδίας τους ήχους και κάποια στιγμή φτάνω στής τελειότητας τις σφαίρες, όπου αντικρύζω τον κόσμο, πού κάποτε έχτισα. Βλέπω κειπέρα της εύτυχίας το χρυσόνειρο και τα μάτια μου λάμπουν από ανείπωτη χαρά. Είναι ο δικός μου κόσμος, όπως τον έπλασα, όπως τον έχτισα με της φαντασίας μου τα ψηλά πετάγματα.—Η μελωδία συνεχίζεται, δυναμώνει... γίνεται τρελλή, μανιασμένη... ξεσπάει σαν τρικυμιασμένη δάλασσα και πνίγει μέσα στα γιγαντωμένα της κύματα τον κόσμο της τελειότητας, πού είχα πλάσει... Υστερα, σιγά-σιγά, γίνεται άπαλή, γαλήνια! σκορπίζει μαλαγχολικά τους αρμονικούς ήχους της στα περίγυρα και αφήνει τη σκέψη να ξανοιχτεί ήρεμα στους κάμπους του απείρου. Μετά από το φρενιασμένο ξέσπασμα, ύστερα από την τρικυμία και το σφοδρό πάθος των αισθημάτων πού σκόρπισε της μουσικής η ένταση, άπλώθηκε γύρω η γαλήνη, πού μόλις διακοπτόταν από τους άραιοους κτύπους—από το σιγανό παίξιμο—του πιάνου... Αγάλη τώρα και γώ βυθιζόμουν σε σκέψεις και σε αναπάντητα έρωτήματα... Φέρνω στο νοῦ μου μὸ μεγάλο φιλοσοφικό έρώτημα, πού κάποτε χρησιμοποίησα σαν τίτλο κάποιων μου στίχων, θυμούμαι ξανά—όπως κάποτε—το βαδυστόχαστο έρωτηματικό του άδαντου Σαιξπήρου: «To be or not to be? That is the question... To die—to sleep, —No more; and by a sleep to say we and the heart —ache and the thousand natural shocks that flesh is heir to, 't is consummation devoutly to be wish'd. To die,—to sleep;—To sleep! perchance to dream:—ay, there's the rub;»

«Νά ζή κανείς ή νά μή ζή; Νά τό μεγάλο πρόβλημα.... Νά πεθάνη, νά κοιμηθῇ—τίποτε άλλο καί μ' ένα ὕπνο, ὅς τόν ποῦμε, νά δώσῃ τέλος στής καρδιάς τούς πόνους καί στές χίλιες ἀδριότητες τῆς ζωῆς. Νά πεθάνη—νά κοι-

μηθῇ· νά κοιμηθῇ! ἴσως καί ὄνειρευτῇ... Ἄ Νά-τος ὁ Γόρδιος δεσμός!».. «Νά ζή κανείς ή νά μή ζή;» Προσπαθῶ, παλεύω ν' ἀπαντήσω. Μά ἐκεῖ, πού πάω νά παραδεχθῶ πῶς καλύτερα εἶναι νά μή ζή κανείς, μέσα μου ξεπετιέται μιά ἄλλη ἀμφιβολία: Μήπως; σκέφτομαι, δέν εἶναι κι' αὐτό κάτι τό νά διατηροῦμε μιάν ὄνειρώδη ἀνάμνηση μιανῆς χαμένης μας εὐτυχίας; Μήπως δέν ἀξίζει νά πληρώσῃς ὁσοδήποτε τήν δύμηση μιάς έντονης χαράς, πού περνᾷς σ' αὐτή τή ζωῇ; Δέν εἶναι τάχα ἄρκετό τό ὅτι ἐκτίσες μέσα στή ζωῇ τόν δικό σου κόσμο, πού τόν λάτρεψες καί πού τόν ἐστόλισες μέ τόσα χρυσόνειρα; Τό ὅ,τι εἶχες τή δύναμη νά πλάσῃς, νά δημιουργήσῃς, νά φτιάσῃς ἀπό τήν ἀνυπαρξία ἓνα τέλειο οἰκοδόμημα, δέ σέ ἄρκει; Ἐτοιμάζομαι τώρα νά ἀπαντήσω: «Ἀλήθεια, ἀξίζει νά ζή κανείς!» Μά, πάλιν ἡ ἀπαισιωδοξία—ὄχι ἡ παθιασμένη ἀλλ' ἡ εἰλικρινῆς καί πηγαία ἀπαισιοδοξία μέ σταματᾷ καί μου λέει: «Κοίταξε γύρω σου! Δές τό δημιουργήμα σου, δές τόν κόσμο πού ἔχτισες. Πόσο μακριά εἶναι ἀπό τή πραγματικότητα, πόσο ἀπέχει ἀπ' τήν ἀλήθεια. Ὅ,τι ἐσύ ἐδεωροῦσες ἰδανικό, ὅ,τι ἐσύ ὕψωσες σέ φωτεινῇ ἰδέᾳ ἀποδείχτηκε ταπεινόν, ἀνάξιο, παθιασμένο. Ἐκεῖνο πού λάτρεψες φάνηκε ψέμα, ἀποδείχτηκε ἓνα τίποτα.... Τί δές λοιπόν μιά τέτοια ζωῇ πού σου γκρεμίζει τὰ πνευματικά σου χτίσματα; Τί γυρεύεις νά ζήσῃς σ' ἓνα κόσμο χωρίς ἐνώτερες ἀξίες;» Τ' ἀκούω ὅλα αὐτά καί γέρνω τό κεφάλι ζαλισμένους μέσα στά χέρια μου. Γιά μιά στιγμή πελαγώνω, βρίσκομαι σέ τερατώδη κύματα, πέφτω σέ ἀβύσσους, ἀγωνίζομαι νά κρατηθῶ, νά ἐπιζήσω, νά βρῶ τῆς ψυχῆς μου τήν ἡρεμία. Τοῦ πιάνου οἱ νότες ξεχύνονται πάλιν πιότερο δυνάμωμένες... Τά πληκτρα ἀντιβουίζουν γιγαντωμένους τούς ήχους... Τρικυμία, πάθος μουσικό... Κι' ὕστερα ὅλα σταματοῦν γιά πάντα! Ἡ τελευταία νότα χτυπᾷ ἐπανελημμένα στό πληγμένο μυαλό μου.

Νεκρική ἡσυχία ἀπλώνεται στό δωμάτιο μέσα. Κι' αὐτές ἀκόμα οἱ ψυχάλες ἀραιώνουν καί σέ λίγο σταματοῦν... Μέσα ἀπό τή νεκρική βουβαμάρα ἀκούω τώρα μιά ἄλλη φωνή, μιά φωνή πού μου λέει: «Γιατί γέρνεις νικημένος στές πρώτες μπόρες πού συναπάντησες; Γιατί δειλιάζεις μπροστά στής ζωῆς τὰ χτυπήματα; Μήπως ἐσύ μονάχα βρίσκεσαι στήν κρίσιμη αὐτή θέση; Ὅχι! Εἶναι πολλές πάρα πολλές, οἱ νιόβγαλτες ἐκεῖνες ψυχές, πού βρίσκονται μπροστά στά φοβερά έτοιμα διλήμματα, εἶναι τόσες οἱ καρδιές ἐκεῖνες πού στό πρωταντίκρουσμα τῆς ζωῆς ραγίζουν ἀπό τῶν ὀνείρων τους τήν διάψευση. Ἀγωνίσου λοιπόν δέν εἶσαι μόνος· ζῆσε καί πλάσε· δημιούργησε ἓνα ρεαλιστικώτερο κόσμο καί ζήτησε νά φτιάσῃς κάτι λιγώτερο ψεύτικο καί πιότερο πραγματικό.

Κάμε τόν πόνο πλάστη καί χτίστη· ξεκίνα γιά μιά καλύτερη αὔριον. Ἀπάνω στά ἐρείπια χτίσε τό μέλλον πού ξανοίγεται μπροστά σου καί ζῆσε έντονα τῆς ζωῆς τις χαρές δίχως καί ν' ἀπομακρύνεσαι ἀπό τις βαθύτερες πεποιδή-

σεις σου»... Συνέρχομαι... Ξυπνῶ καί μέσα μου ἀρχίζω νά νοιώθω μιάν ἀπότομη ἀλλαγῇ. Θέλω νά ζήσω!...

ΜΙΚΗΣ ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ
Τάξεως ΣΤ α'.

ΜΕΓΑΛΗ ΕΛΛΗΝΙΔΑ !!

Δέν ἤξερα, ἂν ἦταν σεβασμός κι' ἐκτίμηση, δέν ἤξερα, ἂν ἦταν περηφάνεια τό συναίσθημα, πού πλημμύρησε τό εἶναι μου, ὅταν πέρασα ἐκεῖνη τήν ἡμέρα ἀπό τοῦ Βαρωσιοῦ τό λιμάνι, ποῦχει δίπλα του τό πανίσχυρο Βενετσιάνικο κάστρο καί τήν παλιά πόλη μέ τις πολλές κατερειπωμένες ἐκκλησιές της, οἱ ὁποῖες μέ τ' ἄμετρα ἀνοικτά στόματά τους διηγούνται περασμένα μεγαλεῖα.

Ἡ σκέψη μου σ' ἀντίκρουσμά του πέταξε σάν γοργόφτερο ἄσπρο πουλί στήν τόσο συγκινητική σκηνή, πού ἀντίκρουσα πρὶν δέκα χρόνια, ἤμουν τότε μόλις ἑπτὰ χρόνων, στό λιμάνι τοῦτο.

Ἄγριος ἄερας φυσοῦσε. Κύματα μεγάλα ἀνατάραζαν τήν θάλασσα. Τὰ θαλασσοπούλια πετοῦσαν τρομαγμένα. Πάνω ὁ οὐρανός κατάμαυρος, ἀπειλητικός, φοβερός, ἔδειχνε τήν μπόρα πού πλησίαζε.

Μέσα στό λιμάνι μιά μάννα, ἴδιο φορ-τουνιασμένη μέ τήν φύση θά ἦτανε κι' ἡ ψυχῇ της, ἔστελλε τό παιδί της στόν Ἑλληνοῖτα πόλεμο. Ἦταν μιά γυναῖκα ἀπλοϊκή κι' ἄγνωστη σέ μένα· ὅπως ὅμως κατάλαβα, μέ εὐγενική καί μεγάλη καρδιά. Σχεδόν ἀδάκρυτη ἀγκάλιαζε τόν γιό της γιά τελευταία ἴσως φορά. Σέ λίγο ἐκεῖνος, οἱ μεγάλες της ἐλπίδες καί ἡ κρυφή της περηφάνεια, θά ἔφευγε ἀπό κοντά της. Ποιός ξέρεi τί... Πιό πέρα τό βαπόρι, μέ τήν Ἑλληνική σημαία στό κατάρτι του ὑψωμένη, σφύριζε... ἔδωσε τότες ἡ μάννα στό παιδί της τόν τελευταῖο ἀσπασμό. Τό βαπόρι σφύριξε ξανά. Σέ λίγο ὅλα τέλειωσαν. Ὁ νέος ἐπιβιβάστηκε στό πλοῖο καί χαιρετοῦσε τήν μάννα του μέ τό χέρι ὑψωμένο... Ἐκεῖνη, προσπαθώντας νά κρατήσῃ τὰ δάκρυά της, ἔμεινε γιά λίγο ἀκίνητη στήν ἴδια θέση. Τό βαπόρι σφύριξε γιά τρίτη φορά καί βγήκε ἀπό τό λιμάνι. Κατευθυνόταν στόν Πειραιᾶ, ἀπ' ὅπου ὁ Κύπριος ἐθελοντής χωρίς χρονοτριβή, θά ἔφευγε γιά τό Ἀλβανικό μέτωπο.

Ξαφνικά ὅλα χάθηκαν ἀπό μπροστά μου

ἀφήνοντας ἄγνωρες συγκινήσεις. Κατάλαβα τότες, ὅτι ὑψώθηκε στήν καρδιά μου, στόν ἐσωτερικό μου κόσμο μέσα, σάν ἀπείριστο κι' ἀπλοϊκό σύμβολο, ἡ μορφή τῆς ἡρωϊκῆς Μάννας. Naί! Ὑψώθηκε φωτολουσμένη ἀπό κάποιο ἀπόκοσμο φῶς, σάν παράδειγμα Ἑλληνίδας μητέρας! Ὑψώθηκε πάνω ἀπό τήν δύσσομη ἀποσύνθεση τῆς σημερινῆς κοινωνίας, μοναδική τούτη ἀνάμεσα στίς μοναδικές, μεγάλη ἀνάμεσῶ στίς μεγάλες, ἡρωίδα ἀνάμεσα στίς ἡρωίδες, Ἑλληνίδα ἀνάμεσα στίς πραγματικές Ἑλληνίδες, καί μου θύμισε καί μέ βεβαίωσε πῶς ἡ Ἑλλάδα μας δέν πέθανε, πῶς ἡ Ἑλλάδα μας θά ζήσῃ καί θά δοξαστή ὅπως καί πρῶτα, μιά κι' ἔχει τέτοια θερμοουργό δύναμη νά τήν δυναμώνῃ, μιά κι' ἔχει τέτοιες Ἑλληνίδες, πού σκέφτονται μόνο τό δικό της μεγαλεῖο, τήν δική της λάμψη μονάχα.

Τό εἶναι μου ὅλο φωτίστηκε μπροστά στήν ἡρωϊκή της μορφή. Τά συναίσθημά μου πῆραν ἐθνικό παλμό καί εἶδα μέ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μου τήν στρατιά τήν ἀτέλειωτη τῶν Ἑθνικῶν μαρτύρων καί ἡρώων νά ἀτενίζῃ καί νά ὕμνῃ, σάν ἓνας ἄνθρωπος, μέ μιά φωνή, τήν ἡρωϊκή μητέρα καί τήν ἀληθινή Ἑλληνίδα:

«Ἡρωϊκή μητέρα, Ἑλληνίδα μητέρα! Σ' εὐγνωμονῶ! Σέ καμαρώνω! Σέ σένα χρο-στῶ τήν δόξα μου. Ἐπειδὴ Σὺ μ' ἀνάθρεψες ἄξια, θυσιάστηκα στό βωμό τοῦ ἐθνικοῦ μας μεγαλείου. Ἡρωϊκή Μάννα! Ἑλληνίδα Μάννα! Μπροστά στό ἀνέσπερο μεγαλεῖό σου, μπροστά στόν ψυχικό σου ἡρωϊσμό τόν ἀφθαστο, μπροστά στόν ἥλιο τῆς δόξας σου τόν ἀβασίλευτο, μπροστά στήν ἀδολή σου τήν ἀγάπη πρὸς τήν Πατρίδα καί τήν Λευτεριά, μένω ἔκθαμβος, μένω περήφανος, μένω ἐκστατικός».

Ἀλήθεια! Ὑστερ' ἀπ' αὐτές τις σκέψεις κατάλαβα, ὅτι ἦταν σεβασμός κι' ἐκτίμηση, ἔμαθα, ὅτι ἦταν περηφάνεια τό συναίσθημα, πού πλημμύρησε τό εἶναι μου, ὅταν πέρασα ἐκεῖνη τήν ἡμέρα ἀπό τοῦ Βαρωσιοῦ τό λιμάνι,

πούχει δίπλα του το πανίσχυρο Βενετσιάνικο κάστρο και την παλιά πόλη με τις πολλές κατερειπωμένες εκκλησιές της, οι όποιες με τ' α-

ΑΓΝΑΝΤΕΥΟΝΤΑΣ ΤΗ ΔΥΣΗ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

Φθινοπωριάτικο δειλινό! Ο ήλιος στο πορφυρένιο του αμάξι ατέρωχος τρέχει ολοένα με μεγαλύτεραν ταχύτητα προς την δύση.

Η φύση τριγύρω αχόρταγα χαίρεται τες τελευταίες του λαμπρές ακτίνες, που πέφτουν παιχνιδιάρικα στα λεβεντόκορμα δέντρα, στη γέριχη έλιά, στα ταπεινά αγριολούλουδα. Τό καταπράσινο δασάκι είναι πλημμυρισμένο από πουλιών τραγούδια γλυκά κι' όλο το βουνό κι' ο κάμπος, σαν συνεπαρμένα από κάποιο μαγευτικό όνειρο, ακούνε την γλυκειά μελωδία που σκορπίζει μακρινή αργυρόρηχη φλογέρα. Τ' αφροσπεφανωμένα κυματάκια της θάλασσας, χαδιάρικα χαϊδεύουν τον παληό, ψηλό βράχο, αφήνοντας έν' απαλό μουρμούρισμα, κτυπώντας στο γέρικο κορμί του.

Ο ήλιος δύνει! Σαν στοργικό μάτι τύλιξε για τελευταία φορά με τις ακτίνες του ολόκληρη την πλάση, κι' έλαμψαν όλα χαρούμενα κι' άσπρισαν στο φως του τα σπιτάκια τ' α-θάκια. Σαν κουρασμένος απ' τ' ολόημερο ταξίδι του γέρνει ν' αναπαυθεί στην αγκαλιά τ' απείρου. Οι τελευταίες του χλωμές ακτίνες σαν

ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

Κοντεύουν μεσάνυχτα..... Λίγη ώρα, λίγα λεπτά απόμειναν και πάει και τούτος ο χρόνος. Σε λίγο θα σθήση ήσυχά κι' απαλά μέσα στην σιγαλιά της παγερής χειμωνιάτικης νύκτας. Θα πετάξει μακριά, πολύ μακριά απ' τον κόσμο αυτόν, που τον αφήνει στην τύχη κάποιου άλλου καινούργιου χρόνου, πριν προφθάση καλά-καλά να τον γνωρίσει. Αιώνες τώρα, χιλιάδες χρόνια συνεχίζεται το ίδιο παραμύδι, που ούτε αρχήν, ούτε τέλος φαίνεται να έχει. Και κάθε χρόνον την ίδιαν νύκτα αλλοιόωτικα συναισθήματα μας πλημμυρίζουν τις καρδιές.

Κάποιαν άγωνία ένοιωθα μέσα μου απόψε. Κάτι τι σαν χαρά σαν, ανυπομονησία με πλημμύριζε. Πόσον άργά ένοιωθα πως περνούσαν τα λεπτά! Ντίγκ, ντάγκ ακουγα να κτυπά σιγανά, ρυθμικά το παληό ρολόι του τείχου, κι' οι μονότονοι του ήχοι άντηχούσαν τόσον εύθυμοι μέσα στην ψυχήν μου. Καταλάβαινα πως κάθε λεπτόν που περνούσε, σήμαινε και τις τελευταίες πνοές του παληού χρόνου, σήμαινε τα τελευταία θήματα του καινούργιου, που όλο και πλησίαζε για να μας άνταμώσει. Και όσον κι' αν προσπαδούσα, δέν μπορούσα να κρύψω την άπέραντην χαράν που ένοιωθα μέσα στην ψυχήν μου.

μετρα άνοικτά στόματά τους διηγούνται περασμένα μεγαλεία.

ΡΕΝΟΣ ΔΙΚΩΜΙΤΗΣ
Τάξεως ΣΤ α'.

έλπίδες, που χάνονται στο ψυχορράγημα ενός μακρινού όνειρου, βυθίζονται θλιβερά κι' ανάλαφρα στα ύγρά βασίλεια της καταγάλανης θάλασσας. Τα μικρά συννεφάκια βάφονται κατακόκκινα μ' ένα χρώμα απαλό, γλυκύ, λές και το χέρι κάποιου υπερκόσμιου τεχνίτη το ζωγράφισε με άνεξίτηλα χρώματα. Η νύκτα σιγά-σιγά άπλώνει τη γεμάτη μυστήριο σιωπή της στην τριγύρω ήσυχασμένη πιά φύση. Σιγά-σιγά σαν κάποιο άόρατο χέρι να σκόρπισε την υπερκόσμια γαλήνη που έβασίλευσε σταμάτησε κάθε δόρυβος. Τα φώτα του μικρού χωριού άρχισαν ένα-ένα ν' άνάβουν και μέσ' από τ' άνοικτά τζάμια των παραθύρων φαίνεται ή λαμπερή φλόγα ενός μικρού καντηλιού που τρεμοσβήνει. Τό κατάσπρο εκκλησάκι φαντάζει παράξενα στη μέση του χωριού. Και ψηλά στο καμπαναριό ξεχωρίζει ακόμα κατακάδα ο Σταυρός, τό Θείο Σύμβολο του Χριστιανισμού. Που και που τό γαύγισμα ενός σκύλου άντηχεί παράξενα μέσα στην άπόλυτη γαλήνη.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ Ν. ΣΑΝΤΗ
Τάξεως Γ γ'.

"Εξαφνα τό βλέμμα μου, που ως τώρα πλανιότανε άσκοπα δώ και κεϊ μέσα στο δωμάτιον, έπεσε πάνω στο ρυτιδωμένον πρόσωπον της γιαγιάς μου, που καθότανε δίπλα μου· μου έκανε έντύπωσιν εκείνο τό παράξενον, τό ήρεμο ύφος των ματιών της που άνοιγόκλιναν σιγανά, σχεδόν κουρασμένα, σαν τις αδύνατες φλόγες που σιγόκαιγαν στην φωτιάν, πετώντας μακριά τις τελευταίες σθσημένες σπίδες. Είχε ριχθή σέ θαδείες όνειροπολήσεις κι' άφησε τις άναμνήσεις της να γυρίσουν πίσω, πολύ μακριά, ποιός ξέρει σέ ποιούς παληούς εύτυχισμένους καιρούς.

Άρά γε δέν είναι εύτυχισμένη απόψε, μιά τέτοια χαρούμενη νύκτα που όλα γελούν και χαίρονται, δέν είναι εύχαριστημένη που πάει κι' αυτός ο χρόνος; σκέφτηκα.

Κι' αυτή σαν μάντεψε τις σκέψεις μου, μόλις με πρόσεξε ήρχισε να μου λέη με την σιγανήν, την κουρασμένην της φωνήν, κάτι λόγια παράξενα, λόγια όμως που στηρίζονταν πάνω στην πραγματικότητα και που με γέμισαν άπελπισίαν. Νομίζω πως άκούω ακόμα εκείνην την σιγανήν, την άπαλήν της φωνήν κι' εκείνα τό σοφά λόγια που έμειναν θαδεία χαράγματα μέσα στην ψυχή μου.

«Κοντεύουν μεσάνυχτα, μου λέει, κοντεύει να σθήση, να χαθή κι' αυτός ο χρόνος. Πόσες νύκτες σαν κι' αυτές έχουν περάσει από εκείνον τον καιρόν που άρχισα να καταλαβαίνω την ζωήν, που ήρχισα να ζω τό δράμα της! Γιατί δέν είναι τίποτα άλλον ή ζωή παρά ένα τραγικόν δράμα που όλοι θα τό ζήσουμεν. Και κάθε χρόνον πόσον διαφορετικήν την ένοιωθα, πόσες και πόσες σκέψεις δέν έκανα που τις έπαιρνε μαζί του φεύγοντας ο παληός χρόνος.

Στην αρχήν, όταν ήμουνα μικρούλα με την παιδικήν μου άφέλεια, την πραγματικήν χαράν την εύρισκα πάνω στα όμορφα παιχνιδάκια που μου χάριζαν, πάνω σέ άσήμαντα μικρά δώρα που είχαν όμως για μένα μεγάλην σημασίαν. Μιά ξανδιά κουκλίτσα, ένα ώραίο αυτοκινητάκι, ή ένας καλοκαμωμένος μασκαράς ήταν άρκετά για να μου δώσουν την πιο μεγάλην εύτυχίαν, έστω και για λίγες στιγμές.

Και τό χρόνια περνούσαν σαν όνειρο, ώσπου μεγάλωσα κι' έγινα περίπου σαν και σένα. Πόσον έπιπόλαιη ήμουνα τότε.... Πόσον άνόητα σκεφτόμουνα.... "Ισως όπως σκέφτεσαι και σ' τώρα. "Ηδελα τό χρόνια να περνούν γρήγορα, να φεύγουν.... διαζόμουνα να μεγάλωσω. Μά δυστυχώς περνούν γρήγορα τό ώραία χρόνια της νιότης μας. Αύτά που όταν τό ζής δέν λογαριάζεις την άζίαν τους. Και μόνον όταν φύγουν και πετάξουν μακριά, τότε μόνον άρχίζεις να νοσταλγής τις όμορφες μέρες που πέρασες κοντά τους.

"Ετσι κι' εγώ, κάποια νύκτα παραμονής Πρωτοχρονιάς ένοιωσα μέσα μου για πρώτην φοράν ένα παράξενο μίσος για τον καινούργιον χρόνον. Γι' αυτόν τον σκληρόν κι' άπαίσιον έχθρόν μας, που χωρίς οίκτο έρχεται να μας πάρη τό νιάτα μας, την μόνην γλυκειάν έλπίδα της ζωής. Γι' αυτόν τον άσπλαχνον που έρχεται να καταλάβη την θέσιν του παληού χρόνου, που φεύγοντας αφήνει και μίαν ρυτίδα πάνω στα δροσερά μας πρόσωπα. Πό-

ΑΚΟΥΩ ΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΧΑΡΕΣ, ΜΟΧΘΟΥ ΚΙ' ΑΓΩΝΑ ΒΟΓΓΟ

Σιγαληνά τό σούρουπο άπλώνεται γεμάτο μάγια. Χλώμιασε τό άστραφτερό φως της μέρας και άχνές σκιές παιχνιδίζουν μυστηριακά άνάμεσα απ' τα πυκνά φυλλώματα. Ο ήλιος σέρνει πίσω του και τό τελευταία κρόσσια απ' τη λαμπρή πορφύρα του, γέροντας άπαλά στην ύγρη, φιλόξενη αγκαλιά της θάλασσας, που έφεγγε όλη στο ήλιοβασίλεμα σαν χρυσή πλάκα άπέραντη πυρωμένη σέ πυρκαϊά ολοπόρφυρη. Μοσκομυρισμένο τό άπαλό άεράκι χαϊδεύει άνάλαφρα τη γαλάζια άπεραντοσύνη της, που άνατριχιάζει κάτω από της αύρας τό χάδι.

Γλυστράνε σιγανά, έλαφρές οι βαρκοϋλες. Καταρράκτες εύθυμίας όλόδροσοι ξεχύνονται από όμορφα νεανικά στόματα, γέλια κρυσταλλένια, φωνές, χαρά. Εξένοιαστε διασκεδάζουν οι πεταλιδίτσες αυτές της ζωής. Άργοδιαβαίνουν κι' άπεμακρύνον-

σα χρόνια πέρασαν από εκείνην την βραδυάν, μπορείς να τό μετρήσης από τις άπαίσιες ρυτίδες που βλέπεις να μου αύλακώνουν τό πρόσωπο».

Σ' αυτό τό σημείο σταμάτησε άπότομα. Η έκφρασις των ματιών της έδειχνε σαν να γυρνούσε από ένα κόσμο μακρινόν ή σαν να ξυπνούσε από ένα βαθύ λήθαργο στην πραγματικότητα. Τό γέρικον λευκόν κεφάλι γύρισε άπαλά προς τό μέρος μου κι' ή γνώριμη σιγανή φωνή, άντήχησε και πάλιν στην σιγαλιά που άπλώθηκε για λίγο άνάμεσα μας.

«Άλίμονον..., την άκουσα να λέη, έδω ήδελα να καταλήξω ύστερα από όσα σου διηγήθηκα. Τίποτα περισσότερον δέν θα σου χαρίσει ο καινούργιος χρόνος, όπως έσύ φαντάζεσαι. Καμμιάν σταδεράν χαράν, ούτε και την πραγματικήν εύτυχίαν. Και ένω θα περιμένης πως με τό πέρασμα του χρόνου, οι έλπίδες, τό όνειρα σου θα γίνουμε κάποτε πραγματικότης ίσως θα δής να σωριάζονται όλα σέ έρείπια μπροστά σου.

Κι' όσο περνούν τό χρόνια, μόνον ένα πρόσωπο ρυτιδωμένον, μιά ράχι καμπουριασμένη και οι γλυκές άναμνήσεις, οι μόνοι πιστοί σύντροφοι των γηρατειών άπομένουν, για να σου θυμίζουν τό παληά ώραία χρόνια που τόσον γρήγορα περνούν, σαν ένα γλυκόν όνειρον που σβήνει μόλις ροδίσει ή αύγή».

Πόσον δίκηο είχε ή γιαγιά μου! Πόσον θαδεία χαραγμένα έχουν μείνει τό λόγια αυτά μέσ' την ψυχήν μου. Γιατί μ' έκαναν να καταλάβω πόσον άνόητα σκέφθηκα εγώ, πόσον λογικά εκείνη. "Ισως, να είναι ή πείρα της ζωής που δέν την έχω ακόμη άποκτήσει, ή αίτία. Ποτέ πιά δέν θα χαίρωμαι, όταν ο χρόνος δά κοντεύη να σθήση τό μεσάνυχτα την παραμονήν της πρωτοχρονιάς.

ΑΔΑ Χ" ΧΡΙΣΤΟΦΗ
Τάξεως Γ' γ'

ται σιγά—σιγά και δέν μένει πιά τίποτε απ' τό διάβα τους παρά μόνο κάτι σαν άντίλαλος απ' τό χαρούμενο άμέριμνο τραγούδι τους.

Παρούνη ή μελωδία ή χαρούμενη απ' των ζευγών τις μεθυστικές πνοές φθάνει και χαϊδεύει άπαλά τα ιδρωμένα πρόσωπα των ψαράδων, που σκύβουν ακόμα μέσ' τό γαληνεμένο σούρουπο μοχθώντας σκληρά για τό γλυκό ψωμί της φαμίλιας. Οι βαρείες, χοντροκομμένες ψαρόβαρκες άργοκυλούν κι' οι άρμοι τρίζουν και στενάζουν από τό μόχθο τον άτέλειωτο. Και δουλεύουν, παλεύουν ώσπου τό εύεργετικό πέπλο της νύχτας θα σκεπάση τη πλάση άστροπλουμισμένο και τα ματόφυλλα θα πέσουν βαριά για να χαρίσουν στα θαλασσοδαρμένα κορμιά λίγες ώρες άνακουφίσεως.

Δεμένες άνάμεσα στα ξάρτια των καραβιών

κάποιες βαρκοῦλες δέχονται κι' αὐτὲς ἀδιάφορα τὸ παρήγορο ἄγγιγμα τῆς αὔρας. Μὲ τὴν ἴδια ἀπάθεια δέρονται ἀπὸ τὶς καταιγίδες, μαστιγώνονται ἀπ' τὰ κύματα τὰ πρασινογάλαζα, πὺν μανιασμένα ξεποῦν προσπαθώντας νὰ τὶς παρασύρουν μακριά. Μένουν ἐκεῖ σιωπηλές, ἀδιάφορες, περιμένοντας μ' ἀφάγτα-στη ὑπομονή. Περιμένουν τί;

Μιά νύχτα στοιχειωμένη, ἄγρια, φοβερή, πὺν τὰ κύματα θὰ καγγάζουν μακάβρια καὶ τ' ἀγριεμένο θεριὸ τῆς θάλασσας θ' ἀνοίγῃ χιλιάδες στόματα γιὰ νὰ καταπιῇ τὰ δυστυχισμένα καράβια, σὰν θὰ τρίζον τούτα συνθέμελα κάτω ἀπ' τοῦ βοριά τὴν ἄγρια μανία, κάποια νύχτα, πὺν οἱ ψυχὲς τρομαγμένες θὰ χαροπαλεύουν ἀναζητώντας μὲ χέρια ἱκεσίας ἀπλωμένα τὴ σωτηρία ἀπ' τοῦ χάρου τὰ δόντια, θὰ δείξουν κι' αὐτὲς τὴν ἀξίαν. Παίρνοντας στὴ φιλόξενη, σωτήρια ἀγκαλιά τους τὰ θαλασσοδαρμένα κορμιά θὰ τὰ φέρουν σχίζοντας τὰ κύματα πρὸς τὸ λιμάνι τὸ γαλήνιο, πρὸς τὴ σωτηρία. Καὶ προσμένουν, προσμένουν καρτερικά, ὑπομονετικά ἀτάραχα.

Πόσο ὅμοια εἶναι ἡ μοῖρα καὶ στ' ἄψυχα καὶ στὰ ζωντανὰ τοῦ κόσμου δημιουργήματα!

Μέσα στὸν ἄστατο αὐτὸ ὠκεανό, πὺν λέγεται ζωὴ, ὑποτάσσονται ὅλα στὸν ἀκατάλυτο νόμο τῶν

ΟΝΕΙΡΟ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΣ

Ἡ κάτασπρη βαρκοῦλα γλιστροῦσε ἀπαλά πάνω στὴ γαληνεμένη θάλασσα αὐλακώνοντας τὰ ἤσυχά νερά. Ὁ ὀλόχρυσος τοῦ ἡλίου δίσκος εἶχε βασιλέψει καὶ τώρα ἓνα ρόδινο μικρὸ συννεφάκι ἀπλωνόταν ἐκεῖ κάτω. Τὸ σκοτάδι ἄρχισε νὰ πέφτῃ σιγά—σιγά.

Μιά κόκκινη λαμπίτσα στὴ μέση τῆς βαρκοῦλας μας φώτιζε μὲ τὸ λιγοστὸ τῆς φῶς τὸ ἡλιοκαμένο πρόσωπο τοῦ δεῖου μου, πὺν ἦταν στὴν πρύμνη, καὶ τὸ δικό μου, πὺν ἦμουν στὴν πλώρη, καὶ κύτταζα τὰ νερά πὺν τὰ ἔσκιζε γοργά.

Τὰ μικρὰ μικρὰ κυματάκια ἔβρεχαν ἀπαλά τὰ κάτασπρα πλευρά τῆς βαρκοῦλας μας, καὶ προχωροῦσαν σβήνοντας πάνω στὰ δαντελωτὰ ἀκρογιάλια μ' ἓνα γλυκύτατο ἤχο.

Τὸ ἐλαφρὸ κούνημα τῆς βαρκοῦλας μας ἀπὸ τὸ δροσερὸ νυκτερινὸ ἀεράκι μὲ νανούριζαν γλυκά κι' ἓνας γλυκὸς ὕπνος ἦλθε νὰ κλείσῃ τὰ βλέφαρά μου.

Ξαφνικὰ αὐτὴ ἡ τόσο ἤσυχη θάλασσα, αὐτὴ ἡ τόσο γαλήνια ἄφρισε, δῦμωσε. Τεράστια κύματα σὰ θοῦνα θεόρατα ὕψωνόταν μπροστὰ μας. Στὴν κορυφὴ τῶν ἔβραζε ὁ ἀφρός. Τὸ δροσερὸ ἀεράκι ἐγίνε μανιασμένος βοριάς πὺν φυσοῦσε καὶ ἔξασχιζε τὰ πανιά τῆς μικρῆς μας βαρκοῦλας. Αὐτὴ χοροπηδοῦσε σὰ τσάφλι καρυδιοῦ στὰ θεόρατα κύματα. Ἐνοιωθὰ τὰ σινίδια τῆς νὰ τρίζουν καὶ ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμή νὰ ὑποχωροῦν κάτω ἀπ' τὰ πόδια μας.

Ἀμφέβαλλα ἂν ἡ βάρκα θὰ ἀντεχε ἀκό-

περωμένων. Ἄλλοι ἀπ' τῆς ζωῆς τους τὸ ροδοχάραμα, ὡς τὴ στιγμὴ, πὺν τ' ἄστρο τῆς ὑπάρξεώς τους θὰ δύσῃ, τάχτηκαν προνομιούχοι ἀπ' τὴ μοῖρα νὰ ζοῦν ἀμέριμνα κι' εὐτυχισμένα. Περνοῦν ξέγνοιαστα χωρὶς νὰ γυρίζουν νὰ κυττάξουν ἐκείνους πὺν ἡ ἀδυσώπητη τύχη τοὺς ὥρισε σκληρὰ ν' ἀγωνιστοῦνε γιὰ νὴ ζωὴ τους, γιὰ τὴν ἴδια τους τὴν ὑπόστασι. Δὲν ἔχουν αὐτοὶ οὔτε κέφι οὔτε καιρὸ ν' ἀγναντεύουν τ' ἄστρο τὶς φεγγαρόλουστες βραδνὲς, τοῦ φεγγαριοῦ τὶς ἀσημένιες ἀνταύγειες, τῆς φύσεως τὰ μάγια.

Κι' ἄλλοι, μ' ἀσήμαντο ἔξωτερικό, πὺν τοὺς παρέξηγὰ κανεὶς καὶ τοὺς νομίζει γι' ἀχρηστοὺς καὶ ταπεινοὺς, σὰν τὴν ἐμφάνισί τους, ὑπομένουν καρτερικά καὶ, σὰν ἔλθῃ τῶν καιρῶν τὸ πλήρωμα, φανερώνουν ὀλόκληρη τὴν κρυφὴ δύναμη κι' ὀρμὴ τῆς καρδιάς τους καὶ δείχνουν στὴν ἐκτυφλωτικὴ ἀποθώωση μιᾶς στιγμῆς ὅλη τὴ φλογερὴ λάμψη τῆς πικραμένης τους ψυχῆς, ὅλο τὸ ὕψος τῶν αἰσθημάτων πὺν λαγοκοιμῶνται μέσα τους.

ΙΩΑΝΝΑ Ν. ΣΑΝΤΗ

Τάξεως Στ' Β'.

μὴ δυὸ λεπτά.

Ἀβυσσοὶ ἀνοίγαν μπροστὰ μας συνεχῶς. Κι' ἡ τρικυμία σταματοῦσε ἀπότομα καὶ πάλι ἄρχιζε τὰ ἴδια μὲ μεγαλύτερη λύσσα.

Ξύπνησα περίτρομος κι' ἔτρεξα φοβισμένος κοντὰ στὸν δεῖό μου. Μὲ τρεμάμενη φωνὴ τοῦ διηγήθηκα τ' ὄνειρό μου! Ἐκεῖνος, —παλιὸς θαλασσοινός—ἀφοῦ σκέφτηκε λίγο ἔστρεψε τὸ ἡλιοκαμένο πρόσωπό του πρὸς τὸ μέρος μου καὶ μὲ τὴ βαρεῖα φωνή του ἄρχισε νὰ λέῃ:

«Ἐτοί πὺν λὲς παιδί μου, ἔτοι ἀκριβῶς ὅπως καὶ τ' ὄνειρό σου εἶναι ἡ ζωὴ. Ρώτησε μένα, πὺν τὴ γνώρισα ὅσο κανένας ἄλλος. Ρώτησέ με καὶ θὰ σοῦ πῶ ὅτι ἡ ζωὴ εἶναι μιὰ δι-αρκὴς πάλη. Ὅπως ἡ βαρκοῦλα πάλευε μὲ τὰ κύματα, ἔτσι θὰ παλέψῃς καὶ σὺ αὔριο στὴν κοινωνία, ἔτσι θὰ ἐξαρτάσαι ἀπὸ τὴν τύχη. Ἡ ζωὴ ἔχει πολλὰς τρικυμίες πὺν δὲν ξαίρεις πότε θ' ἀρχίσῃ ἡ κάθε μιὰ καὶ πότε θὰ τελειώσῃ. Εἶναι σκληρὴ καὶ δύσκολη, πολὺ δύσκολη ἡ ζωὴ κι' ὄχι ρόδινη καὶ εὐκόλη ὅπως τὴν βλέπετε σεῖς οἱ μικροί. Δὲν εἶναι μιὰ διαρκὴς χαρά. Ἐχει καὶ τὶς λῦπες τῆς καὶ εἰτοιμάσου νὰ τὶς ἀντιμετωπίσῃς».

Σώπασε. Ἐγὼ σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα κύτταξα μηχανικὰ τὴν ἀργυρόλουστη σελήνη πὺν ξεπρόβαλλε σιγὰ πίσω ἀπ' τὰ θολὰ νερά. Τὸ ἀργυρὸ τῆς φῶς κτυποῦσε τὴ σκοτεινὴ θάλασσα καὶ τὴν ἔκανε νὰ ἀντανakλᾷ τὸ φῶς στὰ πανύψυλα δένδρα καὶ στὸν ἀγκαθερὸ φράκτῃ ἀπέναντι.

Ἡ βαρκοῦλα κυλᾷ στ' ἀσημένια νερά καὶ ἐγὼ συλλογιζομαι «Πρέπει νάμαι εὐτυχὴς πὺν πὺν εἶμαι μικρὸς ἀκόμη».

Καὶ πράγματι. Ἡ δικὴ μου βαρκοῦλα, κυλᾷ ἀκόμα στὰ γαληνεμένα νερά μιᾶς ἤσυχης θάλασσας ἀφήνοντας πίσω τῆς τοὺς ἀσπρούς τῆς χαρᾶς.

ΑΙΓΝΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΛΟΥΛΟΥΔΑ

Ἦτανε δεῖλι τοῦ Μαγιοῦ τοῦ ἡλίου οἱ ἀχτίδες στέλλουν γλυκοφιλήματα στὴν ἀνθισμένη γῆ, ἡ φύση γιορτάζει καὶ γελᾷ, σ' ὅλους χαρίζ' ἐλπίδες ἦταν στιγμὴ, πὺν ὁ ἄνθρωπος τόσο τὴ λαχταρεῖ.

Μέσα στῆς νιότης τὴ χαρά, πὺν ἡ φύση τὴ χαρίζει, σὲ κάποιον τοῦ χωριοῦ στενὸ κι' ἀπόμερο στρατὶ παραφωνία κτυπητὴ—δὲς—ἀργοβηματίζει μιὰ βοσκοπούλα ἔρημη, κοπέλλα λυγερή.

Ἐχει γλωμὸ τὸ πρόσωπο, γιὰ τὴν ἐλπίδα ἐσθήστη

XIONII!....

Ἦτανε αὐγούλα, ὅταν ἓνα κοκοράκι μὲ ξύπνησε ἀπὸ τὸ βαθὺ μου ὕπνο!... Ἐγὼ ἤμουνα στὸ ζεστὸ κρεβατάκι μου καὶ δὲν ἤθελα νὰ σηκωθῶ, ἀλλὰ τὸ γατάκι μου μὲ ἔκανε νὰ συγκινηθῶ καὶ νὰ κάνω αὐτὴ τὴ θυσία. Ἦτανε ἔξω τὸ καῦμένο καὶ γρατσούνιζε καὶ κτυποῦσε τὴν πόρτα, γιὰ νὰ τοῦ ἀνοίξω νὰ μπῇ στὸ ζεστὸ σπιτάκι.

Μά..... σὰν ἀνοίξα τὴν πόρτα κοντοστάθηκα!.... τί νὰ ἰδῶ!.... κάτι πὺν ποτὲ στὴ ζωὴ μου δὲν ἀπῆλαυσα, ἀλλὰ οὔτε καὶ τὸ εἶδα ποτέ... Χοροπηδοῦσα, ἔτρεχα ἐδῶ καὶ κεῖ καὶ ξύπνησα ὅλους μὲ φωνὲς δυνατὲς.... Χιό νι!.... Χιό νι!....

Ἡ πράσινη φύση φόρεσε τὸν κάτασπρο μανδύα τῆς καὶ τὰ πουλάκια κελαηδοῦσαν ἐδῶ καὶ κεῖ!...

Τὰ σπύτια σκεπάστηκαν ἀπὸ τὴν νύμφη τοῦ βορρᾶ, καὶ φαίνονταν μόνο τὰ κεραμίδια σὰν τὰ πελώρια καπέλλα τους. Τὰ παραάθυρα εἶχαν γιομίσει μὲ χιόνι. Οἱ φυλλωσιὲς τῶν δένδρων εἶχαν γίνε κάτασπρες καὶ τὰ πουλάκια γέμισαν ἀπὸ χιόνι, λὲς καὶ κουβαλοῦσαν τὸ χιόνι στὶς φωλίτσες τους, σὰν ἀχθοφόροι. Τὰ ἄνθη καὶ ὅλα τὰ δένδρα φόρεσαν τὶς περοῦκες τους.

Ἀπὸ τὸ πιδ ψηλὸ παραθύρο τοῦ σπιτιοῦ, σὰν ἀνέβηκα, τὸ θέαμα ἦτο ἀκόμη πιδ ὥραϊο. Τὸ χιόνι σκέπασε τοὺς δρόμους καὶ τίποτα μικρὸ δὲν φαίνόταν στὴ φύση.

Πόσο δάδελα νὰ ἦταν πάντα ἔτσι!... Ἄλλ' ἀλλοίμονον! Ἐχει ξεπεράσει τὴ μισὴ ἀπόστασι πὺν τὴν χωρίζει ἀπ' τὸν ὠκεανὸ καὶ κοντεύει νὰ βγῇ καὶ αὐτὴ στὸ τρικυμιμένο πέλαγος....

ΝΤΙΝΟΣ Μ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ

Τάξεως Γ' Β'.

δὲν περιμένει τίποτα στὸν κόσμον γιὰ νὰ δῇ μένει πιστὴ στὰ λόγια τῆς ἐκείνα πὺν ὠρκίστη σὲ ξένους τόπους περπατᾷ ὁ νοῦς τῆς κι' ἡ ψυχὴ.

Λίγα ἀγριολούλουδα ἐσύνανε στὸ δρόμο· στὸ κοιμητήρι τοῦ χωριοῦ φθάνει καὶ προχωρᾷ σὲ κάποιον τάφο ἐνὸς νιοῦ, γεμάτη ἀπὸ πόνο δάκρυα χύνει ὀλόπικρα καὶ τ' ἄνθη τοῦ σκορπᾷ.

ΤΣΙΟΥΠΡΑΣ Λ. ΚΥΡΙΑΚΟΣ

Τάξεως ΣΤ' Α'.

XIONII!....

(Ἐκδεις γραμμένη στὸ σχολεῖο)

Τὸ χιόνι φαίνόταν πιδ ἄσπρο στὸ φῶς τῆς αὐγούλας!... Ἀκούγονται ποδοβολητά..... Νά... μιὰ ἄμαξα περνᾷ ἀπὸ μπροστὰ μου..... Τὶ θέαμα... Δὲν διακρινόταν τὸ μαῦρο χρῶμα τῆς ἄμαξας ἀπὸ τὸ λευκὸ χιόνι..... Τὰ μαλλιά τοῦ ἄμαξηλάτη ἦταν μαῦρα σὰν τὸ σκοτάδι. Μὰ τώρα τὰ μαλλιά του ἔγιναν κάτασπρα... Ἡ ἄμαξα σταμάτησε μπροστὰ στὸ σπύτι μας! Τρέχω μπροστὰ ἂ, ὦ..... ἄλλες χαρὲς καὶ πανηγύρια!... τὰ ξαδερφάκια μας ἤρθαν καὶ ἐπεκτείνουν τὴν χαρὰ μας μὲ τὸν ἐρχομὸν τους.

Τρέξανε τότε ὅλα καὶ χυθῆκαν στὸ ὀλόασπρο ἀπὸ χιόνι χαλί. Παίξαμε τὸν χιονοπόλεμο, κάναμε τὸν χιονάνθρωπο πὺν μᾶς ἔκανε νὰ σκάσωμε στὰ γέλια καὶ ταυτοχρόνως μᾶς ἀπειλοῦσε μὲ τὸ ξύλο πὺν τοῦ δώσαμε.... Φοράει ρεπούπλικα,... στὸ στόμα ἔχει πίππα... Ἀλήθεια τί μεγάλος κύριος!.... Μά... ἔ παιδιὰ πὺν εἶναι τὰ σκί; Νάτα ἐκεῖ στὸ πλάϊ, εἶπαν ὅλα.

Ἀλλὰ τὴν χαρὰν αὐτὴν ἄρχισε νὰ μᾶς τὴν σβῆνῃ ὁ ἥλιος πὺν ἔρριξε τὶς ἀχτίνες του στὸ γήινο βασίλειο.

Τὸ χιόνι ἄρχισε νὰ λειώνῃ καὶ νὰ τρέχῃ! Ἀλήθεια λυπήθηκα κατάκαρδα!.... Ἀλλὰ... τί λυποῦμαι τὸ χιόνι, καὶ δὲν λυποῦμαι καὶ τὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου, πὺν τρέχει καὶ λειώνει σὰν τὸ χιόνι καὶ δὲν ξαναφαίνεται...

ΜΠΕΛΛΑ ΣΑΜΨΩΝ

Τάξεως Β' Β'.

ΤΟ ΕΥΠΝΗΜΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

Ἀπὸ τὸ ἀνοιχτὸ παράθυρο, μπροστά μου ξανοίγεται κάμπος ἀπέραντος καὶ καταπράσινος. Ὅλα μέσα σ' αὐτὸν τὸν κάμλο εἶναι γιορτάσιμα. Ὅλα τὰ δημιουργήματα τοῦ Θεοῦ χαίρουντα μαζί τὴν Μαγική μέρα. Ἀκόμα κι' αὐτὰ τὰ μικρούλια τὰ ἀπλᾶ ἀνθάκια ποὺ σέρονται ταπεινὰ στὸ χῶμα συμβάλλουν στὸ κοινὸ ἔργο γιὰ ν' ἀποτελέσουν ἓνα ἁρμονικὸ σύνολο, θαῦμα συνδιασμοῦ ἁρμονίας καὶ χρωμάτων. Ἀλήθεια τὶ μαγευτικὸ θέαμα αὐτὸς ὁ συνδυασμὸς καὶ πῶς γαληνεύει τὶς τρικυμίες τῆς ψυχῆς μας!

Καὶ τὸ δειλινὸ, ὅταν ὁ ἥλιος κοντεύῃ νὰ χαθῇ πέρα μακριά, πίσω ἀπ' τὶς γραφικὲς βουνοκορφές, δίδει τόση χάρη καὶ γοητεία στὸ θαῦμα αὐτὸ, ποὺ συγκινεῖ καὶ τὶς πιὸ βαθεῖς καὶ μακρινές χορδές τῆς ψυχῆς σου.

Καὶ ἓνας βλέποντάς το, ὅχι μὲ τὰ συνηθισμένα μάτια, ἀλλὰ μὲ τὰ μάτια τῆς φαντασίας καὶ τῆς τέχνης, θὰ μπορούσε νὰ γράψῃ, νὰ συνθέσῃ ἢ νὰ ζωγραφίσῃ ἓνα ἐξαιρετὸ ἔργο.

Πράγματι! Σχεδὸν ὅλοι οἱ θαυμαστοὶ πίνακες ἀπεικονίζουν τὴν φύση. Ὅλα τὰ ὑπέροχα ποιήματα ὑμνολογοῦν τὴν φύση. Ὅλες οἱ γλυκύτατες μελωδί-ες ἔχουν μὸτίβο τὴ φύση.

Καὶ μὰ τὴν ἀλήθεια, τὶ καλύτερο θὰ μπορούσαν νὰ πάθουν γιὰ βάση ἀπὸ αὐτὴν; Αὐτὴ ἔχει ἀνε-

ΗΛΙΟΒΑΣΙΛΕΜΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΓΙΟ ΙΛΑΡΙΩΝΑ

Ἡ παρέα πηγαίνει νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ παλιό, τὸ λησμονημένο καὶ ρημαγμένο κάστρο, τὸ κάστρο ποὺ ἔγινε φωλιά στὰ νυχτοπούλια καὶ ἔχει νὰ διηγηθῇ παλιές, λησμονημένες ἱστορίες, τὸ κάστρο τῆς Ρήγαινας.

Προχωροῦμεν ἀργά-ἀργά ἀνεβαίνοντας τὸ ἀνηφορικὸ μιδωτὸ δρομάκι, κι' ἀγναντεύοντας τὴν κορφή.

Καὶ νὰ μας!! Σὲ λίγο βρισκόμαστε στοὺς πρόποδας τοῦ τοῦ Κάστρου.

Κάτω ἡ πόλις τῆς Κερύνειας, ποὺ τὴν ἀγκαλιάζει ἡ ὀλογάλανη θάλασσα, ἡσυχάζει. Δυὸ τρία καϊκάκια μένουν ἀδρανῇ στὸ μικρὸ γραφικὸ λιμανάκι τῆς. Κάποια ἀπὸ τὴ συντροφιά βάζει κιάλια, καὶ βλέπει μιὰ κυρία—Ἀγγιλίδα πάντως—ποὺ προσπαθεῖ νὰ πάρῃ τὴ φωτογραφία τοῦ φρουρίου τῆς Κερύνειας. Πλάϊ μας ἓνα γάργαρο ποταμάκι κυλᾷ τὰ νερά του μὲ μικροὺς ἐλιγμούς ἀργά-ἀργά-λές καὶ φοβάται νὰ φθάσῃ στὸ τέρμα—ποτίζοντας τοὺς διψασμένους. Πιὸ πέρα καθισμένος σ' ἓνα βράχο ὁ τροπᾶνος, παίζοντας τὴ φλογέρα του τραγοῦδα:

«Καλότυχα εἶναι τὰ βουνά,
ποτέ τους δὲν γερνᾶνε.
Τὸ καλοκαῖρι πράσινα
καὶ τὸν χειμῶνα χιόνι».

Πλάϊ του κάθεται ὁ πιστὸς φύλακας, ἓνα μεγάλο μανδρόσκυλο. Ἐνα ἀεράκι, γεμάτο ἀπὸ μύριες ἀηδονόστομες λαλιές, φυσᾷ. Ὁ οὐρανὸς λάμπει ἀσυννέφιαστος. Οἱ γέριες ἐ-

ξάντλητα θέματα. Τὶ θὰ τοὺς ἐνέπνεε περισσότερο ἀπὸ τὸ ἄγνὸ αὐτὸ καὶ πραγματικὸ δημιούργημα τοῦ Θεοῦ;

Δὲν εἶναι ἔργο τοῦ ἀνθρώπου σὰν αὐτὰ ποὺ βλέπομε κάθε μέρα γύρω μας, τὰ ἄψυχα πον-λιά τοῦ ἀέρα, τὰ πλοῖα, τὰ θαυμάσια οἰκοδομήματα, καὶ τὰ τόσα ἄλλα ἐφήμερα καὶ τρωτὰ «θαύματα» ὅπως τὰ λέμε, εἶναι ἔργον αἰώνιο. Κι' ἂν κάποτε ὁ χειμῶνας τὸ καλύψει, θάρρη πάλι ἡ ἀνοιξὴ ἡ ζωγράφος τοῦ Θεοῦ νὰ τὸ χρωματίσῃ καὶ νὰ τὸ διακοσμήσῃ μὲ καλαισθησίαν καὶ λεπτὴ τέχνη. Ὁ χειμῶνας δὲν εἶναι αἰώνιος. Εἶναι φαινομενικὴ νεκρότης καὶ ἀδράνεια τῆς φύσεως· αὐτὴ κάποτε θὰ ξετινάξῃ τὸ νεκρικὸ τῆς σάβανο γιὰ νὰ δώσῃ ζωὴ στὰ μουνδιασμένα της μέλη.

Κι' ἡ σκλαβιά ἑνὸς λαοῦ, εἶναι χειμῶνας, εἶναι ἓνας χειμῶνος καταστροφῆς καὶ παρακμῆς, μὰ μιὰ μέρα θὰ ροδίσῃ καὶ γιὰ τὸν σκλαβωμένο λαὸ ἡ ἐλπιδοφόρα Ἀνοιξή.

Εἶθε καὶ ἡ σκλαβιά ποὺ πλακώνει καὶ μᾶς νὰ εἶναι ἓνας τέτοιος χειμῶνας, ἓνα φαινομενικὸ καὶ ἐφήμερο ἐμπόδιο τῆς Λευτεριᾶς ποὺ κρύβεται ἀπὸ κάτω του, καὶ ποὺ θὰ ξετιναχθῇ μιὰ μέρα γιὰ νὰ γίνουμε καὶ μεῖς «ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ».

ΧΡΙΣΤΟΦΗΣ ΧΡ. ΙΩΑΝΝΗΣ
Τάξεως Γ' Α'.

λιές, οἱ πανώριες χαρουπιές, κι' οἱ πανύψηλες λεῦκες θροῖζουν ἀπαλά-ἐλαφρά, λές καὶ δέλουν νὰ μᾶς ποῦν: «Καλῶς ἤλθατε στὰ λημέρια μας».

Ὁ ἥλιος σέροντας τ' ὀλοπόρφυρο ἄρμα του προχωρεῖ πρὸς τὴ Δύση, ἀφήνοντας πίσω του τὸ κάστρο, ρίχνοντας τὶς τελευταῖες ἀναλαμπές του στὴ θάλασσα, ποὺ τὴν κάμνει νὰ λάμπῃ, βάφοντας μ' αἶμα τὰ ἄραια σύννεφα π' ἀρχίζουν νὰ σκεπάζουν μὲ τὶς φτερούγες τους τὴ γῆ. Κανένας ποιητῆς, κανένας ζωγράφος, σὰν τὸν Μιχαὴλ Ἀγγελο, ἢ τὸν Ἀπελλῇ δὲν θὰ μπορούσε νὰ ζωγραφίσῃ μὲ τόση τέχνη τὸ χρῶμα τοῦ δειλινοῦ αὐτοῦ. Γιὰ λίγες στιγμές, τὸ κάστρο κι' ἡ γύρω περιοχὴ ἔλαμψε. Πῆρε τὸ ὕψος καὶ τὸ μεγαλεῖο τῆς βασιλοπού-λας τοῦ παραμυθιοῦ.

Σὲ λίγο ὅλα ἔχασαν τὴ λάμψη τους. Ὁ ἥλιος ἐχάθη τελείως, λές καὶ τὸ λάδι τοῦ λιχνarioῦ εἶχε τελειώσῃ. Ἡ φωνὴ τῆς κουκουβάγιας, ὁ προάγγελος τοῦ θανάτου, τῆς δυστυχίας καὶ τοῦ κακοῦ, ἀκούσθηκε... Ἡ φωνὴ τοῦ Γκιώνη, τοῦ τραγικοῦ ἀδελφοῦ, ἀντηχεῖ μέσα στὶς φύλλωσιές. Ἡ νύκτα ἄπλωσε τὰ φτερά της καὶ στὸ μολυβένιο οὐρανὸ τ' ἄστρα ἔλαμπαν δακρυστάλακτα. Μὲ τὰ πρῶτα ἀστέρια ποὺ βγήκαν στὸν οὐρανὸ, ἀρχίσαμε κι' ἐμεῖς νὰ κατεβαίνωμε στὴν πόλη.

ΔΩΡΑ Α. ΙΩΑΝΝΟΥ
Τάξεως Γ' Υ'.

25η ΜΑΡΤΙΟΥ ΣΑΝ ΚΑΙ ΤΟΥΤΗ

Σὰν καὶ τούτῃ καρτεροῦμεν μιὰν ἡμέρα νὰ φανῇ, νὰ ποσπάσῃ τὸ κορμί μας ποὺ τὲς μαῦρες τὲς πληγές. Νὰ μᾶς δώκῃ μὲ λαχτάραν εἰς τὴ μάννα ποὺ πονεῖ, νὰ ξιλείψουμε γιὰ πάντα τὲς φαγοῦρες μητρούς.

Ἄλλη μιὰ νὰ μᾶς νεφάνῃ σὰν καὶ τούτῃ μὲ χαρὰ· κι' ἔχει χρόνια ποὺ κρατοῦμεν μὲς τὰ βάρη τῆς καρδιάς τὴ λαχτάρα ποὺ ποθοῦμε—μοναχὴ παρηγοριά—κι' οἱ καρδιές μας θὰ πετάξουν στ' ἄκουσμά της μονομιᾶς.

Σὰν κτυπήσῃ ἡ καμπάνα τῆς χαρᾶς, τοῦ λυτρωμοῦ, κι' εἰν' τοῦ Μάρτη εἰκοσπέντε ἡ γιορτὴ μας ἡ διπλῇ, μὲς τὸ φλόγισμα τοῦ πόθου—στοῦ τρανοῦ τοῦ ἐρχομοῦ—ἄλλη μιὰ γιορτὴ θὰ ἔμπῃ κι' ἡ γιορτὴ μας θ' ἂν' τριπλῇ.

ΑΝΔΡΕΑΣ Γ. ΛΥΣΑΝΔΡΗ
Τάξεως Ε' Α'.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ 25ην ΜΑΡΤΙΟΥ

Ἐκδεις γραμμένη στὸ Σχολεῖο.

Οἱ χρόνοι διαβαίνουν, οἱ μέρες κυλοῦν καὶ μὲ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου ζεχνιοῦνται. Λίγες ἀπ' αὐτὲς στέκουν ψηλά, λαμποκοποῦν ἀνάμεσα στὶς ἄλλες καὶ φέγγουν καθοδηγόν-τας τὸν κόσμον πρὸς τὰ ἀνώτερα ἰδανικά, τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἐλευθερίας.

Ἀνάμεσα σ' αὐτὲς πρώτη καὶ καλύτερη ξεπρόβαλες Ἐσὺ, ὦ μεγάλη τῆς ἀναστάσεως τοῦ Γένους ἡμέρα. Λαμπρὴ καὶ ωραία, ξεπρόβαλες σὰν σπίδα ἀπὸ τὴν στάχτη καὶ μὲ τὴν λάμψη σου τὴν μαγικὴ διέλυσες τῶν χρόνων σκλαβιάς τὴ σκοτία. Ἐμφύσησες μὲ τὴν δεῖκῃ σου πνοὴ ἐλπίδα καὶ δύναμη στὲς κουρασμέ-νες τῶν ραγιαδῶν ψυχές. Ἐνέπνευσες αὐτοὺς μὲ παλιῶν δοξασμένων ἡμερῶν μεγαλεῖα καὶ ἐζωντάνευσες μέσα τους νέαν τοῦ παλαιοῦ ἔθνους ἀνάστασιν.

Βλέπω τὸ παραδαρμένο σου σῶμα νὰ ζω-

ντανεύῃ ἀπὸ τὸ μυρμένο ἀέρα τῆς χώρας, ποὺ σὲ γέννησε· βλέπω νὰ σπάσῃ τὶς βαρεῖες ἀλυσίδες καὶ νὰ πετιέται σὲ κάμπους καὶ δά-λασσες, βουνὰ καὶ ρεματιές καὶ νὰ στήνῃ μὲς τὶς ψυχές τῶν ραγιαδῶν τὸ μεγάλο ἀπόρρητο θρούριον, τῆς Λευτεριᾶς τὴν μεγάλην ἰδέα.

Σκύβω καὶ προσκυνῶ τὴν δόξα καὶ τὴν ὁμορφίαν σου καὶ καρτερῶ τὴ μεγάλη τὴν ὥρα, ποὺ ἡ δεῖκῃ σου πνοὴ θὰ φυσήσῃ καὶ στῆς Ἀφροδίτης τὸ ὠραῖο νησί, συμπλήρωση τοῦ ἔργου, ποὺ ἀπ' τὴν ὁμορφὴν ἐκείνη μέρα τοῦ Μαρτίου μᾶς ἀρχίσεις.

Ἀπ' τὰ κόκκαλα βγαλμένη τῶν Ἑλλήνων, Λευτεριά μας Χαῖρε!

ΜΑΤΣΗΣ ΧΡ. ΙΩΑΝΝΗΣ
Τάξεως Δ' Β'.

ΕΝΔΟΞΟΙ ΗΡΩΕΣ, ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟΙ ΝΕΚΡΟΙ

(Τιμὴ στοὺς ἥρωες νεκροὺς τοῦ Σχολείου μας)

«Οὐ στηλῶν μόνον τῇ οἰκείᾳ σημαίνει ἐπιγραφή, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ μὴ προσηκούσῃ ἀ-γραφῇ μνήμη παρ' ἐκάστῳ τῆς γνώμης μάλ-λον ἢ τοῦ ἔργου ἐνδαιετάται» (Περικλῆς).

Δὲν εἶναι μονάχα τὰ πλούσια λόγια καὶ οἱ ὁμοφροσκαλισμένες ἐπιγραφές, ποὺ θυμίζουν τὸ μεγαλεῖο μιᾶς πράξεως ἡρωϊκῆς, ἀλλὰ τοῦτο πιό-τερο κατορθώνεται μὲ τὴ βαθιὰ χαραγμένη στὶς ψυχές μας εὐλαβικὴ ἀνάμνηση τῶν δημιουργῶν αὐτοῦ τοῦ μεγαλείου. Τὰ λόγια, ταπεινὲς ἀνθοδέσμες, φτωχὰ θάνατι πάντα, καὶ δὲν θὰ φτάνουνε τὸ ὕψος μιᾶς πράξεως ὠραίας, γιὰτὶ βρίσκονται στὶς ρηγές καὶ ἀ-ψυχές νεκρὲς λίμνες τῶν τυπικῶν καθηκόντων. Σὲ τό-

πους πιὸ σίγουρους καὶ πιὸ ἀξίους, στῆς καρδιάς τὸ ψηλότερο πάνθεο, πρέπει νὰ θέτουμε παντοτινὸ ἀνεκτίμητο φυλαχτὸ μας κάθε ὄνομα ποῦναι συνυφα-σμένο μὲ κατορθώματα μεγάλα, ὠραῖα καὶ ὑψηλά. Πρέπει νὰ τοῦ χαρίζουμε τὴν καλύτερὴ θέσιν τοῦ εἶ-ναί μας, γιὰτὶ τοῦ ἀξίζει, ἐπειδὴ σὰν ἐσώτερη φωνὴ καὶ σὰν φλόγα ἀσβεστη καὶ δυνατὴ θὰ μᾶς θερμαί-νῃ καὶ θὰ μᾶς προστάξῃ νὰ κάνουμε κι' ἐμεῖς ὅ,τι ἐ-κείνοι δὲν ἀρνήθηκαν νὰ πράξουν. Καὶ μιὰ τέτοια δόξα τὴ θέλουμε, τὴν ζηλεύουμε τὴν ἀποζητᾶμε.... Τὸ Σχολεῖο μας θέλησε φέτος νὰ βγῇ ἀπὸ τὸν στενὸ κύκλο τῆς τυπικῆς γιορτῆς, ἀπὸ τὰ συνηθισμένα πλαίσια τῶν λόγων, τῶν ἀπαγγελιῶν καὶ τῶν τραγου-

διών· προχώρησε βαθύτερα σὲ κάτι τὸ ἀνώτερο καὶ τὸ πιὸ σύνθετο, σὲ κάτι τὸ διδακτικὸ καὶ ὡραῖο. Μὲ τὸν φετινὸ γιορτασμὸ τῆς 25ης Μαρτίου καὶ τῶν ἀποκαλυπτηρίων τῆς Ἀναμνηστικῆς Πλακῆς τῶν μεγάλων τοῦ Γυμνασίου μας Νεκρῶν, τὸ Σχολεῖό μας κατώρθωσε κάτι ποὺ ἄλλα χρόνια δὲν τὸ ἐπετύγχανεν ὅσον ἔπρεπε: Φύταψε στὴν καρδιά τοῦ κάθε τροφίμου τοῦ τὸ πνεῦμα καὶ τὸ βαθύτερο νόημα τῆς ἐορτῆς. Πιστεύουμε πὼς σ' ἓνα μεγάλο βαθμὸ αὐτὸ ἐπιτεύχθηκε καὶ στὸ κοινό. Καὶ δὲν εἶναι μικρὸ ἓνα τέτοιο κατόρθωμα..

Δὲν ἦταν ὁ ἐορτασμὸς, ποὺ κάναμε τὸ ἀπόγευμα τῆς 24ης Μαρτίου, ἡ συνηθισμένη ἐορταστικὴ ἐκδήλωση τοῦ Σχολείου μας. Δὲν ἦταν ἐκείνη ἡ γιορτὴ βγαλμένη ἀπὸ τὸ γνωστὸ καλούπι τῶν περασμένων γιορτῶν μας. Ἦταν ἓνας ἄριστος συνδυασμὸς τῆς Ἑθνικῆς μας γιορτῆς μὲ τὴν τελετὴ τῶν Ἀποκαλυπτηρίων. Ἦταν μιὰ ἔξοχη συνεργασία τῆς καλαισθητικῆς προσπάθειάς μετὰ τὴ Σωματικὴ Ἀγωγή, ποὺ ἔφτασε στὸ σκοπὸ τῆς ψηλά, στὸν ἱερὸ καὶ ὑπέρολο προ ναὸ τῆς Τέχνης καὶ χάρισε σ' ὅλους πρωτόγνωρες, ἀνείπωτες συγκινήσεις. Γι' αὐτὸ σ' ὅλους, ποὺ συνετέλεσαν σὲ τούτῃ τὴ δημιουργία ἀξίζουν τὰ πιὸ θερμὰ συγχαρητήρια. Ἰδιαίτερα συγχαίρουμε τὴν δίδα Φ. Κυριακάκου, τὸν κ. Διάκο καὶ τὸν κ. Οἰκονομίδη γιὰ ὅ,τι μᾶς παρουσίασαν. Δούλεψαν καὶ ἐδημιούργησαν. Τὸ ἴδιο καὶ γιὰ τὸν μουσικὸ μας κ. Γ. Κονναρῆ, διότι πολὺ συνετέλεσε σ' ἐκείνη τὴν πρωτόφαντὴ ἐθνικὴ μυσταγωγία.

* *

Ὡρα τρίτη ἀπογευματινὴ τῆς 24ης Μαρτίου. Οἱ μαθητὲς καὶ οἱ μαθήτριες τοῦ Γυμνασίου πλημμυρισμένοι ἀπὸ μιὰ ἔντονη συγκίνηση, ἔχοντες πλήρη συναίσθηση τῆς ἱερότητας τῆς στιγμῆς, ἔχουν παρταχθῇ σὲ σχῆμα πρὸς τὰ στάδιον. Στὴν μέση ἡ ἱερὴ Πλάκα μὲ τὴν τιμητικὴ τῆς φρουρά. Οἱ ἐπίσημοι, ὁ Θεοφιλέστατος Χωρεπίσκοπος Σαλαμίνος κ.κ. Γεννάδιος-ἀντιπροσωπεύων τὴν Α.Μ. τὸν Ἀρχιεπίσκοπον καὶ ὁ Ἐκλαμπρότατος Πρόξενος τῆς Ἑλευθέρας Πατρίδος κ. Παπᾶς, συνοδευόμενοι ὑπὸ τοῦ κ. Γυμνασιάρχου, κατεβαίνουν ἀπὸ τὴς κερκίδες τοῦ σταδίου καὶ σταματοῦν μπροστὰ στὴν ἀγκαλιασμένη ἀπὸ τὴν κυσνόλευκο πλάκα. Μὲ τὰ χαιρετιστήρια σαλπίσματα τὸ ἱερὸ σύμβολο τῆς Πατρίδος μας ἀνεβαίνει στὸν ἴσθμιο τοῦ κι' ἡ ψυχὴ μας, ἡ πύρινη Ἑλληνικὴ μας ψυχὴ, ἐνῶ ζῇ μέσα σ' ἓνα πέλαγος ἐθνικῆς συγκινήσεως, ἀποζητᾷ καὶ αὐτὴ νὰ πετάξῃ ψηλά, νὰ τυλιχθῇ καὶ αὐτὴ μὲ κείνῳ ποὺ σέβεται καὶ λατρεῖται.

Σὲ λίγο, ἐνῶ ἄκρα σιωπὴ καὶ νεκρικὴ σιγὴ ἀπλώνονται στὰ περίγυρα, ἀργὰ καὶ δυνατὰ ἀκούονται τὰ ὀνόματα τῶν ἡρώων-ἀποφοίτων τοῦ Σχο-

λείου μας: ΛΙΑΣΙΔΗΣ: ἔπεσε ἡρωϊκῶς μαχόμενος ὑπὲρ Πίστews καὶ Πατρίδος τὸ ἔτος 1942. ΣΙΕΡΙΦΗΣ: ἔπεσε ἡρωϊκῶς μαχόμενος γιὰ τὰ μεγάλα Ἑλληνικὰ ἰδεώδη τὸ ἔτος 1942. Ἀνθ' ὧς ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ: ἔπεσε σὰν πραγματικὸς ἥρωας ἀγωνιζόμενος ἐναντίον τῶν Σλαβικῶν φερεφάνων, ἐναντίον τῶν Σοβιετοκινήτων βαρβάρων προδοτῶν Σλαυκομμουνιστῶν τὸ ἔτος 1948.

Ὁ Γυμνασιάρχης μας καλεῖ τὸν Θεοφιλέστατον, ὁ ὁποῖος μέσα σὲ γενικὴ συγκίνηση κάνει τὰ ἀποκαλυπτήρια τῆς πλάκας. Σὲ συνέχεια ὁ κ. Γυμνασιάρχης ἀποτεινόμενος στὶς ἡρωϊκὰς ψυχὰς τῶν ἀθανάτων Νεκρῶν μὲ πολὺ ὄμορφα λόγια, ἀντάξια τῆς ἀνεκτίμητης προσφορᾶς τῶν ἐνδόξων ἡρώων μας κατασυνκινεῖ τὸν κόσμον καὶ τέλος παίρνει τὸ πρῶτο στεφάνι, τὸ ὁποῖον καὶ καταθέτει στὴ βάση τοῦ μνημείου τῶν Ἀθανάτων μας. Σὲ λίγο ὅλα τὰ στεφάνια βρίσκονται κοντὰ στὴν πλάκα, ταπεινὴ προσφορά, τῆς Πόλεως καὶ τοῦ Σχολείου μας. Ἡ χορωδία ψάλλει τώρα τὸν Ὕμνον τῶν Πεσόντων ἀπὸ τὰ μάτια δολονῶν μας ἀργοκυλᾷ ἓνα χονδρὸ καυτὸ δάκρυ καὶ ἡ θλιμμένη μας σκέψη γυρνᾷ φτεροπετώντας στὰ βουνὰ καὶ στὶς λαγκαδιές, ποὺ ἀγωνίστηκαν καὶ ἔπεσαν μαχόμενοι ἡρωϊκὰ γιὰ μιὰ Λεύκην καὶ μεγάλη Ἑλλάδα οἱ δικοὶ μας ἡμίθεοι. Μὲ ἁρμονικὸ βᾶδισμα τὰ τιμητικὰ ἀποσπάσματα μαθητῶν καὶ μαθητριῶν παίρνουν ὅλα τὴ θέση τους μὲ ἡσυχία καὶ μὲ ἐκδηλῶν καταφανῇ συγκίνηση. Ὁμᾶς τελειοφοίτων μαθητῶν εὐλαβικὰ παίρνει στὰ χέρια τὴν ἱερὴ πλάκα καὶ ὅλοι προχωροῦν μὲ βῆμα ἀργό, ὑπὸ τοὺς ἥχους πενθίμου ἐμβατηρίου, πρὸς τὴν μόνιμη θέση τῆς.

Παίξει τὸ πένθιμο ἐμβατήριον.. Προχωρεῖ μπροστὰ ἡ Πλάκα συνοδευομένη ἀπὸ ἀπόσπασμα Τιμῆς καὶ ἀκολουθοῦν μὲ τὸ ἴδιο ἀργό, ρυθμικὸ βῆμα οἱ μαθητὲς καὶ οἱ μαθήτριες μὲ τὰ στεφάνια. Ἀφ' ὧς στιγμὲς ἱερῆς συγκινήσεως, καὶ ἐθνικοῦ ῥίγους! Πόσο βαθιὰ ἀγγίζει τῆς καρδιάς μας τὴς μυστικὰς χορδὲς ἡ ἀληθινὴ αὐτὴ ἐντέλεια! Ὅλων τὶς ψυχὰς τὶς ἀγκαλιάζει θερμὰ ἡ ἱερὴ μυσταγωγία. Νά! Ἀντηχοῦνε οἱ τελευταῖες νότες τοῦ ἐμβατηρίου καὶ χάνονται στὸ βάθος οἱ μαθητὲς μὲ τὴν πλάκα καὶ τὰ στεφάνια, ἐνῶ ἀπὸ τὰ ἐσώτερα τῶν γύρω ψυχῶν σιγοανεβαίνουν στὰ χεῖλη οἱ λέξεις: «Ἐνδοξοὶ Ἥρωες, εὐτυχισμένοι νεκροί».

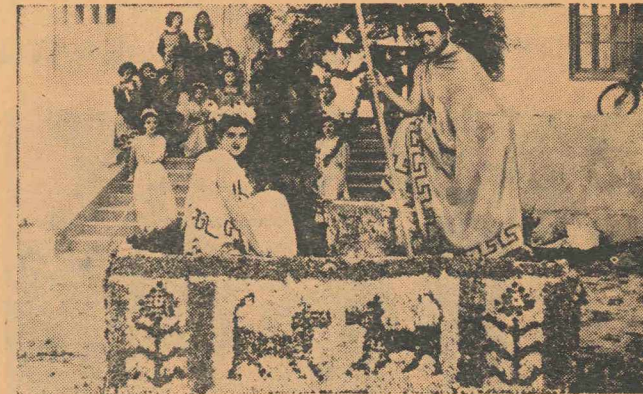
Τέλειωσε ἔτσι ἡ ὡραία αὐτὴ τελετὴ, ποὺ δόθηκε ἀπὸ τὸ Σχολεῖό μας σὰν ἐλάχιστος φόρος Τιμῆς στοὺς Ἥρωες νεκροὺς μας. Ἐνῶ ἡ Πλάκα τραβοῦσε γιὰ τὴν μόνιμη θέση τῆς καὶ ἐνῶ ἐξέπνεαν καὶ οἱ τελευταῖες στιγμὲς τῆς ὅλης ἐθνικῆς ἐιούτης μυσταγωγίας, ἀπὸ ὅλων μας τὰ χεῖλη, σὰν στεγνὴ προσφορά, ψιθυριστὰ ἀκουγόντουσαν τὰ λόγια αὐτά: «Αἰωνία σας ἡ μνήμη μεγάλοι προσφιλεῖς μας Νεκροί!»

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΤΣΙΟΥΠΡΑΣ
ΜΙΚΗΣ ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ
Τάξεως ΣΤ Θ'.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΝ ΜΑΣ ΕΙΣ ΤΑ ΑΝΘΕΣΤΗΡΙΑ 1951

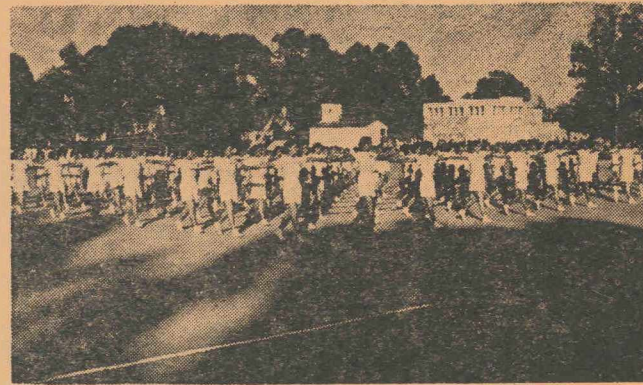

Μαθήτριες μὲ Ἀρχαίας Ἑλληνικὰς στολὰς
χορεύουν τὸν Χορὸν τῶν Πεπλοφόρων.

Τὸ Ἄρμα τοῦ Γυμνασίου μας.

ΑΠΟ ΤΑΣ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΑΣ ΜΑΣ ΕΠΙΔΕΙΞΕΙΣ

Μαθήτριάι Γυμναζόμεναι

Οἱ Σημαιοφόροι καὶ ἡ Τιμητικὴ Φρουρά.

ΤΙΜΑ ΤΟΥΣ ΥΠΕΡ ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΠΕΣΟΝΤΑΣ ΑΠΟΦΟΙΤΟΥΣ ΤΟΥ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΕΛΕΤΗΝ ΤΩΝ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΩΝ ΤΗΣ ΣΤΗΛΗΣ ΤΩΝ ΠΕΣΟΝΤΩΝ

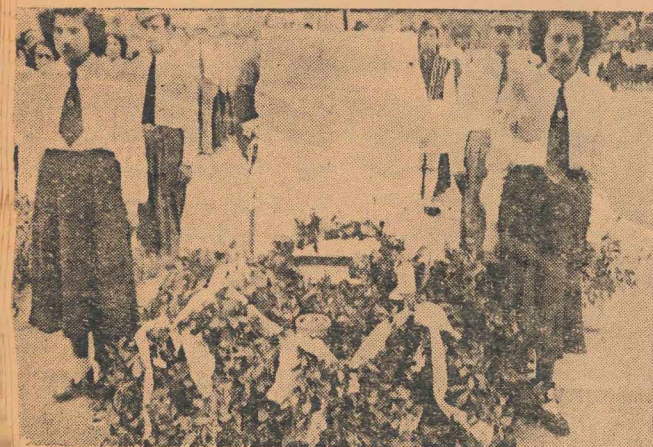
Ἡ Α. Θ. ὁ Χωρεπίσκοπος Σαλαμῖνος καὶ ὁ Ἐκλ.
Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος εἰσέρχονται εἰς τὸ Στάδιον.

Ὁ Γυμνασιάρχης κ. Γ. Δημητρακόπουλος ὁμιλῶν, ἐνώπιον
τῶν Ἐπισήμων καὶ τῶν Συγγενῶν τῶν Πεσόντων.

Οἱ Μαθηταὶ καὶ Μαθήτριάς παρατεταγμένοι ἐντὸς τοῦ Σταδίου.

Οἱ ὑπὸ τοῦ Γυμνασίου καὶ λοιπῶν Σωματείων
καὶ Ὁργανώσεων κατατεθέντες στέφανοι.

Ἡ Πλάξ μεταφέρεται εἰς τὴν εἴσοδον
τοῦ Γυμνασίου πρὸς ἐντοιχισμόν.

Ἐπίλογος τοῦ ἐπὶ τοῖς ἀποκαλυπτηρίοις τῆς ἀναμνηστικῆς Πλακῆς τῶν ὑπὲρ Πίστεως καὶ Πατρίδος πεσόντων ἀποφοίτων μας λόγου τοῦ Γυμνασιάρχου κ. Γ. Δημητρακοπούλου.

Ἡρωϊκῆς Σκιῆς, ἀθανάτων μορφῶν. Μὲ
γονατισμένη τὴ ψυχὴ ἀπὸ τὸ ὑπερκόσμιον με-
γαλεῖον τῆς θυσίας Σας, Σᾶς προσφέρουμε
σήμερα ἐμεῖς οἱ ταπεινοί, τὸ θυμίαμα τῆς λα-
τρείας μας.

Ἀπ' ἐδῶ μακριὰ πού βρισκόμαστε, μέσα
ἀπὸ τὸ Γυμναστήριον τῆς γενετείρας Σας, στὸ
ὁποῖον τόσα σκιρτήματα χαρᾶς καὶ τόσες συγ-
κινήσεις ἐδοκίμασате στὰ ἀμέριμνα καὶ εὐτυ-
χημένα χρόνια τῆς μαθητικῆς Σας ζωῆς, χαι-
ρετίζουμε τὴς ἀθάνατες σκιᾶς σας, πού ἀργο-
διαβαίνουν ὑπερήφανες στὶς γιρλάντες τῶν
βουνῶν τῆς Ἀλβανίας καὶ τοῦ Μωριά· χαιρε-
τίζουμε σὲ σας τὴν ἐκπροσώπησι τῶν ἀρετῶν
ἀπὸ τὴς ὁποῖες πηγάζουν οἱ πολυτιμότερες ἀ-
ξίες: ἡ πατρίς, ἡ ἐλευθερία, ἡ πίστις καὶ ἡ τιμὴ.

Ὅταν τὸν Ὀκτώβρη τοῦ 1940 στυγνοὶ
δυναστεῖς κτύπησαν τὴ πατρίδα τοῦ φωτός,
τὴν αἰωνία Ἑλλάδα, καὶ ὅταν λίγο βραδύτερα
οἱ ἀσύνταχτες ὀρδῆς τῶν κόκκινων λύκων τοῦ
βορρᾶ ξανακτύπησαν τὴν ἴδια πόρτα τῆς λευ-
τεριάς, ἐκλήθηκε τότε ὁ περιούσιος Ἑλληνι-
κὸς λαὸς νὰ μὴ πρωτοπόρος στὸν ἀγῶνα αὐ-
τό, πού ἦταν μαζί καὶ ἀγῶνας ὅλης τῆς ἀν-
θρωπότητος κατὰ τῆς πιὸ στυγνῆς χυδαίας
καὶ πρόστυχης βίας. Στὴ χειμαρρῶδη αὐτὴ παν-
ελληνιο ἐξόρμησι δίνουν τὸ παρὸν ὅπως πά-
ντα καὶ τὰ νειάτα τῆς Κύπρου. Σὰν ἄλλοι ἱε-
ρολοχῖτες ἀφήνουν ἀδειανὰ τὰ φοιτητικὰ δρα-
νία καὶ ἀσυμπλήρωτα τὰ ὥραϊα ὄνειρα τους καὶ
παίρνουν θέσιν οἱ τρεῖς αὐτοὶ λεβέντες τῶν
Βαρωσίων, οἱ ἐκλεκτοὶ τοῦ Γυμνασίου μας ἀπό-
φοιτοί. Γαλουχημένοι μὲ τὰς ἀγνὰς καὶ ὡ-
ραίας ἐλληνικὰς παραδόσεις, γαλβανισμένοι
μὲ τὰ σωτήρια νάματα καὶ ὑψηλὰ διδάγματα
τοῦ ἀθανάτου ἐλληνικοῦ πνεύματος, σπεύδουν
ν' ἀξιοποιήσουν τὸ περιεχόμενο τῶν μεγάλων
ἀρετῶν πού ἐδιδάχθησαν στὸν πνευματικὸ νὰ
τῆς πόλεως των, τὸ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ.

Δίδομεν φτερά στὴν φαντασία μας καὶ μὲ
τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μας παρακολουθοῦμε τὴν
ἀσύλληπτη στιγμὴ τῆς ὑπερόχου θυσίας των.
Τοὺς εἶδαμε νὰ βαδίζουν ὄρδιοι, ἀφοβοί, ἀπο-
φασιστικοὶ στὸ δρόμο τῆς τιμῆς. Παραμερίζουν
κάθε ἄλλη κοσμικὴ σκέψι καὶ αἴσθημα καὶ θα-
μπώνονται καὶ αἰχμαλωτίζονται ἀπὸ τὸ θεῖο
φῶς πού λέγεται Ἑλλάς.

Σὲ μιὰ στιγμὴ τῆς κρίσιμης ὥρας μὲ τὸν

νικητήριο ἀλαλαγμὸ στὸ στόμα τραυματίζο-
νται θανάσιμα γιὰ ν' ἀφήσουν σὲ λίγο τὴν τε-
λευταία τους πνοή στὴ γλυκεῖά τους Ἀθήνα
καὶ κοντὰ στὴν ἡρωϊκὴ Σπάρτη ὁ Ἀνδῶν.
Ἔπεσαν κι' αὐτοὶ σὰν τόσους ἄλλους στὸ πα-
νύψηλο βῶμὸ τῆς λευτεριάς, πούναί στερεωμέ-
νος ἀπὸ τὰ κόκκαλα τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερά· ἔ-
πεσαν μὲ τὸ ὄραμα μιᾶς Ἑλλάδας εὐτυχισμέ-
νης καὶ ἐθνικῶς ὁλοκληρωμένης· ἔπεσαν γιὰ
νὰ χαλυβδώσουν πιὸ πολὺ τοὺς δεσμούς τῆς
γενετείρας των πρὸς τὴν Ἑλλάδα· ἔπεσαν γιὰ
νὰ φέρουν πιὸ κοντὰ τοὺς φλογεροὺς πόδους
τους· προσέφεραν στὸν ὥραϊο κατὰ Περικλῆ
ὑπὲρ πατρίδος ἔρανον, τὸ τίμιο αἷμά τους,
γιατὶ εἶχαν βαθεῖα συναίσθησι τῶν λόγων τοῦ
μεγάλου αὐτοῦ ἀνδρὸς τονίζοντος κάποτε εἰς
ὁμοίαν περίπτωσιν ὅτι εὐτυχία δὲ πῆ ἐλευθε-
ρία καὶ ἐλευθερία δὲ πῆ ψυχὴ δυνατὴ καὶ ἀ-
δάμαστη. «Τὸ εὐδαιμον τὸ ἐλεύθερον, τὸ δὲ
ἐλεύθερον τὸ εὐψυχον».

Λουκὴ Λιασιδῆ, Βαρνάβα Σιερίφη, Ἀν-
δῶν Χριστοδουλίδῃ, δὲν πεδάνατε-γιατὶ οἱ ἡ-
ρωες δὲν πεδαίνονται-ἀλλὰ ζητε, ζητε ἐδῶ μέσα
στὴ καρδιά μας καὶ δὲ ζητε, ὅσο ζητῇ ἡ ἀρετὴ,
ἡ τιμὴ, ἡ δόξα καὶ ἡ πατρίδα. Τὸ πνεῦμά σας
ἐποχούμενο ἐπὶ τοῦ ἄρματος τῆς Ἀθανασίας
πέρασε τὴς μεγαλότοξες καὶ αἰδέριες τοῦ οὐ-
ρανοῦ ἀψίδες καὶ ἔφθασε ἕως τὰ πόδια τοῦ
Δυνατοῦ, τοῦ Θεοῦ.

Ἀπὸ τὸ κατοικητήριο ὕψος, ὅπου τώρα
στέκεσθε τιμημένοι, ὁδηγήστε μας ἀλησμόνη-
τοι, ὁδηγήστε τ' ἀδέλφια σας· ὁδηγήστε ὅλα
τὰ Κυπριακὰ νειάτα πού σας ζηλεύουν, ὁδηγή-
στε τὰ ἐκεῖ στὴς πλατεῖες λεωφόρους τῶν
ἐθνικῶν μας πεπρωμένων.

Καὶ τώρα μαζί μὲ τὴ λιτὴ αὐτὴ ἀνδοδέ-
σμη τῶν λόγων μου, δεχθῆτε ἐκ μέρους τοῦ
Γυμνασίου Σας ἀπὸ τῶν ἐφόρων, καθηγητῶν,
μέχρι καὶ τοῦ πιὸ μικροῦ μαθητοῦ, τὸ στεφάνι
αὐτὸ πούναί φτιαγμένο μὲ τὰ χέρια τους ἀπὸ
τὰ ἀμάραντα φύλλα τῆς δάφνης πού στεφανώ-
νει πάντοτε τοὺς ἀθανάτους. Δεχθῆτε το μὲ
συγκατάβασιν σὰν ἔνδειξι θαυμασμοῦ καὶ λα-
τρείας γιὰ τὴν ὑπέροχον θυσίαν σας καὶ βε-
βαιωθῆτε, ὅτι κι' αὐτοὶ πού τὸ προσφέρουν
δὲν δὲ ξεχάσουν ποτὲ τὴν ἀνάμνησι τῆς θυ-
σίας. Ἡ μνήμη σας ἄς εἶναι αἰωνία.

ΣΕ ΣΑΣ ΤΟΥΣ ΤΡΕΙΣ ΠΟΥ ΠΕΣΑΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

(ΛΙΑΣΙΔΗ, ΣΙΕΡΙΦΗ, ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗ, ἀποφοίτους τοῦ Γυμνασίου μας.)

Σὲ σᾶς τοὺς τρεῖς πού πέσατε γιὰ τὴ γλυκεῖα πατρίδα
καὶ δώσατε στὴν Κύπρο μας αἰώνια περηφάνεια
στὴ πλάκα γονατίζουμε προσφέροντας στεφάνια
καὶ θε νὰ γονατίζουμε ὅσο ὑπάρχει Ἑλλάδα.

Θνητοὶ δὲν εἰσθε σεῖς ἄπλοὶ ποὺ θὰ σβηστοῦν στὸ χῶμα·
εἰσθε ἡμίθεοι, θεοὶ καὶ θὲ νὰ ζῆτε πάντα
γιὰ νὰ σᾶς βλέπουν οἱ γενιὲς παράδειγμα νὰ παίρνουν
τοῦ πῶς νὰ ζοῦν ἐλεύθεροὶ τοῦ πῶς καὶ νὰ πεθαίνουν.

Ζηλεύουμε τὴ δόξα σας καὶ θέλουμε νὰ δοῦμε
καὶ τὸ δικό μας ὄνομα στὴν πλάκα σας γραμμένο
τὴν δόξα σας τὴν ἀφθίτη μαζὶ νὰ μοιρασθοῦμε
ποὺ θὲ νὰ στέλνουν οἱ γενιὲς στὸ διάβα τῶν αἰώνων.

Πληρώνοντας γιὰ τὴ τιμὴ κάθε σταγόνα αἵμα
ὅπως καὶ σεῖς πληρώσατε ἀδελφία τιμημένα.
Μωριάς καὶ Πίνδος χαίρονται τὰ ἅγια κόκκαλά σας
κι' ἡ Κύπρος μας περήφανα δακρύζει στ' ὄνομά σας.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΠΑΝΤΑΖΗΣ
Τάξεως Ε' α'.

Η ΕΙΚΟΣΤΗ ΠΕΜΠΤΗ ΜΑΡΤΙΟΥ

Εἰκοστὴ πέμπη τοῦ Μαρτιοῦ, ἅγια, τρισάγια μέρα!
Προσκυνητάρι τῶν καιρῶν, κοσμοσωτήρια μέρα!
Κρίνο λευκὸ ὁ Ἅγγελος στὴ Μαριὰμ προσφέρει
καὶ διαλαλεῖ τὸ μήνυμα: Χαῖρε, Μαρία, χαῖρε.

Εἰκοστὴ πέμπη τοῦ Μαρτιοῦ, ἀνάσταση τοῦ Γένους!
ἀνιστοράει τὰ λαπρά, τ' ἄξια παλληκάρια:
Διάκους, Κολοκοτρώνηδες, Ἀνδρούτσους, Μποτσα-
[ραῖους,
ποὺ γονατίσαν τὴν Τουρκία χυμώντας σὰν λιοντάρια.

Σελίδα χρυσοκέντητη ἔγραψε τ' ἅγιο Σοῦλι,
τὸ Μεσολόγγι τὰ Ψαρά, ἡ Ὑδρα καὶ οἱ Σπέτσες.
Ὑμνολογοῦν τὴ δόξα τους κάμποι, βουνὰ καὶ δάση,
ἀντιλαλοῦν τὸ χαλασμὸ οἱ στοιχειωμένοι λόγγοι.

Εἰκοστὴ πέμπη τοῦ Μαρτιοῦ, χαρὰς κι' ἀγάπης μέρα·
ἀνατολὴ μιᾶς λευτεριᾶς ἀκριβογεννημένης
μέσ' ἀπὸ τίμια κόκκαλα παιδιῶν τοῦ εἰκοσιένα
οὐράνιο δῶρο, ἀτίμητο, Πατρίδας τῶν πατρίδων.
ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ ΣΚΟΡΔΗΣ
Τάξεως Β' β'.

ΑΝΟΙΞΙΣ-ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ

(Ἐκδσεις γραμμένη εἰς τὸ Σχολεῖον)

Ἄνοιξις, Ἀνάστασις! Πόσαν γλυκὰ ἀν-
τηχοῦνε στὸ αὐτὶ καὶ οἱ δύο αὐτὲς λέξεις. Πό-
σον μοιάζουνε ἀλήθεια καὶ πῶς συνδέονται ἡ
μία μὲ τὴν ἄλλην!

Τρισευτυχισμένοι ὅσοι ζοῦν σὲ μιὰν ἀ-
τμόσφαιρα, στὴν ὁποῖαν εἶναι συνδυασμένοι αἱ
δύο μαγικαὶ αὐταὶ λέξεις. Σὲ μιὰν ἀτμόσφαι-
ραν, ὅπου ὅλα γύρω τραγουδοῦνε ἐξωτικά, γε-
λοῦνε μὲ τὴν καρδιά τους καὶ γιορτάζουν ἀρ-
μονικά. Σὲ μιὰν ἀτμόσφαιραν, ὅπου Ὁρησκεῖα
καὶ φύσις χορεύουν ἀνάμεσα σὲ ἀνδοστόλιστα
καὶ ἱερὰ χῶματα, ἐνῶ τρυγύρω τους σκορπίζε-
ται μεδυστικὴ εὐωδία ἀπὸ ἀγνὰ λουλούδια καὶ
καταφθάνουν στ' αὐτὰ τους μαγευτικοὶ ἦχοι
κάποιας ἀόρατης μελωδίας.

Μέσα σὲ τέτοια φύσιν, ὅπου σὲ ζαλίζουν
τὰ γλυκὰ παράξενα τραγούδια καὶ οἱ μεδυστι-
κὲς εὐωδιές, χορεύουν οἱ δύο πανώριες παρ-
θένες, ἡ Ἀνάστασις καὶ ἡ Ἄνοιξις. Ἡ πρώτη
χορεύει ὑπερήφανα, διὰ νὰ γιορτάσῃ τὴν λαμ-
πρὰν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ, ποὺ φέρει τὴν
πνευματικὴν ἀνοιξιν. Ἡ δευτέρα χορεύει να-

ζάρικα, διὰ νὰ γιορτάσῃ τὴν ἀνανέωσιν τῆς
φύσεως.

Γλυκὸς καὶ εὐχάριστος καὶ τῶν δύο ὁ
σκοπός. Ἡ πρώτη νέα καὶ χαριτωμένη, χο-
ρεύει δριαμβευτικά, διὰ νὰ γιορτάσῃ ναί, τὴν
Ἀνάστασιν τοῦ Θεανθρώπου. Διότι μέσα σὲ
τέτοια φύσιν, ὅπου ὅλα γύρω χαίρονται, πρὶν
ἀπὸ δεκαεπνέα ὁλόκληρους αἰῶνας, μεγάλες
λύπες μὲ σκιρτήματα χαρὰς ἀνμείχθησαν σὲ
κάποια γωνιά τῆς ὑφῆλτου. Καὶ ὅλα αὐτὰ ἐγί-
νοντο μὲ Πρωταγωνιστὴν ποῖον; Τὸν Υἱὸν
τοῦ Θεοῦ! Αὐτόν ποὺ εἶχε ἀνδισμένα τὰ
νιάτα σὰν τὰ γύρω ὁμορφολούλουδα καὶ ὠχρὰ
τὸ πρόσωπον, σὰν τὰ χλωμά, γλυκὰ δειλινά.

Μεγαλόπρεπη καὶ φωτοβόλα, ἐπρόβαλεν
ἡ ἡμέρα τῆς ὀνομαστικῆς ἐορτῆς τῆς πρώτης
Παρθένου, ἡ ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως. Ἦταν
μιὰ ἡμέρα, ποὺ ὅλα ἔλαμπαν ἐκτυφλωτικά ἀπὸ
ὁμορφιὰ καὶ μεγαλεῖον. Τὰ γύρω μυριολούλου-
δα ἐσκορποῦσαν σπάταλα μεδυστικὲς εὐωδιές
μὲ τὸ φίλημα τῆς κάθε ἀκτίνης τοῦ χρυσοῦ ἡ-
λίου.

Κατὰ τὴν μεγάλην ὥραν τοῦ θαύματος,
θεόρατη ἀστραπὴ ξέσχισε τὸν οὐρανόν, διὰ
νὰ ὁδηγήσῃ ἀγγέλους λευκοφορεμένους στὸν
τόπον τοῦ μνημείου. Φοβήθηκαν οἱ ἄγγελοι
στὸ ἀντίκρυσμα τοῦ θαύματος ἐκείνου ποὺ
δὲν περίμεναν. Γοργὰ καὶ σὰν σπρωχνόμενη
ἀπὸ κάποιον θεῖαν δύναμιν ἐσηκώθη ἡ βαρεῖα
μαρμάρινη πλάκα, τοῦ μυρωμένου μνημείου καὶ
στὸ σήκωμά της ἡ γῆ ἐσεισθη, μνήματα ἠνοι-
γοντο, νεκροὶ ἀνεστήνοντο, οἱ πέτρες ἐρρα-
γίζανε... οἱ φρούροι Ρωμαῖοι γύρω ἀπὸ τὸν τά-
φον, ζαλισμένοι καὶ σκοτισμένοι στὸ ἀντίκρυ-
σμα τῆς μορφῆς Ἐκείνου, ἔπεσαν πάνω στὴν
γῆ, διότι δὲν μποροῦσαν νὰ σταθοῦν στὰ πό-
δια τους. Ἀνάμεσα στὴν ταραχὴν καὶ τὸν θό-
ρυβον ἐκείνον, ἀκούετο σὰν κελάδημα ἀηδο-
νῶν ἡ φωνὴ τῶν ἀγγέλων, ποὺ ἔψαλλαν τὸ
«Χριστὸς Ἀνέστη».

Μιὰ τὸσον γλυκεῖα καὶ πολυπόδητη
ἀπὸ κάθε Ἑλληνικὴν καὶ Χριστιανικὴν καρ-
διὰν εἶναι καὶ ἡ Ἀνάστασις τῆς Πολυδασανι-
σμένης Κύπρου. Μιᾶς ἀγνῆς καὶ ἀδῶας παρθέ-
νου, ἡ ὁποία πάντοτε χωρὶς νὰ φταίῃ γίνεταί
δῶμα τῶν Δυνατῶν καὶ συνεχῶς σταυρώνεται,
ὄχι μιὰν φορὰν, ὅπως ὁ σοφὸς τῶν αἰώνων Δι-
δάσκαλος.

Ο ΜΠΑΡΠΑ ΘΥΜΙΟΣ «Ἐν ἰδρωτί τοῦ προσώπου σου φαγεῖν τὸν ἄρτον σου».

Ὁ μπάρπα—Θύμιος καδισμένος στὸ κάρ-
ρο συλλογιέται· κάπου—κάπου χτυπᾷ ἐλαφριά
στὰ καπούλια τῶν δυὸ ἀλόγων, ποὺ σέρνουν
τὸ κάρρο· δὲν τὰ διάζει. Συλλογιέται πῶς ἂν
εἶναι καλὴ ἡ φετεινὴ σοδειά, ὅλα δὰ πᾶν κα-
λά. Ὁ γυιὸς του, ὁ Γιάννος, καδισμένος πίσω
γιὰ ἰσόβαρο σιγοσφυρίζει.

Τὰ ἄλογα συνηθισμένα σταματοῦν μπρο-
στὰ ἀπὸ μιὰ ξυλινὴ καγκελόπορτα. Ἐκεῖ εἶναι
τὸ ἀμπέλι, ἡ μόνη περιουσία τοῦ Θύμιου.

Ἐκεῖ σὲ κανονικὲς σειρὲς εἶναι φυτεμένα
τὰ κλήματα, γυμνὰ ἀλύγιστα. Μιὰ γέρικη ἐλιά
εἶναι φυτρωμένη στὴν εἰσοδο καὶ δυὸ ἀντρεϊ-
ωμένοι πεῦκοι στέκουν καμαρωτὰ στὸ βάθος.

Ὁ γυιὸς πηδᾷ μὲ εὐκίνησιον ἀπὸ τὸ κάρ-
ρο καὶ βοηθᾷ τὸν γέρο, ποὺ κατεβαίνει κάπως
μουδιασμένος.

Μπαίνουν μέσα βαστώντας τὰ σκαλιστή-
ρια, δένουν τ' ἄλογα στὴ γέρικη ἐλιά, νὰ βο-
σκήσουν, καὶ αὐτοὶ προχωροῦν.

Εἶναι καιρὸς γιὰ σκάλισμα τοῦ ἀμπελιοῦ.

ΤΟ ΠΙΟ ΟΜΟΡΦΟ ΘΕΑΜΑ ΠΟΥ ΕΙΔΑ

(Ἐκδσεις γραμμένη στὸ Σχολεῖο)

Τὸ πιὸ ὠραῖο θεᾶμα ποὺ εἶδα ποτέ, νομί-
ζω ἦταν ἓνα πρῶινὸ ποὺ σηκώδηκα καὶ ἀνοιξα
τὸ παράθυρο. Μὰ τί θεᾶμα ἦταν ἐκεῖνο! Ὁ οὐ-
ρανὸς λαμποκοποῦσε ὀλογάλανος κι' ὁ πορ-
φυρένιος ἥλιος, ποὺ μόλις εἶχε βγῆ ἀπὸ τὰ
βάθη τῆς θάλασσας, ἐκτελοῦσε τὴν καθημερι-

... Τόσες φορές κινδυνεύει ἡ δυστυχι-
σμένη ἀπὸ τίς πολλὲς τρύπες, ποὺ ἀνοίγουν
τὰ δηλητηριασμένα καρφιὰ στὸ ἀφράτο της
σῶμα, νὰ ξεψυχήσῃ, νὰ χαθῇ νὰ σβῆσῃ...

Μὰ, ὄχι! Δὲν δὰ σβῆσῃ... Καὶ ἡ Ἐσταυρω-
μένη αὐτὴ δ' ἀναστηθῇ κάποιαν ἀνοιξιὰτικὴν ἡ-
μέραν, σὰν καὶ τὸν Χριστόν! Ἐκεῖνος ποὺ ξέ-
ρει ἀπὸ τοὺς πόνους τῆς σταυρώσεως, δὰ τῆς
φωνάξῃ κάποια μέρα: «Ἀνάστα Κύπρος! Ἦλθε
καὶ ἡ δικὴ σου ἡ σειρά». Καὶ τότε... δ' ἀναστη-
θῇ. Ὁ ἀναστηθῇ! τὸ πιστεύουμεν καὶ τὸ περι-
μένομεν πολὺ σύντομα. Ὁ ἀναστηθῇ καὶ δὰ ρι-
χθῇ στὴν θερμὴν ἀγκαλιὰ τῆς μάννας της, ὅ-
πως καὶ ὁ Θεάνθρωπος στὴν θερμὴν ἀγκαλιὰ
τῆς ἱδικῆς Του Μάννας!

Καὶ τότε ἡ δευτέρη Παρθένα, ἡ Ἄνοιξις,
δὰ χορεύῃ μὲ πιὸ μεγάλην χάριν καὶ δὰ εἶναι
πιὸ τρανὸς καὶ πιὸ γλυκὸς ὁ σκοπὸς της. Ὁ
χορεύῃ καὶ σὲ κάθε στροφὴν της δὰ ρίχνῃ ἀν-
δισμένα λούλουδα καὶ μῦρα, διὰ νὰ ραῖνῃ δυὸ
μητέρες καὶ δυὸ παιδιά, τὴν Παναγίαν καὶ τὴν
Ἑλλάδα, τὸν Χριστόν καὶ τὴν Κύπρον, ποὺ
τόσον πολὺ ὁμοιάζουν.

ΛΟΪΖΙΔΟΥ ΕΛΛΗ
Τάξεως Δ γ'.

Μόλις ἄρχισαν ν' ἀνοίγουν τὰ μάτια καὶ νὰ
πετιοῦνται πράσινα τρυφερά θλαστάρια.

Ἐκεῖ δουλεύουν κι' οἱ δυὸ κάθε μέρα. Πό-
τε σκάλισμα, πότε πότισμα, πότε κλάδεμα
πότε...

Ὁ γέρος καμαρώνει τὸν γυιὸ του. Δὲν
εἶναι ἀκόμη 20 χρονῶν, νέος, ρωμαλέος κι'
κούραστος.

Τὸ μεσημέρι ξεκουράζονται κάτω ἀπὸ
τὴ σκιά τῶν πεύκων. Τρῶνε τὸ πρόχειρο λιτὸ
φαγητό τους καὶ μετὰ ξαπλώνουν, γιὰ νὰ συν-
εχίσουν τὸ δειλινὸ μὲ μεγαλύτερη ὄρεξη.

Καὶ σὰν ἀποτελειώσουν, στεφανωμένοι
ἀπὸ τίς χρυσὲς ἀκτίνες τοῦ ἡλίου ποὺ βασι-
λεύει, δὰ ἐπιστρέψουν στὸ φτωχικὸ τους εὐ-
τυχισμένοι, γιατί μὲ τὸν ἀγνὸ τους ἰδρωτὰ δὰ
φᾶνε τὸ τιμημένο ψωμὶ των.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ Σ. ΜΑΡΙΟΣ
Τάξεως Β' γ'

νὴ τροχιά του στὸ γαλάζιο ἄπειρο. Πέρα ἡ
θάλασσα χρύσιζε σὰν καθρέφτης καὶ τὰ γαλά-
ζια της κύματα χαίδευαν ἀπαλὰ τὰ πόδια τῆς
ἀμμουδιάς. Ἦταν ἀνοιξις ἐκεῖνο τὸ πρῶινὸ κι'
ὁ μῆνας ὁ δροσόλουστος Ἀπρίλης. Καταμαγε-
μένη σηκώδηκα, ντύδηκα, βγήκα ἔξω καὶ στὰ

δηκα σ' ένα βουναλάκι εκεί κοντά στο σπίτι μας. Ἀλήθεια, ἡ θεά εἶναι περίφημη, όταν στέκεται κανείς σ' ἐκεῖνο ἐκεῖ τὸ βουναλάκι. Ἡ ψυχὴ ξεχειλίζει ἀπὸ ἀπέραντη χαρὰ, όταν βρίσκει ἐξω στὸν καθαρό ἀέρα, στὸν ἥλιο, στὴν ὡραία Φύση! Στὰ κατάπρασина λειβάδια ποὺ ἀπλώνονται μπροστὰ στὸ σπίτι μας ἔβοσκε ἕνα κοπάδι ἀσπρόμαλλα προβατάκια. Ὁ ἥλιος σκορπούσε σπάταλα χρυσάφι παντοῦ, στὰ χωράφια, στὰ σπῖτια, στὰ λουλούδια τῶν κήπων καὶ στὰ ἀγριολούλουδα τῶν ἀγρῶν, στὴν δάλασσα. Κι' ἐκεῖνα δέχονταν μ' εὐχαρίστηση τὶς ζωογόνες τοῦ ἀκτίνες, ποὺ τοὺς ἔδιναν τὴν ζωὴ. Ἡ δάλασσα μουρμούριζε εὐχαριστημένη, τὰ λουλουλόδια σκυμμένα ἀκόμη ἀπ' τὴ δροσιὰ τῆς νύκτας ποὺ τὰ θάραινε, ἀναστυλωνόντουσαν γεμάτα εὐγνωμοσύνη πρὸς τὸν μεγάλο τους φίλο τὸν ἥλιο. Τὰ βουνὰ πέρα καθάριζαν ἀπὸ τὴν πρωϊνὴ καταχνιά καὶ ἀνάμεσα στὰ φιδωτὰ μονοπάτια τους οἱ ἀγρότες κι' οἱ ἐργάτες στὴν σειρά προχωροῦσαν γιὰ τὴν καθημερινὴ τους ἐργασία. Τὰ περιβόλια ἀνδισμένα ἔχυναν μεδυσιτικὸ ἄρωμα στὴν Πλάση γύρω. Οἱ ἀμυγδαλιές κι' οἱ πορτοκαλιές ὅλες ἀνδισμένες μοσχοβολοῦσαν.

Στὰ μικρὰ ρυάκια τοῦ γειτονικοῦ περιβο-

Η ΑΓΑΠΗ ΤΟΥ ΠΑΠΠΟΥ

«Ἀντίο παππού.

Ἀντίο παιερούλη. Κοκκὰ παπούλη ψωμάκι νὰ μὴν ξεχάσης. Ἀντίο παπούλη...»

Ἦταν αὐγὴ ἀκόμη ὁ ἥλιος μόλις εἶχε βᾶψει χρυσαφένια τ' ἀντικρυνὰ βουνὰ καὶ ὁ παπποὺς ὁ Μάστρο-Ἀντώνης, ἔφησε πίσω του τὸ φτωχικὸ του, τὸ ἐγγονάκι του, καὶ τὴν χήρα κόρη του, ποὺ ἦταν ντυμένη στὰ μαῦρα, νὰ τὸν ἀποχαιρετοῦν με βουρκωμένα μάτια, αὐτὸν τὸ μόνο στήριγμα τῆς ζωῆς των.

Ὁ Μάστρο-Ἀντώνης ἦταν ἕνας ἡσυχος ἀνθρωπάκος, εὐσεβὴς χριστιανὸς καὶ ὡς τότε δὲν εἶχεν ἀκούσει κανένας νὰ τὸν κατηγοροῦν.

Ζοῦσε ὡς τότε μιὰ εὐτυχισμένη οἰκογενειακὴ ζωὴ μαζί με τὴν κορούλα του τὴν Ὀλγα, με τὸν σκληροδουλεὺτὴ γαμπρούλη του, καὶ τὸ μικρὸ του ἐγγονάκι, τὸν Ἀλέκο, ποὺ δὲν εἶχε κλείσει ἀκόμη τὰ δύο του χρόνια.

Μὰ ἀπὸ τότε, ποὺ ὁ μαῦρος χάρος πῆρε τὸν δύστηνο τὸν γαμπρούλη του, ἡ δυστυχία εἶχε πλακώσει τὴ μισογκρεμισμένη τους φωλιά.

Ἀπὸ τότε ἄρχισαν τὰ βάσανά του· ἀπὸ τὸ πρωτὶ μέχρι τὸ βράδυ βασανίζονταν σκάβοντας τὰ χωράφια γιὰ νὰ κερδίσει τὸ ψωμί των.

Ἐκεῖνο τὸ πρωτὶ ξεκίνησε με τὴν καρδιά ἔλει- νὰ συντριμμένη γιὰ τὴ δουλειὰ καὶ σιγά-σιγά, ἔφτασε στὸν προορισμὸ του, ἐξαντλημένος ἀπὸ τὴν πείνα καὶ τὴν κούραση.

Πρὶν μὴν στὰ ἀπέραντα χωράφια, πέρασε ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ κυρίου του· ἦταν ἕνα μοντέρνο σπίτι με κόκκινα κεραμίδια καὶ με καφὲ τοῖχο, ποὺ φάνταζε

λιοῦ οἱ πάπιες βουτοῦσαν στὰ νερά εὐχαριστημένες. Τὰ πουλάκια στὰ δένδρα τιτίβιζαν χαρούμενα. Ἦταν χαρὰ Θεοῦ νὰ τὰ βλέπης ὅλα αὐτά. Θεέ μου, χάρισέ μου μάτια πενήντα, ἐκατό, νὰ τὰ χορτάσω! Ὅλο τὸ τοπίο γύρω λουζόταν στὸν ἥλιο, γλεντοῦσε στὸ ἀτέλειωτο πανηγύρι τῆς Φύσης. Τὰ πόδια μου δὲν με βαστοῦσαν νὰ φύγω ἀπὸ κεῖ· ἔμεινα καρφωμένη. Ἦταν τόσο ὡραία ἐκεῖνο τὸ πρωτὶ! Μουρχόταν νὰ τρέξω, νὰ κυλιστῶ στὴν χλόη σὰν τρελλή, ν' ἀγκαλιάσω τὸ γαλάζιο τ' οὐρανοῦ. Ἐκλείσα τὰ μάτια μου εὐχαριστημένη ἀπὸ τὸ ζωογόνο φῶς τοῦ ἡλίου. Παρακαλοῦσα κι' εὐχαριστοῦσα μαζί τὸν Πλάστη, νὰ μοῦ χάριση κι' ἄλλα τόσα ἀξέξαστα δεάματα ποὺ εἶναι ἔργα δικὰ του.

Μὰ νά, ἐκεῖ ποὺ ὠνειροπολοῦσα, ἀκούστηκαν οἱ ἀγριοφωνές τῆς μητέρας μου, ποὺ ἔλεγε, ὅτι τάχα ἀπὸ τὸ πρωτὶ ξημέρωμα τρέχω πάνω-κάτω στὰ βουναλάκια καὶ στὰ χωράφια...

Μὰ τὸ ὡραῖο θέαμα, ποὺ βρίσκεται καὶ δὰ βρίσκεται πάντοτε στὸ νοῦ καὶ στὴν καρδιά μου, με κάμνει ὥστε νὰ μὴν μοῦ κάνουν αἰσθησιν οὔτε οἱ χειρότερες φωνές.

ΚΟΝΤΟΥ ΣΟΦΙΑ
Τάξεως Β δ'.

μέσ' στὶς πρασινάδες ποὺ τὸ κυκλῶνανε. Πιὸ πέρα, δὺο χαρούμενα παιδάκια ἔπαιζαν εὐτυχισμένα γελοῦσαν καὶ ἡ χαρὰ φούντωνε στὴν καρδιά τους. Ἡ φαντασία τοῦ γέροντος πέταξε με μιὰς στὶς μονότονες λεξοῦλες τοῦ Ἀλέκου· «Κοκκὰ, παπούλη, ψωμάκι...» Ἐνας ἀναστεναγμὸς ἔφυγε ἀπὸ τὰ κουρασμένα στή-θια τοῦ γέροντος· προχώρησε ὕστερα σιγά-σιγά καὶ ἔπειτα ἄρχισε τὸ καθημερινὸ του μαρτύριο.

Πέρασαν οἱ ὥρες καὶ τὸ σκοτάδι ἄρχισε νὰ πλαισιώνῃ τὸν οὐρανόν. Τότε ἡ σφυρίχτρα ἀντήχησε στ' αὐτιά τοῦ γέροντος σὰν ἐπουράνιος ὕμνος· κατάλαβε πὸς εἶχε τελειώσει τὸ μαρτύριον τῆς ἡμέρας· ἔκαμε εὐλαβικὰ τὸ σταυρό του, πῆρε τὸ τροπικὸν του καλὰθι καὶ ξεκίνησε γιὰ τὸ γυρισμό. Στὸ δρόμο βουζῖαν στ' αὐτιά του τὰ λόγια τοῦ Ἀλέκου: «Κοκκὰ Παπποῦ, ψωμάκι νὰ μὴν ξεχάσης»· ἡ ἀπελπισία τῆς φτώχειας τοῦ θάραινε τὴν ψυχὴ τὸ δειλινὸ δειλινό.

Στὸ πρωτὸ καντοῦνι τοῦ δρόμου, βρισκόταν μιὰ πελώρια κληματαριά· τόσος δὲ ὡραῖο καὶ ἔλκυσε-κὸ ἦταν τὸ ὄριμο σταφύλι, ποὺ κρεμόταν ἀπὸ κεῖ πάνω, ὥστε μάγεψε τὸν φτωχὸ γέρο. Γιὰ μιὰ στιγμὴ σκέφθηκε: ἂν ἔπαιρνε λίγο στὸ σπίτι, τὶ χαρὰ θὰ ἦ-ταν γιὰ τὸ ἐγγονάκι του!

Μὰ πάλι δίστασε καὶ κίνησε νὰ φύγῃ. τότε μιὰ ῥάλη τὸν ἐπνίξε· θυμῆθηκε τὶς γλυκεῖς λεξοῦλες τοῦ Ἀλέκου, σκέφθηκε λίγο καὶ ὕστερα ξαναγύρισε, σκαρφάωσε ἀπάνω στὴν κληματαριά καὶ ὕστερα πιάστηκε ἀπὸ τὰ κλαδιὰ τοῦ δένδρου. Ἀλλὰ τὸ σῶμα του ἦτο τόσο κουρασμένο καὶ τόσο γερασμένο, ποὺ χαλάρωσε... Πῆγε νὰ πιάστῃ ἀπὸ κάπου, ἀλλὰ τοῦ κάκου· τὸ δύστηνισμένο του σῶμα γλίστρησε κά-

τω, βάφοντας τὸ χῶμα, με τὸ κουρασμένο του αἷμα...

Ἐπειτα ἀπὸ λίγο ἄφησε γιὰ πάντα τὸν ψεύτη· νο αὐτὸ κόσμος κι' ἀνέβηκε ψηλὰ στὰ ἐπουράνια, ἐ-

ΑΙ ΠΑΙΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ

(Πασχαλινὸ διήγημα)

Πλησιάζει τὸ Πάσχα. Ἡ φύσις ντύθηκε στὰ πράσινα καὶ τὰ λουλούδια σὲ μεθοῦν με τὸ γλυκὸ ἄρωμά τους. Στὸς κήπους οἱ πρώτες πασχαλινὲς στόλισαν τὶς ἔρημες ὡς τότε γωνιές, ἐνῶ οἱ πεταλοῦδες σοφὰ πουδραρισμένες ἀπ' τὸν Πλάστη τους, διαγράφουν χαρούμενα τόξα πάνω ἀπ' τὶς ἀνθισμένες γιο-λάνδες ἀπ' τὶς πρώτες τριανταφυλλιές τοῦ Μάη, ποὺ ἀνθισαν λίγες μέρες ἐνωρίτερα γιὰ νὰ τὸν ὑποδε-χθοῦν.

Ὅλος ὁ κόσμος χαίροταν καὶ ἐτοιμοζόταν γιὰ νὰ γιορτάσῃ, ὅσο πιὸ χαρούμενα μπορούσε, τὶς γιορ-τὲς τοῦ Πάσχα. Στὸ μακρινὸ ἐκεῖνο χωριουδάκι, μέ-σα σὲ ἕνα δάσος—ἀληθινὸ παράδεισο—οἱ ἀπλοὶ του χωριάτες ἔκαναν καιροὺς νὰ δοῦν κανένα ξένο καὶ ἐκεῖνο περαστικό. Μὰ αὐτὸ δὲν τοὺς ἐμπόδιζε νὰ κά-νουν αὐτὲς τὶς μέρες τὶς ἴδιες προετοιμασίες, ποῦκα-ναν καὶ οἱ ἀνθρωποὶ σὲ μιὰ μεγάλη πόλη γιὰ τὶς γιορτὲς, καὶ νὰ χαροῦν καὶ νὰ γλεντήσουν ὅπως ὅλος ὁ ἄλλος κόσμος. Μονάχα τὸ πτωχικὸ τῆς κυρᾶ-Στέλ-λας εἶναι κλειστὸ γιὰ ὅλες τὶς χαρές.

Ἦταν καὶ εἶναι, μ' ὅλα τὰ χρόνια της καὶ τὰ ὅσα εἶχε τραβήξει, μιὰ συμπαθητικὴ γυναῖκα· παν-τρεῦτηκε ἕνα φιλότιμο καὶ γενναῖο παλληκάρι, ποὺ σκοτώθηκε ὕστερα ἀπὸ ἐνάμιση χρόνον στὸν πόλεμο ὑπερασπίζοντας τὴν πατρίδα του καὶ ἀφήνοντάς της ἕνα χαριτωμένο καὶ ἔξυπνο ἀγοράκι, τὸ Τάσο. Ὁ γιὸς μεγάλωνε καὶ αὐτὴ γερνοῦσε μέσα στὴ φτώχεια καὶ στὴν θλίψιν τους. Ὅσο μεγάλωνε, τόσο καὶ πιὸ πολὺ ἔμοιαζε τοῦ πατέρα του. Ψηλὸς, γεροδεμένος, με μάτια μαῦρα φλογερὰ καὶ κατάμαυρα μαλ-λιά. Εἰκοπιπέντε χρόνια πέρασαν ἀπὸ τότε ποὺ φί-λησε τὴν μαννούλα του καὶ ἔφυγε μακριὰ—κι' αὐτὸς δὲν ἤξερε ποῦ—γιὰ νὰ βρῇ τὴν τύχην του. Εἰκοσι-πέντε ὁλόκληρα χρόνια ἡ φτώχῃ μάννα του δὲν πῆρε οὔτε εἰδηση οὔτε γράμμα του καὶ συνήθισε πιά ὕστε-ρα ἀπὸ τόσα χρόνια νὰ γράψῃ τὸ ὄνομά του μα-ζὶ με τὰ ὀνόματα τῶν ἄλλων νεκρῶν της. Πῆγαινε κάθε βράδυ τώρα στοὺς ἐσπερινούς καὶ πάντα, όταν γύριζε στὸ φτωχικὸ της, ἔκλαιγε, ὅπως κάθε φορὰ, ποὺ ἐνοιωθε τὴν μοναξιά της πρὸς τὸν πολὺ καὶ μάλιστα τώρα ποὺ κόντευε Πάσχα. Ἦταν παραμονὴ τοῦ Με-γάλου Σαββάτου. Βγῆκε ἀπ' τὴν ἐκκλησιὰ καὶ κατὰ-κοπῃ ἀπ' τὶς τόσες ξαγρύπνιες καὶ τὴν νηστεία ἔπεσε νὰ κοιμηθῇ. Οἱ τελευταῖες ἀκτίνες τοῦ ἡλίου ἔβρισαν

κεῖ ποὺ βασιλεύει πάντα ἡ εὐτυχία.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΚΟΜΙΤΗΣ
Τάξεως Β' α'.

κόκκινα τὰ σύννεφα, όταν τὴν ξύπνησε ὁ Μῆτρος, ἕ-να γειτονόπουλό της, καὶ με κατακόκκινο καὶ ἰδρω-μένο πρόσωπο τῆς εἶπε βιαστικά «κυρᾶ-Στέλλα, κυ-ρᾶ-Στέλλα, ἦλθαν στὸ χωριὸ μας ἕνας ξένος μαζί με τρεῖς κυρίες καὶ σὲ ζητοῦν· εἶναι ντυμένοι σὰν βασι-λιάδες». Αὐτὰ τῆς εἶπε καὶ χάθηκε στὸ βάθος τοῦ πέτρινου δρόμου. Τῆς φτωχῆς γριᾶς τὰ νυσταγμένα μάτια ἀνοιξαν. Τὶ νὰ τὴν ἤθελαν αὐτὴν οἱ ξένοι ποῦμοιαζαν σὰν βασιλιάδες... Ἐαφνικὰ τὰ μάτια της ἀστράψαν. «Μπορεῖ νὰ μοῦ φέρουν νέα... ἀπὸ τὸν γιὸ μου» μονολόγησε, καὶ ρίχνοντας ἕνα ξεθωριασμέ-μαντήλι στὸ ἄσπρο της κεφάλι, βγῆκε ἀπὸ τὸ ἐτοι-μόρροπο ξωπόρτι τοῦ φτωχικοῦ της.

Στὴν ἄκρη τοῦ πέτρινου δρόμου φάνηκε μιὰ συνοδεία. Ἐμπρὸς προχωροῦσε ὁ παπᾶς, πίσω οἱ τέσσερις ξένοι. Ἐνας κύριος με κρῖζα μαλλιά, μιὰ ξανθιά ψηλὴ γυναῖκα καὶ δύο ὁμορφα κορίτσια ὡς εἴκοσι χρονῶν. Ἡ μιὰ εἶχε μαῦρα μαλλιά καὶ φλο-γερά μαῦρα μάτια. Τῆς ἄλλης τὸ ὁμορφο προσωπάκι τὸ στεφάνωναν ὁλόξανθες μποῦκλες καὶ εἶχε δὺο πράσινα μάτια τόσο γλυκά. Τὸ πλῆθος ποὺ τοὺς ἀκο-λουθοῦσε, τοὺς σχολίαζε καὶ οἱ ἀγνὲς χωριατοπούλες ζήλευαν τὶς ὑπέροχες χάντρες ποῦχαν κρεμασμένες οἱ κυρίες στὸ λαιμὸ τους.

Νάτους ἔρχονται, πλησιάζουν. Ἡ κυρᾶ-Στέλλα σάστισε· μὰ βλέποντας τὸν παπᾶ νὰ χαμογελά πῆρε κουράγιο. Ἡ φωνὴ τοῦ γέρο-παπᾶ ἀκούστηκε βαθειά· καθαρή καὶ συγκινημένη. «Καλῶς τὰ δέχτηκες κυ-ρᾶ μου...»

Μὰ τώρα πιά συνήλθε ἀπὸ τὴν σαστισμάρα της... Στὸ σπιτάκι της ντυμένη με καινούργια ροῦχα τὴν κυτᾶνε τέσσερα ζευγάρια μάτια δακρυσμένα, τοῦ γιὸς της, τῆς νύφης της καὶ τῶν δύο ἐγγονού-δων της. Ἡ φωνὴ τῆς μελαχροινῆς Στέλλας, ποὺ ἀ-νέστησε τὸνομάτης, ἀκούστηκε μελωδική, σὰν ἀγγέ-λου, διακόπτοντας τὴ συγκινητικὴ σιωπὴ. «Σῆκω γιαιγιά! ὁ ἐπιτάφιος εἶναι στολισμένος. Πᾶμε νὰ τὸν δοῦμε. Αὐριο ὁ Χριστὸς θὰ ἀναστηθῇ, ἀνεστήθηκε καὶ σήμερα γιὰ σένα ὁ μπαμπᾶς μου, ὁ γιὸς σου, ποὺ τὸν νόμιζες νεκρὸ. Θὰ γιορτάσῃς διὸ Ἀνάστα-σες, γιαιγιάκα μου, ἐσύ!»

ΑΚΗΣ Χ' ΠΑΣΧΑΛΗΣ
Τάξεως Δ β'.

ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ

Φωνές, σπρωξίματα, θρυσίες, γραμμόφω-να, τραγούδια, γκαρίσματα, μουγγρίσματα κλά-ματα παιδιῶν, σκόνη, ζέστη, ἀκαθαρσίες μυ-ρουδιές...

Χωριάτες με τὶς γιορτινὲς τους βράκες, χωριατοπούλες με τὰ κτυπητὰ χρωματιστὰ φου-στάνια τους, ἀραπάδες με τὶς ἔγκελεμπιες καὶ

τὰ σαρίκια τους, ρυπαροὶ ἀτσιγγανοὶ, τ' ἀπα-ραίτητα κοράκια σὲ κάθε πανηγύρι, κουρελη-δες ζητιᾶνοι, μικροπωλητές, πωρικοπώληδες, πρματευτάδες, παπουτοῆδες, ἀπατεῶνες... κάθε καρδιᾶς καρδί. ἕνα μωσαϊκὸ ἀνδρῶ-πων, ζώων, πραγμάτων, φωνῶν· αὐτὸ εἶναι τὸ πανηγύρι.

Δέν δ' ασχοληθούμε με τὰ οικονομικά και τὰ ἐμπορικά του πανηγυριού, ἀλλά δά τὸ ἐπισκεφθούμε σάν ἀδιάφοροι θεατές, σάν χασομέρηδες ἀποφασισμένοι ν' ἀγνοήσουμε ἐκ τῶν προτέρων τὴ σκόνη, τὴ ζέστη, τὴς σκουπιτιές και τὰ συναφή.

Πρῶτα-πρῶτα μᾶς ὑποδέχεται τὸ ἐγκατεστημένο και στίς δυὸ πλευρές του δρόμου μπουλούκι τῶν ζητιάνων· στραβοί, κουτσοί, κουρελήδες, με τὸ χέρι ἀπλωμένο σέ στάση ἱκεσίας, ἀρχίζουν ὅλοι μαζί τὸ μονότονο συνηθισμένο τροπάρι τους. Πιὸ πέρα κάποιος ἀπ' αὐτούς, μ' ἓνα χαρτόνι κρεμασμένο στὸ λαιμό, μόλις μᾶς ἰδῇ, ἀρχίζει τὸ μελωδικώτατο τροπάρι του· πλησιάζουμε και στὴ καταλερωμένη ταμπέλα του διαβάζουμε «κωφάλαος ἐκ γενετῆς». Καθένας μᾶς ρίχνει τὸ γροσάκι του στὸ τασάκι του και κείνος μᾶς εὐχεται κατανυκτικώτατα και μεγαλοφώνως: «Ὁ Θεὸς σχωρέση τὰ πεδαμένας σας». Τὶ νὰ γίνῃ ἀγώνας γιὰ τὴ ζωὴ εἶναι κι' αὐτός. Ξέχασε ὅμως ὁ καθημένος—τὰ σάστισε φαίνεται ἀπὸ τὰ πολλὰ γρόσια, πού ἔπεσαν στὸ τασάκι του—ὅτι εἶναι.....

Προχωροῦμε... ἐδῶ κυριαρχεῖ ἡ φωνὴ τῶν παγωτάρηδων και τῶν γκαζοζάρηδων. «Ἐδῶ οἱ κρύες... ἐδῶ οἱ παγωμένεες».

Νὰ και οἱ σουτζιουκάρηδες με τὸ δεῖγμα στὸ χέρι τὸ γεμισμένο ἀμύγδαλα ἀρκετά. «Δέστε μούστραν κι' ἔπειτα νὰ πάρετε». Πραγματικῶς ἡ μούστρα του εἶναι καλὴ, ἀλλὰ τὸ περιεχόμενο τῶν κοφινῶν του διαμαρτύρεται. Καὶ τώρα νὰ μπροστά μᾶς δυὸ γριουλές, πού ἦρθαν ἐδῶ νὰ σκουνηθοῦν και νὰ θασανισθοῦν, μόνο και μόνο γιὰ ν' ἀγοράσουν μιὰ δωδεκάδα ξυλάκια γιὰ τὰ ρούχα. Χαζεύουν μπροστὰ στὸ χαλδατζί, πού μ' ἓνα μεγάλο μαχαίρι στὸ χέρι κόβει κομμάτια τὸ καρυδένιο του χαλβά. «Κοπιάστε, γριουλές μου, πρώτον πρᾶμα κοπιάστε νὰ πάρτε καρυδένιο χαλουβά». Ἐκεῖνες συνέρχονται και μ' ἓνα στόμα τοῦ ἀπαντοῦν: «Ἀχ γιόκα μου, πού τὰ δόντια γιὰ καρυδένιον». Γελάει ὁ χαλδατζίς, ἀναστενάζουν οἱ γριουλές, γελοῦμε και μεῖς.

Παρακάτω... «Ἐν καΐσιά, πού πουλῶ» διαλαλεῖ με τὴ ζαχαρένια του φωνὴ ὁ λουκουματζής. Τὸν παρακολουθοῦμε λίγο· τὰ τραπέζια του ὅλα εἶναι πιασμένα· πραγματικά τί πανηγύρι δά νοιώσῃ ὁ κόσμος, ἂν δέν φάῃ λουκουμάδες;

Ὁ λουκουματζής μπροστὰ στὸ τηγάνι και στὴ σκάφη με τὸ ζυμάρι ἐργάζεται σάν αὐτόματο· ἡ ζέστη τοῦ καλοκαιριοῦ ἀπὸ τὴ μιὰ και τῆς φωτιᾶς ἀπὸ τὴν ἄλλη, τὸν ἔχουν κάμει μούσκεμα στὸν ἰδρώτα· κάπου-κάπου καθαρίζει με τὴν ἀνάποδη τοῦ χεριοῦ του τὸν ἰδρώτα ἀπὸ τὸ κατακόκκινο μέτωπό του και συνεχίζει τὴ δουλειά του· συχνά ὅμως χοντρές στάλες πέφτουν πότε στὸ τηγάνι και πότε στὸ ζυμάρι.

Τὸ γκαρσόνι του δέν προφθάνει νὰ ξεφωνίξῃ τὴς παραγγελίες και νὰ γεμίξῃ τὰ... κατακάθαρα ποτήρια με...κρουσταλλένιο νερὸ τοῦ πάγου γιὰ νὰ σβήσῃ τὴ δίψα τῶν πολυδιψασμένων πελατῶν.

«Ἐχομεν ὀφτόν τοῦ φούρνου». Μιά παρὲ ἀπὸ τὴν ἀντικρινὴ μετὰ μουσικῆς ταβέρνα διἀκόπτεται τὴ τερπετέρισσα και καταπλέει στὸ φουρνὶ τοῦ ὀφτατζί· ἀνακατεῦει τὸ σινί, διαλέγει τὰ κομμάτια τῆς και συνεχίζει τὴν εὐχία τῆς.

Φθάνουμε τώρα στὴν κυρία ἐμπορικὴ ἀρτηρία. Πραγματεῦταδες, παπουτσηδες, ὀρκίζονται στὴν τιμὴ τους ὅτι ζημιώνουν και ἓνα σελίνι ἀκόμη, ἀλλὰ πουλοῦν τὰ ἐμπορεύματά των γιὰ νὰ κάμουν μουστερηδες και στὸ... ἄλλο πανηγύρι τοὺς πελάτες τους. Πιὸ πέρα ὁ μπακιρτζής κτυπάει με τὸ δάκτυλό του τὴ μαεῖρσση κοντὰ στ' αὐτὶ τοῦ χωρικοῦ γιὰ νὰ τοῦ δείξῃ ὅτι εἶναι καθαρό μπακίρι. Ὁ χωριάτης τὴν παίρνει, ὅχι γιατί ἐπείστηκε πὺς εἶναι καθαρός χαλκός, ἀλλὰ γιατί τὴ χρειάζεται γιὰ τὴ προῖκα τῆς κόρης του, και φεύγει με τὴν εὐχὴ τοῦ μπακιρτζή «καλορρίζικα».

Σταματοῦμε στὸ μέρος τῶν θεαμάτων. «Ἐδῶ, κύριοι ὁ πανοραματζής». Ἐνα κασόνι πετρελαίου κλειστὸ με μιὰ τρυπίτσα σκεπασμένη με γυαλί ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά· και ἀπὸ τὴν ἄλλη ὁ πανοραματζής νὰ γυρίζῃ κάτι σάν καθορδιστήρι. «Ἐδῶ κυρίες και κύριοι, βλέπετε τὸ Μέγα Ναπολέον, βλέπετε τὸ Μάκ Ἀρδουρ στὴ Κορέα, ἐδῶ βλέπετε τὸ Μέγα Ἀλέξανδρο νὰ σκοτώνῃ τὸ θειό, μ' ἓνα γρόσι, κύριοι... μόνο μ' ἓνα γροσάκι». Κάποιος δίνει τὸ γρόσι του, ἀκουμπάει τὸ μάτι του στὸ γυαλί γιὰ πέντε δευτερόλεπτα, τελειώνει ἡ παράσταση, σηκώνεται και με τὴν ἐκφραση τῆς τελείας ἱκανοποίησεως ἀπομακρύνεται.

«Ἐδῶ, κύριοι βλέπετε τὸ τέρας με τὰ δυὸ κέφαλα». Τέσσαρες στυλοὶ συγκρατοῦν μερικά κουρέλια γύρω και ἀπὸ πάνω, ραμμένα ὅμως καλὰ διὰ τὸν φόβον τῶν τζαπατζήδων, μιὰ κουρτίνα στὴν εἴσοδο, ἀπ' ὅπου ξεπροβάλλει ἓνα κεφάλι με πελώριες μουστάκες, τὸ κεφάλι τοῦ θηριοδασοῦ. «Κοπιάστε, κυρίες και κύριοι, νὰ ἰδῇτε, νὰ θαυμάσετε τὸ τέρας· δέν πρέπει νὰ χάσετε τὴν εὐκαιρία». Μπαίνουμε μέσα και κλεῖει πίσω μᾶς ἡ κουρτίνα· σκοτάδι, χτυποκάρδι... μᾶς ζητάει ὅμως συγγνώμη γι' αὐτὸ και μᾶς ἐξηγεῖ ὅτι δέν πρόφτασε τὸ Δημαρχεῖο νὰ τοῦ βάλλῃ ἡλεκτρικό· γιὰ λάμπα τοῦ πετρελαίου οὔτε λόγος νὰ γίνεσθαι, γιατί μπορεῖ νὰ ἐρεδιστῇ τὸ τέρας, νὰ γκρεμίσῃ τὸ παράπηγμα νὰ πάρῃ φωτιά και νὰ κάψῃ τὸ ντουινά. Τέλος, μόλις διακρίνουμε σέ μιὰ γωνία ἓνα μαῦρο ὄγκο, πού τὸν κάνουν, ποιὸς ξέρει, ποιές ὑποχθόνιες δυνάμεις νὰ κινῆται. Ἄς ὀψεται τὸ Δημαρχεῖο, πού δέν ἔβαλε λάμπα. Βγαίνουμε ἔξω στὸ φῶς.

Πιὸ κάτω ἡ ἀγοραπωλησία ζῶων. Ἀτσιγ-

γανοί, Ἀραπάδες, χωρικοὶ φωνάζουν, χειρονομοῦν, τραβοῦν τὰ ζῶα και μέσα-μέσα ἀκούονται και μερικὲς λεπτὲς και ὁμορφες φρασούλες, τόσο συνηθισμένες σέ κάθε πανηγύρι.

Γυρίζουμε πίσω. Συνωστισμός, φωνές, κακὸ. Ἐνὰ παιδάκι ἔχασε τὴ μάννα του και κλαίει· πιὸ κάτω δυὸ ἔχουν πιαστῇ και γρονθοκοποῦνται, μερικοὶ τρέχουν νὰ τοὺς χωρίσουν, κάποιος φωνάζει ὅτι τοῦ ἔκλεψαν τὸ πορτοφόλι...

Σουρουπώνει· ὁ κόσμος ἀραιώνει σιγά-σιγά, φεύγει· οἱ πωλητὲς ξαναβάζουν στίς κάσες τὸ ἐμπόρεμά τους, οἱ τέντες σηκώνονται.... Παντοῦ ἡσυχία πιά.

ΜΕΤΑΜΕΣΟΝΥΚΤΙΟΣ ΕΠΙΛΟΓΗ

Τ' ἀστέρια τρεμοσβήνουν στὸν ξάστερο οὐρανὸ κι' ἀγχοφωτίζουν με τὴς ἀκτίνες τους τὴς χουσάργουρες τῆς φύσεως τὸ θεῖον μεγαλεῖον. Γύρω θυμάρια και χαμόκλαδα ἀσημῶναι ἡ ἀστροφεγιά. Ἀκούγεται τῆς σάφρας τὸ πέραςμα, τοῦ γυῖλλου τὸ τραγούδι, τῆς νυκτερίδας τὸ πέταμα.

Τὸ παλὸ ρολοῖ τοῦ τοίχου σιγανὰ κτυπᾷ 12 φορές. Μεσάνυχτα! Τῶν φαντασμάτων και τῶν ξωτικών ἡ ὥρα! Σαφνικὰ ξυπνῶ με τὸ προαίσθημα κάποιου κινδύνου πού παραμονεύει. Ἡ καρδιά μου κτυπᾷ τρελλὰ... κοντεύει νὰ ἐκραγῇ. Τεντώνω τ' αὐτιά μου κι' ἀκούω με προσοχή. Καὶ ὦ οὐρανοί! Ὁ Ἀπόλλων! Κτυπήματα τρομερά, τριξίματα, σπρωξίματα κοντεύουν νὰ συντρίψουν τὴν πόρταν. Ἡ καρδιά μου σταμάτησε τὸ τρελλὸ της χορὸ. Θὰ πάθῃ συγχοπή... ἄχ μαννούλα μου! Κάτι κρύον ἀγγίζει τὸν λαιμό μου... Ἀντίο ζωὴ... Στὴ θύμηση μου ἔρχεται κάποιος τραγούδι και τὸ σιγανομουρμουρίζω: «Ἐχε γιὰ καμμένη κόσμε...»

Σαφνικὰ, μιὰ κλωτσιὰ τῆς ἀδελφῆς μου ἀπ' τὸ διπλὰνὸ κρεβάτι με φέρνει στὴν πραγματικότητα. Κραυγὴν καταπλήξεως ἐκβάλλω. Τί; δέν πέθανε; Βοήθεια... Οἱ ὑποπτοι θόρυβοι ἐπαναλαμβάνονται. Τὸν ἀκούει κι' ἡ ἀδελφὴ μου, ὁ ἀπιστος Θεὸς μᾶς καί... κοκκαλιάζει. Τὰ χέρια τῆς μένουν παράλυτα κι' ἡ φωνὴ τῆς τρεμουλιάζει. Τί...ί...ί εἶναι τοῦτον; (Τρομερὸτερον κτύπημα συγκλονίζει τὴν πόρταν) Παναγία μου πρόφτασε... Μένουμεν κι' οἱ δυὸ ἀκίνητες καλὰ κοκκουλωμένες κάτω ἀπ' τὰ βαριά σκεπάσματα. Ἡ ψυχὴ μου κοντεύει νὰ βγῇ. Ἀκόμα λίγον θὰ πάθῃ ἀσφυξίαν. Παίρνω τὴν ἡρωϊκὴν ἀπόφασιν και τὸν ἐν δεῦτερον τῆς κεφαλῆς μου βγαίνει σιγά-σιγὰ ἔξω ἀπ' τὰ σκεπάσματα. Οἱ κρότοι σταμάτησαν. Ἀλλὰ πού εἶναι ἡ ἀδελφὴ μου; Καὶ μ' ὅλην τὴν

Πρῶτ-πρῶτ δά φύγουν και οἱ ἐλάχιστοι, πού ἔμειναν, και τί δά ἀπομείνῃ; Ἀκαθαρσίες, βρωμίες, μπουκάλια και δυὸ-τρεῖς καρέκλες σπασμένες, ἀπομεινάρια μιᾶς σύντομης εὐτυχίας. μπαλονάκια σχισμένα, κουρέλια, στυλοὶ γυμνοί, σάν κολόνες ἀπάνω σέ μνήματα.

Ἀλήθεια! Τί εἶναι τὸ πανηγύρι, πού σέ μιὰ μέρα ἓνας κόσμος γεννιέται, κινεῖται και χάνεται τόσο γρήγορα... Εἶναι ἡ ζωὴ μᾶς ὁλάνθη με τὴς ἀδλιότητες, τὰ πάθη, τὴς χαρὲς και τὴς λυπὲς τῆς.

ΕΛΕΝΗ Ν. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΙΝΟΥ
Τάξεως Στ' Β'.

κρίσιμον κατάστασιν πού περνούσαμεν, δέν μπόρεσα νὰ κρατήσω τὰ γέλια μου, ὅταν τὴν εἶδα νὰ βγαίνει σιγά-σιγὰ ἀπὸ κάτω ἀπ' τὸ κρεβάτι κρατώντας δυὸ παπούτσια στὰ χέρια τῆς σηκωμένα ἀπειλητικά, ἔτοιμα νὰ συντρίψουν τὸν ἐχθρόν. Καὶ τότε μιὰ φωτεινὴ ἰδέα μου κατεβαίνει. Ἀποῦ ὀπλίσθηκα κι' ἐγὼ με βάρεα ὅπλα, ἓνα μαστοῦνι και τὰ ἀπαρέτητα παπούτσια, ἐτοιμαστήκαμε γιὰ τὴν ἡρωϊκὴν ἐξόρμησιν. Μείναμε γιὰ μιὰ στιγμὴ διστακτικὲς κοιτάζοντας ἡ μιὰ τὴν ἄλλη, χλωμὲς σάν νεκρές. Τὰ παπούτσια τρεμουλιάζουν ἐπικινδύνως στὰ χέρια μου και τὸ μαστοῦνι κάμνει ἀριστοτεχνικοὺς ἐλιγμούς. Προχωροῦμεν θαρραλέα, με τὴν ἀπόφασιν ἡ νὰ συντρίψωμεν τὸν ἐχθρόν ἡ νὰ πέσωμεν ἡρωϊκῶς εἰς τὸ πεδῖον τῆς μάχης. Πλησιάζομεν τὴν πόρταν και με θάρρος τὴν ἀνοίγομεν. Κάτι ἄσπρον, μαῦρον, καφέ· δέν πρόλαβα νὰ καταλάβω και πετιέται πάνω μας οὐρλιάζοντας. Τὰ γόνατα μου λυγίζουν. Μαστοῦνι και παπούτσια φεύγουν ἀπ' τὰ χέρια μου και πέφτουν κάτω σχεδὸν λιπόθυμη. Καὶ πολὺ κοντὰ μου ἀκούω ἓναν παρόμοιον γδοῦπον. Καὶ τὸ ἄλλον παλληκάρι τῆς φακῆς εἶχε παραδώσει τὸ πνεῦμα.

Σὲ λίγο συνήλθαμε και βάλαμε τὴς φωνές. Τ' ἀκόλουθα τὰ φαντάζεστε... Τὸ σπῖτι ἀνάστατο. Κι' ἐμεῖς οἱ δυὸ παλληκαράδες μ' ὅλην τὴν σοβαρότητα, πού ἀποκτοῦσε τὸ γεγονὸς, προελάσαμε ἀνάμεσα σέ νυσταγμένους νυχτικοφορεμένους θεατὰς, γιὰ νὰ κρεββατωθοῦμε, ὑποχόμενες ἐνδομύχως ἐκδίκησιν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, τοῦ κυρ Μαντρόσκυλλου τῆς κυρᾶ-Στέλλαινας, ὅπως ἀξίζει τοῦ παληονυκτοπερπατητῆ, πού γυρεῖ και τὴ νύκτα κόκκαλα.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ Ν. ΣΑΝΤΗ
Τάξεως Γ' γ'.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ

(Κρίσεις και ἀπόψεις)

Μέσα στοῦ σχολείου μᾶς τὴν κανονικὴ πορεία και ζωὴ, μέσα στὴν μαθητικὴ ρουτίνα πολὺ λίγες μᾶς δίνονται εὐκαιρίες γιὰ τὴν ἐκδήλωση τῶν καλλιτεχνικῶν μᾶς διαθέσεων και τὴ συστηματικὴ ἀσχολία και μελέτη ἔργων ἀξίων πρὸς τὸ ψηλότερο ἰδανικό πού ὀνομάζεται Τέχνη.

Οἱ εὐκαιρίες αὐτές γιὰ μᾶς πρέπει νὰ εἶναι ὁλόδροσες βρύσες πού με τὸ καθάριο, κρυστάλλινο νερὸ τους δά σβήνουν τὴν διαρκὴ καλλιτεχνικὴ μᾶς δίψα, ἡ ὁποία ὡς τὰ τώρα μονάχα σέ σποραδικὰ ἀσυντόνιστες ἐκδηλώσεις ἤρε τὴν στιγμιαία καταπραΰνσῃ τῆς.

Ἐχοντας ὑπ' ὄψιν μᾶς τὰ ἀποτελέσματα

της παλιάς τακτικής, που ακολουθήθηκε μέχρι τώρα και τις ωφέλειες, που μπορούσε να δώσει μια πορεία ευδυσγραμμισμένη άπάνω σε όλοιο πρόγραμμα συντονισμένων επιδιώξεων, αρχίσαμε φέτος να χαράσσουμε μια τέτοια περίπου κατεύθυνση προς τον δρόμο των καλλιτεχνικών μας προσδοκιών.

Σάν άπαρχή της καινούργιας μας αυτής εξομήςσεως ή Καλλιτεχνική Έπιτροπή της ΣΤ' τάξεως έδεώρησε σάν πρώτο και σπουδαιότερο βήμα την με όποιοδήποτε τρόπο επίτευξη της έκδόσεως του Σχολικού μας Περιοδικού σε περισσότερες φορές της μιάς. Έπειδή δέ το περιοδικό αυτό, με την προσδοκία που χαρίζει στον μαθητικό κόσμο για έκδοση πνευματικών του προϊόντων και έπειδή τουτο αποτελεί τον πραγματικό και πιο πιστό καθρέφτη της όλης πνευματικής και καλλιτεχνικής κινήσεως του Γυμνασίου μας, έγινε για μās αντίκειμενο σοβαρής μελέτης και προσοχής.

Από αυτή την σκοπιά βλέποντες την μεγάλη σημασία του έκφραστικού μας όργάνου, έπροχωρήσαμε, μετά από τις πρώτες μας συνεδριάσεις, διά καταλλήλων διαδημάτων εις την επίτευξη του σκοπού μας. Παρ' όλες όμως τις έπιμονες και συνεχείς μας προσπάθειες δέν έπετύχαμε την διπλή έκδοση, εις την όποιαν αποβλέπαμεν· έπειδή δέ, ένεκα των γραπτών εξετάσεων του Α' έξαμήνου και των κατόπιν προετοιμασιών για την Έορτή της 25ης Μαρτίου, δέν πετύχαμε συγκέντρωση της απαιτούμενης ύλης, ή όλη μας προσπάθεια τελικά έναυάγησε. Ό,τι όμως έγινε φέτος, ως έλπισουμε πως δέν δά συμβή και στα έπόμενα χρόνια. Η ύλη πρέπει να αρχίζει να συγκεντρώνεται από τις πρώτες μέρες του σχολικού χρόνου, όποτε έλπίζουμε ή έκδοση του Περιοδικού μας δάναι όπωσδήποτε συχνότερη.

Στις γενικές μας προσπάθειες για την καλλιτεχνική κίνηση δέν παραλείψαμε και την έσωψυχη έπιθυμία μας για ένδοταξιακόν ένδοταξιακόν έορτασμόν της 28ης Όκτωβρίου.

Σ' αυτό όμως βρεθήκαμε αντιμέτωποι με το ήδη προκαθορισθέν πρόγραμμα της έορτής και με την όλην κανονικήν λειτουργίαν του σχολείου. Η προσπάθεια μας αυτή κατέληξε άτυχώς εις την έξασφάλισιν μόνον ενός μονώρου ένδοταξιακού έορτασμού εις την ΣΤ α', κατά τον όποιον μίλησε ό έκ των μελών της Καλλιτεχνικής Έπιτροπής Μίκης Ξενοφώντος και άπηγγέλησαν ποήματα.

Άλλος ταμέας, ό όποιος έπέσυρε την προσοχή και τις φροντίδες της Καλλιτεχνικής Έπιτροπής είναι ό θεατρικός· και πράγματι ένα μεγάλης σημασίας κενό δέν παύει από καιρόν τώρα να υπάρχει σε κτυπητή αντίθεση προς την πλούσια κλασσική μόρφωση, που μās δίνει το σχολείο μας· τουτο είναι ή παραμέ-

ληση της διδαχής από σκηνής των έξοχωτέρων αρχαίων τραγωδιών. Πρός άναπλήρωση αυτού ακριβώς του κενού προβήκαμε στα κατάλληλα διαθήματα με την έλπίδα πως δά βρεθή τρόπος στο μέλλον να εξαλειφθή το χάσμα. Η δη ήλθαμεν εις συνεννοήσεις μετά του κ. Γυμνασιάρχου, υπό του όποιου και μελετάται το ζήτημα του δυνατόυ μιάς τέτοιας διδαχής Αρχαίων Τραγωδιών και γενικά κλασσικών έργων με τα πενιχρά μέσα, που διαθέτει το σχολείο μας.

Αυτά σε συντομία είναι οι βάσεις, τις όποιες έθέσαμε σάν άπαρχή του καινούριου συντονισμένου ξεκινήματος έχοντες απόλυτη πίστη πως δά πυκνώνουν οι φάλαγγες των έδελοντών της καλλιτεχνικής σκαπάνης, για να γίνη κάποτε όλόκληρη ή μαθητική νεολαία του σχολείου μας μια συνεχής στρατιά από εργάτες της Τέχνης, που ξέρουν και να λατρεύουν την Θεάν αυτήν σάν άνθρωποι με ευγενικά αισθήματα και λεπτές ψυχές, αλλά και να εργάζονται ταυτόχρονα μ' όλην της καρδιάς τους την δύναμη για την επικράτηση και έξαπλωση της, με την έσώτερη ιδέα πως ή Τέχνη για να όνομάζεται Τέχνη θέλει ακούραστους δουλευτάδες, εργάτες δημιουργικούς.

Ας προχωρήσουμε τώρα και σε μερικά κριτικά σχόλια γύρω από τις ίσαμε τώρα φεινές καλλιτεχνικές εμφανίσεις του Γυμνασίου μας. Το σχολείον έώρτασε—μέσα στα νόμιμα όρια—όσο μπορούσε καλύτερα την μεγάλη και ιστορική επέτειο πής 28ης Όκτωβρίου. Σ' αυτή την Έορτή, που κράτησε τρεις μέρες έγιναν όμιλίες άπαγγελίες και εξετελέστηκαν πατριωτικά έμβατήρια υπό την έξαιρετικήν διεύθυνσιν του μαέστρου της κ. Κονναρή.

Τέτοιο ήταν περίπου το πρόγραμμα της έορτής: Στις 26 Όκτωβρίου, ήμέραν της έορτής της Σημείας και της έπετειού της άπελευθερώσεως της Μακεδονικής πρωτεύουσής μίλησε ό Έλληνιστής μας κ. Σωτηρόπουλος και άπηγγέλησαν ποιήματα. Κατά την 27ην έγινε ό έπίσημος σχολικός έορτασμός της ιστορικής έπετειού, κατά την όποιαν έξεφώνησεν τον πανηγυρικόν ό καθηγητής μας κ. Ζαίρης.

Την ιδίαν ήμέραν ή Μικτή Χωρωδία μας εξετέλεσε πατριωτικά δούρια, τα όποια μās τενδουσίασαν. Κοι τώρα μια μικρή μας παρατήρηση έπάνω στο ζήτημα των τέτοιων ένδοτικών προγραμμάτων. Σύμφωνα με την δικήν μας γνώμη τα προγράμματα αυτά δάταν καλύτερα, σε κατοπινές γιορτές, να πλουτίζονται με περισσότερες άπαγγελίες και να προστεθή και όμιλία, ή όποια να γίνεται από μαθητήν ή μαθήτριά των άνωτέρων τάξεων πλάϊ στον κύριο όμιλητή της ήμέρας, που ως συνήδως δάναι ένας έκ των σεβαστών μας καθηγητών.

Προχωρώντας φθάνουμε στην μεγάλη

καλλιτεχνική εμφάνιση, που έδωσε το σχολείο μας στις έορτές των Χριστουγέννων κατά την 21ην, 22αν και την 24ην Δεκεμβρίου 1950. Εις την παράστασιν αυτήν διεκρίθη το καλλιτεχνικόν συνεργείο της ΣΤ' τάξεως με επί κεφαλής τους Πανίκκον Κουλέρμον και Άναστασίου Ιάκωβον, το όποιον και έπαρουσίασε άρτίως μορφής σκηνικά, που εξέπληξαν τόσοσόν τους μαθητάς, όσον και το κοινό. Ένα σημαντικό μέρος της έπιτυχίας της παραστάσεως όφείλεται δικαιολογημένα στο συνεργείο αυτό, που έτίμησε πραγματικά την τάξιν των τελειοφοίτων, γι' αυτό και συγχάριουμε τα φιλότιμα παιδιά, που εργάστηκαν σε τουτο και ιδιαιτέρα τον ακούραστο και άξιον άρχηγό τους Πανίκκο.

Στις Χριστουγεννιάτικες παραστάσεις άνεβάστηκαν δυό έργα: Ένα δράμα και μια κωμωδούλα. Το πρώτο διδάχτηκε από τους κ. κ. Λυσίκατον και Συριώτην και ή δεύτερη από τους κ. κ. Φραγκούλην και Κολιανδρήν. Γενικά και τα δυό έσημείωσαν άρκετήν έπιτυχίαν. Οι έρασιτέχνες ήδοποιοί, αν κριδούν έπιεικώς, κατέβαλαν δυνατές προσπάθειες και απέδωσαν, όσον καλύτερα μπορούσαν τον ρόλο τους. Έγιναν έπίσης ρυθμικοί χοροί, ταμπλώ, άπαγγελίες, τραγούδια κ.λ.π., τα όποια σημείωσαν έξαιρετικήν έπιτυχίαν. Τους ρυθμικούς χορούς τους δίδαξαν οι καθηγήτριες μας διδες Μαγκίνα και Κυριακάκου. Όφείλουμεν δέ να τονίσουμε και την έξαιρετικήν συμβολήν της διακεκριμένης καλλιτέχνης του πιάνου κας Συριώτου, ή όποια κατά την διάρκεια του ταμπλώ εξετέλεσε θαυμάσια μουσικά κομμάτια, όπως το υπέροχο AVE MARIA. Για το τόσο ένδιαφέρον της και την πολύτιμη συμβολή της στις καλλιτεχνικές εμφανίσεις του σχολείου μας την εύχαριστούμε θερμά.

Ακολουθεί ή 30η Ιανουαρίου, ή ήμέρα της έορτής των Γραμμάτων, κατά την όποιαν το σχολείον και πάλιν ένεφανίσθη πρό του κοινού συνεχίζοντας έτσι την παλαιάν συνήθειαν έορτασμού των Τριών Έραρχων, των Μεγάλων της Έκκλησίας και των Γραμμάτων Πατέρων. Στην Έορτήν αυτήν έγινεν όμιλία υπό του κ. Γυμνασιάρχου, στην όποιαν άνελύθη το όλον έργον των Τριών Έραρχων και έξυμνήθη, έσχολιάσθη και έκρίθη ή σημασία του έργου των για την δρασκείαν και την άνάπτυξη των γραμμάτων. Έγιναν έπίσης άπαγγελίες και εξετελέσθησαν υπό της Χωρωδίας και Μανδολινάτας ωραιότατα κομμάτια υπό την διεύθυνση του διακεκριμένου μας μουσικού κ. Κονναρή.

Μετά άνάπαυλαν ενός περίπου μηνός το σχολείον μας και πάλιν άρχισε να έτοιμάζεται πυρετωδώς για την Έορτήν της 25ης Μαρτίου, της Ημέρας της Έθνικής μας Παλιγγενεσίας. Στις 23 Μαρτίου, οι αίδουσες του Γυμνασίου μας είχαν στολιστή κατάλληλα έτσι

που να πλέουν στα λευκά και γαλάζια, στα ένδικά μας δηλαδή χρώματα. Την ίδια μέρα έγιναν ένδοταξιακοί έορτασμοί, στους όποιους μίλησαν μαθηταί και μαθήτριά από κάθε τάξιν με πύρινον ένδουσιασμόν και άγωνιστική διάθεση. Στην ΣΤ α' τάξιν μίλησαν οι μαθηταί Τσιούπρας Κυριάκος και Ξενοφώντος Μίκης. —Διά τον ένδοσυχολικόν μεγαλοπρεπή έορτασμόν άφιερώνουμε ξεχωριστή εργασία—

Πραγματικά ή όλη έφετεινή Έορτή της 25ης Μαρτίου εις το Έλληνικόν μας Γυμνάσιον είχε μεγίστην έπιτυχίαν. Σ' αυτόν συνετέλεσαν τα μέγιστα οι γυμναστικοί μας κ.κ. Διάκος και Οικονομίδης, ή Γυμνάστρια μας δνίς Κυριακάκου και ό έκλεκτός μας μαέστρος κ. Κονναρής.

Το βράδυ της 24ης Μαρτίου έδόθη δεατρική Έσπερίς για το κοινό της πόλεως με άρκετήν έπιτυχίαν από καλλιτεχνικής άπόψεως. Στην Έσπερίδα άνεβάσθη το Πατριωτικόν δράμα «Η Χαραυγή» (Έργο που παίχτηκε από το Έθνικό Θέατρο Ελλάδος) διδαχθέν υπό του κ. Παπαχρίστου, βοηθούμενου υπό των κ.κ. Ηλιάδη και Σταυριανάκι. Έπίσης παρουσιάσθη διδαχθέν υπό της φιλόλογου καθηγητριάς δνίδος Μαγκίνας πατριωτικόν ταμπλώ έξαιρετικόν από καλλιτεχνικής πλευράς. Εις την ιδίαν έσπερίδα έχορεύθησαν με έξαιρετικήν έπιτυχίαν ένδοτικοί χοροί διδαχθέντες υπό του κ. Διάκου και της δίδος Κυριακάκου. Γενικά όλοι, όσο έλαβαν μέρος εις την διοργάνωση της Έσπερίδος αυτής—με πρωτοπόρον πάλιν το καλλιτεχνικόν συνεργείο της ΣΤ' τάξεως, βοηδούμενο υπό της Δος Θέλμας Έλευθεριάδου—κατέβαλαν κάθε δυνατή προσπάθεια και έπέτυχαν έξαιρετικήν άπόδοση. Έτσι τέλειωσε και ή καλλιτεχνική εμφάνιση του Γυμνασίου μας κατά τις έορτές της Έθνικής μας Παλιγγενεσίας, της Έθνοσωτηρίου Ημέρας της 25ης Μαρτίου.

Έτσι, με την κριτικήν μας έπάνω στην τελεταία αυτή καλλιτεχνική μας εμφάνιση φθάνουμε και στο τέλος της όλης άνασκοπήσεως των μέχρι τώρα καλλιτεχνικών μας προσπαθειών, επιδιώξεων και έπιτεύξεων.

Κλίνοντας αυτή την σελίδα κάνουμε έκκληση σ' όλους εσάς, άγαπητοί συμμαθηταί και συμμαθήτριά, όπως σταθήτε ακούραστοι συνεχιστές του καινούργιου δρόμου, που από φέτος χαράξαμε, συνεχιστές του δρόμου εκείνου που μοιάζει με μια μακρινή φωτοπλημμυρισμένη Λεωφόρο, που όδηγεί προς τα άνώτερα στρώματα της πνευματικής, καλλιτεχνικής και αισθητικής συλλήψεως και δημιουργίας,

ΜΙΚΗΣ ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ,
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΤΣΙΟΥΠΡΑΣ

(Διά την Καλλιτεχνικήν Έπιτροπήν ΣΤ' Τάξεως.)

ΘΥΜΗΣΕΣ

(Από την έκδρομή μας στην Ελλάδα).

Συντρίμια—ένδοξο παρελθόν.

Σε τούτη έδω τή γωνιά της Ἀττικής, πλούσιος ζή ένας κόσμος ώραιος. Συντρίμια μιᾶς πανάρχαιας ἐποχῆς. Μύστες εὐλαβικοὶ ἀνεθήκαμε γιὰ ἓνα ἱερὸ προσκύνημα.

Τὸ Θησεῖον... Περὶ φανος ὀρθώνεται τοῦ Ἡφαίστου ὁ ναός. Μάρμαρα λευκὰ τῆς Πεντέλης, κολῶνες δωρικοῦ ρυθμοῦ ἀπλές, ἀπέριτες. Ἀκέρειες ἀκόμα ὕστερα ἀπὸ τὸς αἰῶνες. Σημάδια τέχνης καὶ ὁμορφιάς. "Κι' ἂν μὲ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου γκρεμίσῃ, δὴ ζῇ πάντα μὲς στὶς ψυχές.

Ὁ Κεραμεικός... Ἐκεῖ μέσα στὸ ἀρχαῖο νεκροταφεῖο, πού περιγράφει ὁ Περικλῆς στὸν Ἐπιτάφιο, τὸ κοιμητήρι τῶν ἀντρεωμένων, ἀντικρύσαμε τὸ ἄγαλμα τοῦ Δεξιλέω, τῆς Ἀγάδωνος γυνῆς, καὶ ἓνα ὑπέροχο ταῦρο πού λές ἦτανε ἔτοιμος νὰ ὀρμήσῃ, νὰ κατασπαράξῃ τὸν ἄορατο ἐχθρό.

Μπροστὰ στὴν ἐκατομικὴ μας συνειδήση, νέοι ὀρίζοντες ξανοίγονται. Οἱ θρύλοι, οἱ φανταστικές ὑποθέσεις, γίνονται χειροπιαστές, ὁλόκληρος ὑπαρκτός κόσμος.

Στερνά, σὰν τὸ σούρουπο ἀπλώνει τὶς μαθιές του φτεροῦγες ἀπάνου στὴν πλάση, ἀνεβήκαμε στὴν Ἀκρόπολη, τὸ θαῦμα τῶν αἰώνων, δῶρο τοῦ Θεοῦ στὴ γῆ. Ὁ Παρθενώνας, τὸ Ἑρεχδεῖον, οἱ Καρυάτιδες... Ποιὸ τάχα πινέλο δὴ τὰ ζωγραφίσῃ, ποιὰ τάχα λύρα δὴ τὰ ὑμνήσῃ;

Ἐδῶ ἐπάνω, μέσα στὴν ἐρημιὰ, ἀνάμεσα στὰ συντρίμια, λευτερωμένη ἀπὸ τὰ γῆινα πάδια, αἰσθάνεσαι μιὰ ψυχικὴ ἐξύψωση.

Ὅλα εἶναι τόσο ζωντανά. Ἀνάγλυφα λαξευμένα μὲς στὴ σκέψη.

Στὸ Α'. Νεκροταφεῖον Ἀθηνῶν.

Δὲν πρέπει νὰ φανῇ παράξενο, ἂν πῶ, πὼς ἐτοῦτο δὲν εἶναι νεκροταφεῖον. Εἶναι τὸ σύμβολο τοῦ πολιτισμοῦ τῶν νεωτέρων χρόνων. Τὰ μαυσωλεῖα, οἱ τάφοι μὲ τ' ἀνάγλυφα καὶ τ' ἀγάλματα εἶναι ἀμέτρητοι. Κάδε βῆμα κι' ἓνα σημάδι ὁμορφιάς.

Ἡ Κοιμωμένη τοῦ Χαλεπᾶ... Ὁλοζώντανη ζῇ μὲς στὴ ψυχὴ τοῦ λαοῦ. Εἶναι φορὲς, σὰν τὴν κοιτάξῃς γιὰ πολλὴ ὥρα, πού νομίζεις, πὼς ἀναπνέει. Ὁ τάφος τοῦ Κοραῆ, ἓνα πελώριο μαυσωλεῖο. Καὶ πέρα ὡς πέρα τάφοι... τάφοι μὲ ἀγάλματα. Ἀκέρια ἡ Τέχνη βασιλεύει μέσα σὲ τοῦτο τὸ ἀπέραντο σιωπηλὸ καταφύγιο τῶν ψυχῶν.

Τὰ Μουσεία.

Ποίηση καὶ Ὁμορφιά! Ἕνας ὁλόκληρος κόσμος ἓνας βαθὺς πολιτισμός, ἀπομεινάρια ἐνδοξοῦ παρελθόντος.

Τὸ Μπενάκειο..... Τὸ πατρικὸ σπίτι τοῦ Ἀντωνίου Μπενάκη, ὅπου φύλαγε τὴ σπάνια συλλογὴ ἀπὸ κεντήματα καὶ σπαδιά ὄλων τῶν ἐποχῶν, πού χάρισε ἀργότερα στὸ Ἔθνος. Ἐδῶ ὁ θαυμασμός σου φτάνει στ' ἀποκορύφωμα. Τὴ νὰ πρωτοθαυμάσῃς; Τὰ κοσμήματα, ἀμύθητης ἀξίας καὶ σπάνιας τέχνης, τὰ κεντήματα, τὶς ζωγραφικὲς, τὰ σπαδιά, τὰ ἀγγεῖα; Ὑπάρχουν ἔργα Μεσαιωνικῆς, Λαϊκῆς, Μουσουλμανικῆς ἀκόμα καὶ Κινεζικῆς Τέχνης. Ὅλες οἱ στολές κάθε νησιοῦ, κάθε στεριάς Ἑλληνικῆς.

Μονάχα ἀπὸ τὴν Κύπρο δὲν ἔχει τίποτε. Εἶναι φαίνεται τόσο ἀκριβὰ τὰ δικά μας καὶ τόσο φτωχοὶ ἐμεῖς, γιὰ νὰ στείλωμε κάτι ἀντιπροσωπευτικὸ τῆς δικῆς μας Τέχνης, πού δικαιοματικά ἀξίζει νὰ δεიχθῇ καὶ νὰ θαυμάσῃ.

Στὸ Μουσεῖο Ἀρχαιοτήτων λιγοστὰ πράγματα εἶδαμε, γιὰ τὴν τάχα κρυμμένα ἀπὸ τὴν Κατοχή. Μὴν τὰ σαρώσῃ τοῦ κατακτητῆ ἡ βέβηλη μπότα.

Ὁ Ἡνίοχος... θαῦμα τέχνης. Ὁ Ποσειδῶν προὐντζίνος, πελώριος.

Τὸ Βυζαντινὸ Μουσεῖο—τὸ ἄλλοτε μέγαρο τῆς Δούκισσας τῆς Πλακεντίας—στοργικὰ φυλάει ψηφιδωτὰ καὶ ἐκκλησιές, εἰκόνες, εὐαγγέλια, πολυελαίους, ὄλων τῶν ἐποχῶν.

Ὑστερα τὸ Ζωολογικὸ Μουσεῖο, ὅπου ὑπάρχουν ὄλων τῶν εἰδῶν τὰ ἐρπετά, πτηνὰ, ζῶα, αὐγά. Τίποτα δὲν λείπει.

Τὸ Παλαιοιολογικὸ Μουσεῖο μὲ τὰ διά-

φορα πετρώματα καὶ καδιζήσεις.

Ἀκόμα καὶ τὸ Ἑγκληματολογικὸ Μουσεῖο δὲν ἀφίσσαμε πίσω.

Τὰ λόγια εἶναι φτωχά. Ἡ πραγματικότητα εἶναι ἡ ὠραιότητα.

Ἐλευσίς.

Σε τούτη ἐδῶ τὴν ἄκρη τῆς παθητικῆς καὶ παράξενα νοήματα. Στὰ ἐρείπια τοῦ ναοῦ τῆς Ἐλευσίνης—ὅπου ἐτελοῦντο τὰ Ἐλευσίνια Μυστήρια—βρίσκεσαι ἀνάμεσα στοὺς Θεοὺς, τῆς πραγματικῆς. Ἡ Δήμητρα βρίσκεται στὴν κάθε πέτρα, στὴν κάθε κολόνα, μεσ' τὴ γῆ. Κι' εἶναι ὅλα τόσο ὁμορφα, τόσο παράξενα. Μυστήριον. Σε τραβά ὁ Θεός.

Βουλιαγμένη.

Τραγουδᾶνε τὰ πουλιά μὲ στὴ φωτοπλημύρα. Χαίρονται τὸ μύρο τῶν λουλουδιῶν οἱ πεταλούδες, καὶ μεῖς τὴν ὁμορφιά τῆς γύρω πλάσης.

Ἦτανε τόσο ὁμορφα, τόσο γραφικά. Ἕνας θεόρατος βράχος καθρεφτιζότανε μὲ στῆς λίμνης τὰ νερά.

Κανεὶς δὲν ξέρει ἀπὸ ποῦ βγαίνει τὸ νερό τοῦτο. Ὁ ἥλιος ἔδωε πίσω ἀπὸ τὰ βουνά, καὶ σκορποῦσε μ' ἀπλοχερία χρώματα μαθιά καὶ ρόδινα.

Εἶναι τόση ἡ ἁρμονία πού βοσιλεύει, πού αἰσθάνεσαι τὴ γαλήνη μὲ στὴ ψυχὴ σου.

Ζήσαμε τόσο λίγες ὥρες ἐδῶ, μὰ ὡστόσο

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΡΟΜΗ ΜΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Μαθήτριά τοῦ Ε. Γ. Α. μετὰ τῶν συνοδῶν Καθηγητῶν των ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως.

αλησμόνητες.

Τή νύκτα κάναμε μιὰ θαυμασία βαρκάδα. Τό φεγγάρι έρριχνε τίς χρυσές του αν- ταύγιες κι' όλα γύρω ήταν ένας άπέραντος κάμπος γιομάτος χρυσάφι.

Μέσα από τό μαύρο νερό νεράϊδες λές έβγαιναν κι' άρχιζαν τόν λικνιστικό τους χορό.

Στό λεωφορείο είχαμε καί ευχάριστους συνοδούς. Άλητόπαιδα τής Άθήνας..... Θύ- μηρες!....

Στήν Πελοπόννησο.

Πρωί-πρωί ξεκινήσαμε με τά στρατιωτικά αύτοκίνητα για τήν Πελοπόννησο. Διαβήκαμε τήν Έλευσίνα, τό Μεγάλο Πεύκο, τά Μέγαρα, τούς Άγίους Θεοδώρους.

Γύρω ή φύση ώργιάζε. Θάλασσα, βουνό, πεύκο, γλάροι. Άπότομοι βράχοι θεόγυμνοι, κάμποι καταπράσινοι.

Στό Καλαμάκι άρχίζει ό Ίσθμός καί τε- λειώνει στήν Ίσθμια. Περάσαμε πάνω από τή γέφυρα. Κάτω περνούσε ή θάλασσα, τό χάος. Πιανότανε ή άναπνοή σου. "Ω! ήτανε τόσο έ- ξοχο θέαμα.

Ή Κόρινθος μοιάζει πολύ με τίς δικές μας πό- λεις. Στά Δερβενάκια βρίσκεται τό άγαλμα του Κολοκοτρώνη. Μόνος μέσα στήν άγριότητα τής φύσης, άθάνατος με στή ψυχή του λαού, ό άκατάβλητος γέρος του Μωρηά. Άντιλα- λούν άκόμα τά γύρω βουνά από τή βροντερή του φωνή Φωτιά καί Τσεκούρι!...

Τό μεσημέρι φτάσαμε στίς Μυκήνες. Πε- ράσαμε από τήν περήφημη Πύλη τών Λεόντων κι' άνεβήκαμε στήν Άκρόπολη. Άλλη όμορ- φιά, άλλο σημάδι του άθάνατου Έλληνικού πο- λιτισμού.

Στό πιό ψηλό μέρος τής Άκρόπολης ή- ταν ό ναός τής Θεάς. Τά άνάκτορα του Ά- γαμέμνονα, ή δίοδος άπ' όπου έφυγε ό Όρέ- στης τή σκοτεινή νύκτα...

Είναι φτιαγμένα με τόση τέχνη, πού και

μείς άκόμα σήμερα τά θαυμάζουμε.

Στόν τάφο του Άγαμέμνονα βρίσκεται ένας όγκόλιθος βάρος 90 χιλιάδες όκάδες.

Μέσα σέ τούτο τό πελώριο μνήμα βρέθη- κε ό περίφημος θησαυρός του Άτρώς.

Άφήνοντας πίσω μας τίς ένδοξες Μυκήνες, όπου άνθισε ό Μυκηναϊκός πολιτισμός, περά-σαμε από τό Άργος καί φτάσαμε στό Κεφαλά- ρι. Ένα άληθινό παράδεισο.

Βούιζε τό κρυστάλλινο νερό σάν έπεφτε με παφλασμό από ψηλά. Καταπράσινοι γύρω ό κάμπος. Καί κείνο τό έκκληράκι!... "Ω ήτανε τόσο όμορφα!!

Ή άγάπη για τήν Κύπρο.

Ξέχωρη χαρά νοιώσαμε μείς τά σκλαβω- μένα Κυπριόπουλα, πιότερο άπ' όλα, για τήν άγάπη πούχαν για τήν Κύπρο. Ή Κύπρος είναι τό λατρεμένο παιδί όλων τών Έλλήνων. Παν- του αίσθάνεσαι μιιά ζεστασιά πρωτόγνωρη. Τούς άρέσει νά τούς μιλάς για τή ζωή της.

Μας φέρνονταν με καλωσύνη καί μας ύ- ποδεχόντουσαν με χαρά καί συγκίνηση, σάν μάθαιναν, πώς είμαστε από τήν Κύπρο. Είναι τόσο όμορφα νά αίσθάνεσαι, πώς σ' αγαπούν, πώς ή ίδια λακτάρα καίει καί τά δικά τους στή- δια, πώς τίποτα δέν μας χωρίζει.

Γλυκειά Άθήνα! Κοντά σου ζήσαμε τόσο όμορφα. Όλοζώντανη δά ζής μέσ στή ψυχή μας, αιδέρια.

Τώρα πιά κατάλαβα, γιατί, όποιος σ' άν- τικρύση, ξεχνάει όλες τίς όμορφιές τής γής.

Μάγισσα...Τά μαγικά σου φίλτρα δέν λάδεψαν.

Ποιός τάχα, σάν περάση μιιά βραδυά στήν Πλάκα, δέλει νά φύγη από κοντά σου, μακριά από τά γραφικά στενά με τίς κληματαριές;

Άθήνα! Οι δύμηρες μας κυκλώνουν!.

ΚΛΑΙΡΗ ΞΕΝΙΔΟΥ

Τελειόφοιτος Γυμνασίου Άμμοχώστου 1949-50

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Μιά άξέχαστη επίσκεψη.

Ή Άθήνα κολυμπούσε στό γαλάζιο. Ό ήλιος μόλις άρχισε νά γέρνη· είμαστε κι' οι δυό χαρούμενες καί ξεγνοιαστες. Είναι άκόμα οι μαθητικές εκείνες μέρες, πού τά όνειρα για μιιά ζωή όνειρευτή δέν τάχει σβύσει τό βαρύ πλήγμα τής πραγματικότητας.

Ή Κυρία πού μας συνόδευε μας περίμε- νε στήν στάσι του λεωφορείου· είναι μιιά πρα- γματική Έλληνίδα, πού συνδύαζε όλες τίς ά- ρετές, πού χαρίζει ή πίστη σ' όποιον πιστεύει πραγματικά... Κατεβήκαμε από τό λεωφορείο καί προχωρήσαμε μέσα από κάτι όμορφα έξο-

χικά δρομάκια πρὸς τίς κατασκηνώσεις τών Κατηχητικῶν. «Μέσα στίς κατασκηνώσεις αυ- τές», μας εξήγησε ή καλή κυρία, «τά παιδιά, πού είναι από τά καλύτερα του Κατηχητικού, έτοιμάζονται νά γίνουν τά θρησκευτικά στελέ- χη μιās άληθινής κοινωνίας».

Άνάμεσα στα δένδρα ξεχώριζε ένα χαρι- τωμένο σπιτάκι· εκεί γνωρίσαμε μερικές δε- σποινίδες· οι περισσότερες πιτυχιούχοι φιλόλο- γοι του Πανεπιστημίου Άθηνών καί από τά πιό δυνατά σιελέχη τών θρησκευτικῶν όργα- νώσεων. Άφού είπαμε μερικές κουβέντες, εϊ-

χαμε τήν έντύπωση, πὸς τίς ξέραμε χρόνια. Μιλήσαμε για τόν μεγάλο μας πόθο, τήν Έ- νωση, είπαμε τήν χαρά πού νοιώθαμε για τή συμμετοχή του Έλληνικού λαού στον Κυ- πριακόν άγώνα, κατελήξαμε στήν μεγάλη άρε- τή, πού χαρίζει στον άνθρωπο ή άκλόνητη πί- στη, τήν ύπομονή, καί είπαμε τά όνειρά μας για τό μέλλον τό δικό μας καί τής Πατρίδας...

—Μά ή ώρα περνούσε καί έπρεπε νά βια- στούμε ν' άπολαύσουμε τίς όμορφες έκπλήξεις, πού μας περίμεναν...

Στήν είσοδο τής κατασκηνώσεως μας πε- ρίμεναν ή διευθύντρια καί μερικές άλλες υπεύ- θυνες· τά κορίτσια έλειπαν.— Τά μάτια μας έσπεσαν σέ μιιά έπιγραφή. «Άγαπάτε αλλη- λους»· ήτανε γραμμένη με χρωματιστά πετρα- δάκια επάνω σέ γαλάζιο φόντο· μας εξήγησαν ότι ήτο τό ρητό τής ήμέρας εκείνης· τά παι- δάκια κάγουν ό,τι μπορούν για ν' άνταποκρι- θούν, σ' ό,τι τό ρητό αύτό διδάσκει. Τό διαλέ- γουν τά ίδια καί τό αλλάζουν κάθε μέρα. Εί- ναι παρμένο κυρίως από τά λόγια τής Άγίας Γραφής.

Πάνω σ' ένα βουναλάκι από χῶμα είναι τό μνημείο πρὸς τόν άγνωστο μάρτυρα. Είναι μιιά στήλη λευκή· γύρω άπ' αύτήν σχεδόν όλό- κληρο τό βουναλάκι είναι στολισμένο με έξαι- ρετικό γούστο με παραστάσεις από χρωματι-

στά πετραδάκια· είναι εκεί καί ή εικόνα κά- ποιου παιδιού, πού ύποτίθεται ως ό μικρός άγνωστος μάρτυρας. Τά παιδιά αγαπούν ξε- χωριστά αύτό τό μνημείο καί τό στολίζουν με λουλούδια.

Όραία, όρμητική, όλοζώντανη, παρου- σιάζεται μπροστά μας ή «Καινούργια Έλλά- δα». Γύρω είναι οι κτίστες, πού τήν κτίζουν πάνω σέ θεμέλια δυνατά, καί οι τοίχοι λίγο-λί- γο ψηλώνουν.... Τά παιδιά ξέρουν πολύ καλά, πὸς είναι εκείνα πού θα τήν ξανακτίσουν πνευματικά.

Άρχισε ή επίσκεψη στα τσαντήρια· τό κάθε ένα άπ' αυτά είχε καί τόννομα του.... Νά ή Κύπρος! μπροστά ήτανε τό σχήμα τής Κύ- πρου μέσα σέ γαλάζια θάλασσα καί γύρω άλ- λες ώραϊες παραστάσεις καί σύμβολα για τήν Ένωση, όλα καμωμένα από χρωματιστά πε- τραδάκια με τόσο λεπτό γούστο, πού άμφέ- βαλλες, άν πράγματι είναι έργα παιδιών.

Πιό πέρα είναι τό Σοῦλι. Δέν μπορού- σαν νά παρασταθούν καλύτερα βουνά· πάνω σ' αυτά οι Έλληνες κι' οι Έλληνοπούλες πο- λεμοῦν για τήν Λευτεριά. Ήτανε κάτι τ' όλο- ζώντανο. Πιό κάτω ήτανε κι' άλλα πολλά τσαντήρια, πού τό κάθε ένα συναγωνιζότανε τό άλλο στήν όμορφιά του στολισματος· τό κά- θε ένα με τό δικό του όνομα πού μιλούσε για

Άπό τήν κατάθεσιν στεφάνου εις τό Μνημείον του Άγνώστου Στρατιώτου. Έν μέσω τών συνοδών καθηγητῶν ό Γενικός Έπιθεωρητής Σχολείων Άλλοδαπῶν κ. Άναστ. Άτσεβές.

πατρίδες, θρησκείες και μεγάλα ιδανικά.

Μα κοίταξε μέσα στα τσαντήρια! δυσκολεύεσαι να πιστέψεις πώς μέσα σ' αυτά κατοικοῦν μικρά κορίτσια; τί ωραία τ' ἄσπρα σεντόνια. Εἶναι ἐκεῖ μέσα ὅλα τόσο λευκά και καθαρά, πού συνδυάζονται ὑπέροχα μὲ τὲς ψυχὲς πού κατοικοῦν.

Σὲ κάποια ἄκρη, κάτω ἀπὸ ἓνα δένδρο ἦταν ὁ τόπος τῆς προσευχῆς. Ἐκεῖ τὰ παιδιά εἶχαν φυτέψει λουλούδια· μιά περιπλοκάδα ἀνέβηκε στὸν κορμὸ τοῦ δένδρου κι' ἀνθίσε μπροστὰ στὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ.... Ἐδῶ προσεύχονται μὲ κατάνυξη γονατιστὰ ὅλα μαζί.

Θαύμασα, μὲ πόσο ὥραϊο και λεπτὸ σύστημα ἐργάζονταν ὅλοι ἐκεῖ μέσα, γιὰ νὰ προετοιμάσουν τὲς ψυχὲς ἐκεῖνες γιὰ τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς. Ἡ τέχνη συνδυασμένη μὲ τὴν Πατρίδα και τὴν θρησκεία στὶς πιὸ ὁμορφες τῆς ἐκδηλώσεις. Ἡ ἱστορία ἢ Ἑλληνική, και ἡ τάξη, πού τὴν μάθαιναν χωρὶς νὰ τὸ καταλάβουν, παίζοντας μὲ τὰ πετραδάκια ἢ στολίζοντας τὲς σκηνὲς τους.

Μὰ νά. Χαρούμενες φωνὲς και τραγούδια ἀκούγονται ἀπὸ μακριὰ και σὲ λίγο δυναμώνουν και πλημυρίζουν τὴν κατασκήνωση. Μπήκανε ἡσυχὰ μὲ σειρά, χωρὶς νὰ σταματήσουν τὸ τραγούδι· μὰ μόλις ἀντελήφθηκαν, ὅτι στὴν κατασκήνωση τους ἦταν και δυὸ Κυ-

πριοποῦλες, ξέσπασαν σὲ χαρούμενες φωνὲς και τραγούδια γιὰ τὴν Κύπρο και τὴν Ἑνωσῆ. Σὲ λίγο ἦταν ὅλες συγκεντρωμένες σὲ κύκλο· μᾶς εἶπαν ὥραϊα πατριωτικά και θρησκευτικά τραγούδια και μᾶς τραβήξαν μαζί τους στοὺς ὁμορφους Ἑλληνικοὺς χορούς.

Μιά μικρὴ Ἑλληνοπούλα μᾶς μίλησε τόσο φλογερὰ γιὰ τὴν Ἑνωσῆ, γιὰ τὴν Πατρίδα και τὴν Θρησκεία, πού μᾶς συγκίνησε βαθιά. Τὰ μάτια τῆς ἦταν γιομάτα φῶς κι' ἀπὸ τὶς πρώτες τῆς λέξεις, τὸ φῶς τῆς ἐλπίδας μεταδόθηκε σ' ὅλων τὰ μάτια.

Τὶς εὐχαριστήσαμε γιὰ τὴ μεγάλη ἀγάπη πού ἔδειχναν γιὰ τὴ Κύπρο, τοὺς εὐχηθήκαμε κάθε ἐπιτυχία στὴν Χριστιανικὴ τους ζωὴ· συγχαρήκαμε τὶς γυναῖκες ἐκεῖνες, πού μὲ τὴν ὑπομονὴ εἶχαν κτήσει ἓνα τόσο ὥραϊο οἰκοδόμημα μέσα στὶς παιδικὲς ἐκεῖνες ψυχές....

Καθὼς φεύγαμε, τὰ πιὸ ὁμορφα συναισθήματα μᾶς πλημύριζαν τὴν ψυχὴ.

Τὰ χρόνια θὰ περάσουν, οἱ αἰῶνες θὰ σβήσουν ἀγύριστοι μέσα στὴν ἀπεραντοσύνη τοῦ χρόνου, μὰ, ἐν ὅσῳ ὑπάρχει ἀκόμα μιά σταλαγματιά ἀπ' τὴ γαλάζια χώρα, πού λέγεται Ἑλλάδα, ἢ πίστις ἢ Χριστιανικὴ δὲν μπορεῖ νὰ σβῆσει και ἐν ὅσῳ σ' αὐτὴν τὴ γῆ ὑπάρχει ἢ θρησκεία, πού δίδαξε Ἐκεῖνος πού ἀνέβηκε φορτωμένος τὸν σταυρὸ στὸν Γολγοθὰ,

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Παῦλος φωτογραφούμενος ἐν μέσω τῆς μαθητικῆς νεολαίας τῆς Κύπρου μετὰ τῶν συνοδῶν των καθηγητῶν, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς Σχολῆς Εὐελπίδων.

παραγγέλματα τοῦ γυμναστικοῦ μας κ. Διάκου, ἓνα εὖγε ἀξίζει σ' αὐτὸ τὸν ἀκάματο και εὐσυνειδητο ἐκπαιδευτικό, ἐξετέλεσε μὲ μεγάλη ἐπιτυχία διάφορες δυσκολοεκτέλεστες συνασκήσεις.

Στὸ τέλος οἱ Ἑλληνικοὶ χοροί, ὁ Τσάμικος, ἡ Γερακίνα, ὁ Μανιάτικος, πού χορεύτηκαν ἀπὸ τὶς μαθήτριες, κατὰ διδασκαλίαν τῆς δ. Κυριακάκου, και οἱ Κυπριακοί, ὅπως ὁ Συρτός, ὁ Καρσιλαμάς, ὁ Κρητικός κ.ἄ. πού διδάχτηκαν ἀπὸ τὸν κ. Διάκο και χορεύτηκαν ἀπὸ βραχοφόρους μαθητές, ἄφησαν καλὲς ἐντυπώσεις και ἐχάρισαν πραγματικὴ ἐθνικὴ συγκίνηση στὸ κοινόν.

Ἡ ὅλη γιορτὴ τέλειωσε μὲ τὴν ὑποστολὴ τῆς σημαίας μας και ἀνάμεσα σὲ ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις τοῦ κοινοῦ.

Οἱ χοροί, χορεύτηκαν μὲ συνοδεία πιάνου ἀπὸ τὴν ἐξαιρετὴ καλλιτέχνη κ. Λέλαν Κλε-

ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

Ἡ Θρησκευτικὴ κοινότης τοῦ Γυμνασίου μας.

Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, ὅλων τῶν τάξεων και ἰδεολογιῶν, στρέφουν τὴν προσοχὴν των πρὸς τὴν νέαν γενεάν, πρὸ τὸ παιδί. Ζητοῦν νὰ τὸ πάρουν στὰ χέρια των και νὰ τὸ διδάξουν κάθε τι τὸ ὥραϊον και ὑψηλόν. Τὸ παιδί δὲ τὸ εὐρίσκουν στὴν οἰκογένεια, στὴν ἐκκλησία, στὸ σχολεῖο, παιδικοὺς συλλόγους ἢ σωματεῖα τοὺς ὀνομαζομένους ἐφηβικοὺς ὀργανισμοὺς ἢ ἐφηβικὰς στοάς. Παιδαγωγοὶ δὲ και διδασκαλὲς εἶναι οἱ γονεῖς, οἱ ἱερεῖς και οἱ δάσκαλοι. Οἱ δυὸ τελευταῖοι πρὸς ἐπιτυχίαν ὅσκοπὸν των ἐφαρμόζουν κατὰ τὴν ἐργασίαν των τὰ πορίσματα τῆς παιδαγωγικῆς ἐπιστήμης. Αὐτὴ μετὰ τῶν ἄλλων συνιστᾷ ὅπως ποντοῦ, πρὸ παντός εἰς τὰ σχολεῖα —κατ' ἑνὶ ἢ ἄνωτερον— ἰδρύονται μαθητικὲς κοινότητες και μαθητικοὶ σύλλογοι, ἵνα διὰ τούτων ἐρχῶνται εἰς ψυχικὴν ἐπαφὴν και ἀλληλοκατανόησιν ὅχι μόνον οἱ μαθητές μετὰ τῶν, ἀλλὰ και μαθητές και διδασκαλὲς. Ἐτσι οἱ μαθητές μετὰ τὴν ἀποφοίτησιν των ἀπὸ τὸ σχολεῖον διατηροῦν ζωηρὰς και εὐμενεῖς ἀναμνήσεις ἐκ τῆς μαθητικῆς των ζωῆς, προσβλέπουν δὲ πρὸς τὸ σχολεῖον των μὲν ὡς εἰς φωτεινὸν φάρον, πρὸς τοὺς διδασκάλους των δὲ ὡς εἰς πνευματικούς πατέρας.

Ἀγαπητοὶ συμμαθητές,

Ἐμεῖς, πού βρισκόμαστε σὲ τοῦτο τὸν ἱερὸ χῶρον, ἀποτελοῦμε μιά θρησκευτικὴ μαθητικὴ κοινότητα. Λέγεται θρησκευτικὴ, γιὰτὶ κύριος σκοπὸς τῆς εἶναι τὸ φούντωμα και ἡ ἀνάπτυξη τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος. Σκοπὸς τῆς εἶναι νὰ ἐμποτίσῃ τὰ μέλη τῆς μὲ

ὅπα—Συριώτη, ἢ ὁποία διάθεσε πολύτιμο χρόνο τῆς γιὰ τὴν ἐπιτυχεῖ ἐμφάνιση τοῦ Γυμνασίου μας.

Τελειώνοντας ἀδίστακτα μπορούμε νὰ ποῦμε, πὼς κάθε ἔπαινος ἀξίζει στὴ γυμναστρία μας δ. Κυριακάκου, τὸ γυμναστή μας κ. Διάκο, ὅπως ἀκόμα και στοὺς μαθητὲς και τὶς μαθήτριες, πού κατέβαλαν τόσες και τόσες προσπάθειες γιὰ νὰ γίνῃ ὅσο τὸ δυνατό αὐτὴ ἢ ἐμφάνιση τοῦ Γυμνασίου, ἐξαιρετικὴ. Θὰ ἦταν ὅμως παράλειψη ἀδικαιολόγητη νὰ μὴ ἀναφέρουμε και τὸν ἄλλο γυμναστικὸ μας, τὸν κ. Οἰκονομίδη, πού ἂν ἦταν καλὰ στὴν ὑγεία του ἐκεῖνη τὴν μέρα, σίγουρα θὰ μᾶς παρουσίαζε κι' αὐτὸς κάτι τὸ ἐξαιρετικόν, ὅπως ἄλλωστε μᾶς παρουσίασε και στὶς περασμένες χρονιές.

ΡΕΝΟΣ Ι. ΔΙΚΩΜΙΤΗΣ

Τάξεως Στ' α'.

τὰ ἱερὰ νάματα τῆς θρησκείας τοῦ Θεανθρώπου και νὰ τὰ καταστήσῃ ἀπόρρητα φρούρια στὸν ἀντίχριστο. Συνηδίζει τὰ μέλη τῆς στὰ ἔργα τῆς φιλανθρωπίας και ἔτσι βοηθοῦν, ὅταν ἢ ἀνάγκη τὸ ἀπαιτήσῃ, τοὺς φτωχοὺς συμμαθητὲς των, εἴτε αὐτοὶ εἶναι, εἴτε δὲν εἶναι μέλη τῆς θρησκευτικῆς κοινότητος, εἰς τὰς διαφόρους των περιστάσεις ἀγοράζοντες σ' αὐτοὺς βιβλία, τετράδια και ἄλλην γραφικὴν ὕλην. Ἡ φιλανθρωπικὴ μας δράση πρέπει νὰ ἐξέρχεται τῶν μαθητικῶν πλαισίων. Ὅφειλουμε νὰ προσφέρουμε χρήματα σ' ἓνα φιλανθρωπικὸ ἔρανο ἢ ν' ἀγοράζουμε φορέματα γιὰ τοὺς φτωχοὺς, τοὺς τυφλοὺς, οἱ ὅποιοι μέσα στὴν παγωνιά τοῦ χειμῶνα εἶναι μισόγυμνοι και πεινασμένοι. Ἐνδυροῦμαι ὅτι κάποτε ἡ θρησκευτικὴ μας κοινότητα ἀγόρασε τρικὰ μάλλινα, τὰ πῆρε μαζί τῆς στὴν ἐκδρομὴν και τὰ παράδωκε στοὺς τυφλοὺς ἀδελφούς. Μεγάλῃ και συγκινητικῇ ἦταν ἡ στιγμή ἐκεῖνη! Συγκινητικὴ ἦταν και ἡ εὐχαριστήριος ἐπιστολὴ πού κατόπιν ἐλάβαμε. Τότε ἐπίσης ἔστειλε και περιοδικὰ στὸ ἄσυλο τῶν φυματικών.

Ἡ φιλανθρωπία εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ πιὸ ψηλά καθήκοντα και χαρακτηριστικὰ γνώρισμα τοῦ ἀνθρώπου πού ἀγαπᾷ τὸν πλησίον του ὡς ἑαυτόν. Ἐμεῖς μὲ τὰ φτωχὰ μας ποσὰ δά δώσουμε τὸ παράδειγμα στοὺς πλουσίους νὰ σκεφθοῦν πὼς τὴν στιγμὴν, πού ἐκεῖνοι χαρτοπαίζουν ἢ γλεντοῦν μὲ βαρυγυμνασμένο στόμαχο, μερικὲς ψυχὲς χαροπαλαῖουν μέσα στὶς καλύβες ἀπὸ τὴν πείνα και τὸ κρύο ζητώντας ἀπεγνωσμένα βοήθεια. Θὰ τοὺς δεῖξουμε πὼς

καθηκόν των είναι, αν θέλουν να λογαριάζονται άνθρωποι με συνείδηση, ν' ανοίξουν τα φουσκωμένα βαλάντια των και να βοηθήσουν την φτωχή χήρα που δεν έχει χρήματα να θεραπεύσει το παιδί της, να στείλουν λίγο γάλα, λίγο κρέας, στην οικογένεια που το Πάσχα, την ημέραν αυτήν της χαράς, δεν έχει τίποτα στο τραπέζι της. Θά τους πούμε ακόμη μια φορά «μη θησαυρίζετε υλικούς θησαυρούς επί της γης» οι όποιοι είναι προσωρινοί, αλλά πνευματικούς τοιούτους, οι όποιοι είναι αιώνιοι. Να λοιπόν ποιός είναι ο μεγάλος σκοπός του μικρού μας ταμείου, το όποιο με δλνν μας την ευχαρίστησιν διαρκώς τροφοδοτούμεν.

Όταν ο μαθητής γίνη μέλος, πρέπει να δρώ και όχι τυπικώς να ανήκη στην κοινότητα. Δεν επιτρέπεται να έρχεται εδώ εκείνος ο όποιος θεωρεί την κοινότητα ως τόπον σπατάλης του χρόνου του ούτε και όποιοςδήποτε άλλος θεωρεί την εδώ έγγραφην του ως υποχρεωτικήν. Θέλουμε μέλη, τα όποια ν' αντιλαμβάνονται την σημασίαν της κοινότητάς μας και της όποιας να θέλουν την πρόοδο. Χρειάζονται μέλη που δα ενδιαφέρονται πραγματικά δι' αυτήν και τα όποια δα φροντίζουν για το φούντωμά της. Έκαστον μέλος όφείλει να παρακολουθή τακτικά τα μαθήματα και τας διαλέξεις, τα συμπεράσματα των όποιων έχει καθήκον να μεταδώση στον φίλο και τον αδελφό του.

Έδώ μπορούμε να συζητήσουμε θέματα, τα όποια, ένεκα της άτελου αναπτύξεως των κατά την ώραν του μαθήματος των δρησκευτι-

κων, δα έμενον ως κηλίδες έπισκιάζουσες τον μορφωτικό μας πίνακα. Ό πιο μικρός ως τον πιο μεγάλο μπορεί να υποβάλη την άπορίαν του, την όποιαν δα προσπαθήσουμε να λύσουμεν έμεις μόνοι μας, ή αν ή δυσκολία υπερβαίνη τις δυνάμεις μας, τότε δα μάς δώση την λύση ο διδάσκαλός μας. Κάθε μέλος μπορεί να εργασθί πάνω σε θέμα της έκλογής του, ή σε θέμα υποδειχθέν υπό του καθηγητού, το όποιο δα μελετήση και τα συμπεράσματά του με δάρρος να τ' ανακοινώση σ' ολόκληρη την κοινότητα. Η ωφέλεια είναι πολύ μεγάλη, διότι άφ' ενός μέν ο ίδιος ο μαθητής πλουτίζει τις γνώσεις του, άφ' έτέρου δέ παρέχει την ευκαιρία και στους άλλους να μάθουν κάτι, το όποιο ίσως να μη έμάνθαναν ποτέ.

* * *

Με την κοινότητά μας έπισκεπτόμεθα τα αρχαία της επαρχίας μας μνημεία, καθώς και τα δρησκευτικά κέντρα του εύμορφου και ιστορικού μας νησιού.....

Ας πυκνώσουμε λοιπόν, αγαπητοί, τις φάλαγγες της κοινότητάς μας, της όποιας οι σκοποί είναι Ιεροί, άγιοι. Ας αγαπήσουμε πιο θερμά την Θρησκεία που διδάξε αυτός ο Υιός του Θεού και ας την προστατεύσουμεν. Ας αγαπήσουμε τον Θεόν, τον πλησίον μας και τον εαυτόν μας και τότε δα αγαπηθούμεν υπό αυτού του Υψίστου.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ Χ. ΒΑΣΙΛΑΣ

(Μέλος της Θρησκευτικής Κοινότητας.)

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

Α) Λύσεις δοδεΐσαι υπό των μαθητών εις τα δημοσιευθέντα εν τῷ 4ῳ τεύχει προβλήματα.

Σημ. Ἐλλείπει χώρου παραλείπονται αἱ ἐκφωνήσεις εἰς τὸ ἀνά χεῖρας τεύχος· ζητεῖται αὐτάς εἰς τὰς σελίδας 20,21 τοῦ 4ου τεύχους. Συνεπεία δὲ τεχνικῶν δυσχερειῶν αἱ λύσεις ἐνίων προβλημάτων ἀπαιτούντων γεωμετρικά σχήματα δα δημοσιευθῶν εἰς τὸ προσεχές τεύχος.

3. Α Ἐάν παραστήσωμεν διὰ q τὴν ἡλεκτρικὴν ποσότητα εἰς Coulomb, διὰ i τὴν έντασιν τοῦ ρεύματος εἰς Ampere, t τὸν χρόνον εἰς sec., R τὴν αντίστασιν εἰς ohms, P τὴν εἰδικὴν αντίστασιν εἰς ohms, e τὸ μήκος τοῦ σύρματος εἰς ἐκμ. καὶ τὸ s τὸ ἐμβαδὸν τῆς τομῆς εἰς τετραγ. ἐκμ.

$$a) \text{ ἡ ζητούμενη αντίστασις } R = \frac{u}{i} = \frac{2}{9} \text{ ohms}$$

$$\text{Διότι } u = 2 \text{ volt καὶ } i = \frac{q}{t} = \frac{27}{3} = 9$$

$$b) \text{ Τὸ ζητούμενον μήκος } L = \frac{R \cdot S}{P} \quad (1)$$

$$\text{Ἐπειδὴ } R = \frac{2}{9}, s = 3,14 \left(\frac{1}{20} \right)^2 = 0,000785$$

$$\text{ἐκμ.}^2 \text{ καὶ εἰδικὴ αντίστασις } P = \frac{1,6}{10^6} \text{ ohms,}$$

$$\text{ἐκ τοῦ τύπου 1 λαμβάνω } L = \frac{2,0,00785 \cdot 10^6}{9 \cdot 1,6}$$

$$\frac{2,7850}{9,16} = 1090 \text{ ἐκμ.} = 10,9 \text{ μ.}$$

Ἰωάννου Α. Νίκος

5. Α Ἡ ἀντλία δὲν μπορεῖ νὰ ἀπορροφήσῃ ὅλον τὸ ὕδωρ τῆς δεξαμενῆς, διότι, ὅταν θὰ ἀφαιρέσῃ ἀρκετὸν ὕδωρ, ἡ ἀπόστασις τῆς ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος θὰ ὑπερβῇ τὰ 10,33 μ.

Μιχαήλ Μ. Μιχαήλ.

Α) Ἀλγεβρικὴ Λύσις.

6 Α Ἐστω X τὸ ἡμερομίσθιον ἐκάστου ἐργάτου. Τότε οἱ 5 πρῶτοι εἰς τὸ διάστημα τῶν 10 ἡμ. θὰ λάβουν $50X$ σελίνια, ἐνῶ οἱ 10 διὰ τὰς 4 ἡμ. $40X$. ὥστε $50X + 40X = 120$ καὶ $X = 1\frac{1}{3}$ σελ. Ἀρα ἕκαστος τῶν πρῶτων ἐργατῶν θὰ λάβῃ $1\frac{1}{3} \cdot 10 = 13\frac{1}{3}$

καὶ ἕκαστος τῶν δευτέρων $1\frac{1}{3} \cdot 4 = 5$ σελ. 3 γρ.

Μαρίνος Θεόδωρος, Πογιατζιῆς Χ. Ἰωάννης ΕΒ'.
Τρύφων Κωνσταντίνου Γ β'.

Β) Ἀριθμητικὴ λύσις.

Τὸ πᾶσὸν τῶν $\text{£} 6 = 120$ σελ. θὰ μερισθῇ ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐργατῶν καὶ τῶν ἡμερῶν, δηλ. ἀναλόγως τοῦ $5 \cdot 10$ καὶ $10 \cdot 4$ ἢ 5 καὶ 4. Ἐπομένως ἡ α' ὁμάς θὰ λάβῃ $\frac{120 \cdot 5}{9} = \text{£} 3-6-6$

$$\text{καὶ ὁ κάθε ἐργάτης τῆς ὁμάδος αὐτῆς } \frac{\text{£} 3-6-6}{5}$$

$$= 13 \text{ σελ. 3 γρ. Ἡ β' ὁμάς θὰ λάβῃ } \frac{120 \cdot 4}{9} = \text{£}$$

$$2-13-3. \text{ Ἀρα ἕκαστος ἐργάτης τῆς β' ὁμάδος θὰ λάβῃ } \frac{\text{£} 2-13-3}{10} = 5 \text{ σελ. 3 γρ.}$$

Χ' Λοῖζου Λοῖζος
Τάξεως Γ' α'.

7. Α' Τὸ λάθος εἶναι εἰς τὴν διαίρεσιν διὰ $3X+2$, τὸ ὅποιον ἰσοῦται με μηδέν, διότι ἐκ τῆς λύσεως τῆς δοθείσης ἐξισώσεως εὐρίσκομεν $X = -\frac{2}{3}$.

Μαρίνος Θεόδωρος, Χέλης Ι. Παρασκευᾶς
Τάξεως Ε' β'.

8. Α' Διὰ νὰ εὐρωμεν τὴν γωνίαν τὴν ὁποίαν σχηματίζουν ὁ ὠροδείκτης καὶ ὁ λεπτοδείκτης, ἀρκεῖ νὰ εὐρωμεν κατὰ πόσον μετεκινήθῃ ὁ ὠροδείκτης εἰς 25 λ. Οὕτω εὐρίσκομεν, ὅτι μετεκινήθῃ $\frac{30^\circ \cdot 25}{60} = 12^\circ - 30'$. Ὡστε ἡ ζητούμενη γωνία θὰ εἶναι: $60^\circ + 12^\circ - 30' = 72^\circ - 30'$.

Κούμας Γ. Μιχαήλ Ε' α', Παντελῇ Παντελῆς Στ' α',
Μιχαήλ Παναγιώτης Δ' β'.

9. Α' Κάθε μέτρον μήκους θὰ χρειάζεται 10 μαρμαράκια. Ὡστε διὰ νὰ καλυφθῇ τὸ δωμάτιον με διαστάσεις 8×5 θὰ χρειασθῶν $80 \times 50 = 4000$ μαρμαράκια. Τὸ δὲ δωμάτιον με διαστάσεις 6×5 θὰ χρειασθῇ $60 \times 50 = 3000$. Ἐπομένως δι' ὅλα τὰ δωμάτια θὰ χρειασθῶν $4000 \times 2 + 3000 \times 4 = 8000 + 12000 = 20000$ μαρμαράκια

Ἐπειδὴ εἰς μίαν ἡμέραν (δωτάρων) τοποθετεῖ $50 \times 8 = 400$ μαρμαράκια, θὰ χρειασθῇ $20000 : 400 = 50$ ἡμέρας διὰ τὴν τοποθέτησιν ὅλων.

Οὕτω ὁ ἰδιοκτῆτης θὰ πληρώσῃ:-

$$\frac{2 \times 50 = \text{£} 100 \text{ ἐργατικά,}}{20000 : 100 = 200 \text{ δεκάσέλ.} = \text{£} 100 \text{ δι' ἀγορ. μαρ.}} \\ \text{ἤτοι ἐν ὅλῳ } \text{£} 200 \text{ ἐπλήρ. ὁ ἰδιοκ.}$$

Χ' Λοῖζος Λοῖζος
Τάξεως Γ' α'.

α') Λύσις

10. Α Ἐστω X τὸ α' μέρος, ψ τὸ β', ω τὸ γ' καὶ φ τὸ δ'. Κατὰ τὸ πρόβλημα θὰ ἔχωμεν τὸ σύστημα:

$$x + \psi + \omega + \varphi = 108$$

$$x + 2 = \psi - 2$$

$$\psi - 2 = 2 \cdot \omega$$

$$2\omega = \frac{\varphi}{2}$$

Ἐκ τῆς λύσεως τοῦ ὁποίου εὐρίσκομεν $x = 22$, $\psi = 26$, $\omega = 12$, $\varphi = 48$.

Μαρίνος, Θεόδωρος, Χέλης Ι. Παρασκευᾶς,
Πογιατζιῆς, Χ. Ἰωάννης Ε' β'.

Σιαμτάνης, Κυριάκος Ε' β', Παντελῆς Παντελῆς Στ' α'.

β') Λύσις

Ἐστω X τὸ ἐξαγόμενον, τὸ ὅποιον εὐρίσκομεν ἀπὸ ἕκαστον τῶν τεσσάρων μερῶν, εἰς τὰ ὁποῖα διηρέθη ὁ 108, εἴτε προσθέσωμεν, εἴτε ἀφαιρέσωμεν, εἴτε πολλαπλασιάσωμεν, εἴτε διαιρέσωμεν διὰ δύο.

$$\text{Τότε } \alpha' = x - 2 \quad \beta' = x + 2 \quad \gamma' = \frac{x}{2} \quad \text{καὶ } \delta' = 2x$$

Ἐπομένως $x - 2 + x + 2 + \frac{x}{2} + 2x = 108$ καὶ $x = 24$. Ἀρα τὸ α' μέρος εἶναι 22, τὸ β' = 26, τὸ γ' = 12 καὶ τὸ δ' = 48.

Κελίρης Κ. Χριστόφορος Ε' α',
Τρύφων Κωνσταντίνου Γ' β'.

Α) Ἀλγεβρικὴ λύσις.

13. Α Ἐστω X τὸ ὕψος. Τότε $\frac{X}{1,5}$ εἶναι ὁ χρόνος τῆς ἀνόδου καὶ $\frac{X}{4,5}$ ὁ χρόνος τῆς κατόδου

$$\text{Ὡστε δα ἔχω τὴν ἀξίωσιν } \frac{X}{1,5} + \frac{X}{4,5} = 6$$

καὶ $3X + X = 27$ καὶ $X = 6\frac{3}{4}$. Δηλ. τὸ ζητούμενον ὕψος εἶναι 6,75 μίλ.

Μαρίνος Θεόδωρος, Χέλης Ι. Παρασκευᾶς, Ε' β'.
Κούμας Μιχαήλ, Σιαμτάνης Κυριάκος, Κελίρης Κ. Χριστόφορος Ε' α', Παντελῇ Παντελῆς Στ' α'.

Β) Ἀριθμητικὴ λύσις.

Ἐάν τὸ ὕψος ἦτο 1,5 μίλι, δα ἐχρίζετο ὁ μαθητῆς 80 λ. διὰ νὰ ἀνέλθῃ καὶ νὰ κατέλθῃ. Τώρα πού χρειάζεται 360 λ. διὰ τὴν ἀνοδὸν καὶ τὴν κατόδον τὸ ὕψος δα εἶναι $\frac{1,5 \times 360}{80} = \frac{1,5 \times 9}{2} = 6,75$ μίλ.

Συμεωνίδης Δημήτριος Βα'.

14. Α Ἐστω X τὰ αὐγά πού ἔβαλε στὸ κέικ. Τότε τὰ τριπλάσια δα εἶναι $3X$. Καὶ κατὰ τὸ πρόβλημα τὰ $3X$ δα εἶναι περισσότερα ἀπὸ τὰ 12, ὅσα εἶναι τὰ αὐγά πού ἔβαλε στὸ κέικ.

"Αρα $3X=12+X$ ή $X=6$. "Ωστε τὰ αὐτὰ ἦσαν 6.

Μαρίνος Θεόδωρος, Χέπης Ι. Παρασκευᾶς, Πογιατζιῆς Χ. Ἰωάννης Ε' Β', Κούμας Μιχαήλ, Σιαμτάνης Κυριάκος, Κελίρης Χριστόφορος, Φυρίλλας Στυλιανός Ε' Α'.
Χριστοφίδης Ι. Χαράλαμπος, Χ' Κωνσταντίνου Δημήτριος, Τρύφων Κωνσταντίνου Γ' Β', Παντελῆ Παντελῆς Στ' Α'.
Μιχαήλ Παναγιώτης Δ' Β' Ἀντωνιάδης Ρένος Γ' Α'.

15. Α "Εστω Χ ἡ ταχύτης τοῦ πλοίου. Ἀντίθετα πρὸς τὸ ρεῦμα δὰ εἶχε ταχύτητα $X-3$ καὶ κατὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ρεύματος $X+3$. "Ωστε κατὰ τὴν πρώτην περίπτωσιν δὰ ἐχρειάζετο $\frac{24}{X-3}$ καὶ κατὰ τὴν δευτέραν $\frac{24}{X+3}$ ὥρ.

Ἐπομένως δὰ ἔχωμεν τὴν ἐξίσωσιν.

$$\frac{24}{X-3} + \frac{24}{X+3} = \frac{32}{3} \quad \text{ἢ} \quad 72(X+3) + 72(X-3) = 32(X^2-9)$$

$$\text{ἢ} \quad 144X = 32X^2 - 288 \quad \text{ἢ} \quad 2X^2 - 9X - 18 = 0.$$

Ἐκ τῆς λύσεως τῆς ὁποίας εὐρίσκομεν $X=6$.
"Αρα ἡ ταχύτης τοῦ πλοίου εἶναι 6 μίλια τὴν ὥραν.

Πογιατζιῆς Χ. Ἰωάννης, Μαρίνος Θεόδωρος, Χέπης Ι. Παρασκευᾶς Ε' Β', Κούμας Μιχαήλ, Σιαμτάνης Κυριάκος, Κελίρης Χριστόφορος, Ε' Α'.
Παντελῆ Παντελῆς Στ' Α'.

α') Ἀλγεβρική λύσις

1. Β. Τὰ πορτοκάλια τὰ ὁποῖα ἐπῆραν οἱ μαθηταὶ ἦσαν κατὰ σειρὰν 1, 2, 3, ... Χ. Δηλαδή σχηματίζεται ἀριθμητικὴ πρόοδος, εἰς τὴν ὁποίαν $a=1$, $t=x$ καὶ $v=x$. Ἐὰν εἰς τὸν τύπον τοῦ ἀθροίσματος τῶν ὁρῶν ἀριθμητικῆς προόδου $K = \frac{(a+t)v}{2}$

ἀντικαταστήσω τὰ a , t καὶ v διὰ τῶν ἴσων τῶν θὰ ἔχω: $K = \frac{(1+x)x}{2} =$ ὅλα τὰ πορτοκάλια. Ἐπομένως ὁ καθεὶς ἔλαβεν $\frac{(1+x)x}{2} = 24$ ἢ $1+x=48$ καὶ

$x=47$. "Αρα οἱ μαθηταὶ ἦσαν 47.

Μαρίνος Θεόδωρος, Πογιατζιῆς Χ. Ἰωάννης Ε' Β', Κούμας Μιχαήλ, Σιαμτάνης Κυριάκος, Κελίρης Χ. Χριστόφορος Ε' Α'.

β') Ἀριθμητικὴ λύσις

Ὁ 24ος ἔλαβε τόσα πορτοκάλια, ὅσα ἔπρεπε νὰ εἶναι τὸ μερίδιον ἑκάστου. Ὁ 23ος χρειάζεται ἓνα καὶ θὰ τὸ λάβῃ ἀπὸ τὸν 25ον, ὁ 22ος δύο καὶ θὰ τὰ λάβῃ ἀπὸ τὸν 26ον κ.ο.κ. Δηλ. διὰ τὰ λάβῃ ἑκαστὸς 24 πορτοκάλια πρέπει νὰ ἔπωται τοῦ 24ου τόσοι, ὅσοι προηγούμενοι. Ἐπομένως ὅλοι οἱ μαθηταὶ ἦσαν $24+23=47$.

Χ' Λοῖζου Λοῖζος Γ' Α'.

2. Β.

$$\alpha') \frac{1}{8} + \frac{2}{7} + \frac{1}{4} + \frac{1}{5} = \frac{35}{280} + \frac{80}{280} + \frac{70}{280} +$$

$$+ \frac{56}{280} = \frac{241}{280} \quad \text{ἔδωκεν εἰς τὴν οἰκονόμεναι του.}$$

$$\beta') \frac{280}{280} - \frac{241}{280} = \frac{39}{280} \quad \text{εἶναι τὰ ὑπόλοιπα.}$$

$$\gamma') \frac{4}{9} + \frac{2}{5} = \frac{20}{45} + \frac{18}{45} = \frac{38}{45} \quad \text{εἶναι ὅσα δι-}$$

ἔδωσε ἐκ τῶν ὑπολοίπων διὰ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Σχολεῖον.

$$\delta') \frac{45}{45} - \frac{38}{45} = \frac{7}{45} \quad \text{δηλ. τοῦ ἐπερίσσευσαν}$$

$$\text{τὰ} \frac{7}{45} \text{ τῶν} \frac{39}{280} \text{ ἦτοι} \frac{39}{280} \times \frac{7}{45} = \frac{13}{600} \quad \delta-$$

λης τῆς περιουσίας. "Ωστε ὅλη ἡ περιουσία ἦτο $400: \frac{13}{600} = \frac{400 \times 600}{13} = \text{£} 18461-11$

$$\text{ἔλαβον.}$$

$$\alpha') \text{ Γυναῖκα} \frac{240000}{13} \times \frac{1}{8} = \text{£} 2307-14-0$$

$$\beta') \text{ 1ον τέκον} \frac{240000}{13} \times \frac{2}{7} = \text{»} 5274-15-0$$

$$\gamma') \text{ 2ον »} \frac{240000}{13} \times \frac{1}{4} = \text{»} 4615-8-0$$

$$\delta') \text{ 3ον »} \frac{240000}{13} \times \frac{1}{5} = \text{»} 3692-6-0$$

$$\epsilon') \frac{240000}{13} \times \frac{39}{280} = \frac{18000}{7} = \text{τὸ ὑπόλοιπον}$$

$$\sigma\tau') \text{ διὰ τὴν ἐκκλησίαν} \frac{18000}{7} \times \frac{4}{9} = \text{£} 1142-17-0$$

$$\zeta') \frac{18000}{7} \times \frac{2}{5} = \text{£} 1028-11-0 \quad \text{διὰ τὸ σχο-}$$

$$\text{λεῖον.}$$

Μαρίνος Θεόδωρος, Ε' Β',
Συμεωνίδης Δημήτριος Β' Α'.

α') Ἀλγεβρική λύσις.

3. Β'. "Εστω Χ αἱ ὑάρδαι τοῦ δ'. Τότε $X+2$ θὰ λάβῃ ὁ γ', $X+20$ ὁ β' καὶ $X+24$ ὁ α'. Ἐπομένως $X+24+X+20+X+2+X=80$.

ἢ $4X+46=80$ ἢ $4X=34$ καὶ $X=8,5$
Δηλ. ὁ δ' θὰ λάβῃ 8,5 ὑάρδας. ὁ γ' 10,5 ὁ β' 28,5 καὶ ὁ α' 32,5.

Μαρίνος Θεόδωρος, Πογιατζιῆς Χ. Ἰωάννης Ε' Β',
Σιαμτάνης Κυριάκος, Κελίρης, Χ. Χριστόφορος Ε' Α',
Τρύφων Κωνσταντίνου Γ' Β', Μιχαήλ Παναγιώτης Δ' Β',
Ἀντωνιάδης Ρένος Γ' Α'.

β') Ἀριθμητικὴ λύσις.

Εὐρίσκομεν πόσας ὑάρδας θὰ λάβουν ὁ α', ὁ β' καὶ ὁ γ' περισσοτέρας τοῦ δ'. Κατὰ τὸ πρόβλημα θὰ λάβουν $24+20+2=46$.

Ἐπομένως τὰς ὑπολοίπους θὰ τὰς μοιράσων καὶ οἱ τέσσαρες ἐξ ἴσου. $80-46=34$ καὶ $34:4=8,5$.
Θὰ λάβῃ δηλ. ὁ δ' 8,5, ὁ γ' $8,5+2=10,5$, ὁ β'

$$20+8,5=28,5 \quad \text{καὶ ὁ α' } 24+8,5=32,5 \quad \text{ὑάρδας.}$$

Χέπης, Ι. Παρασκευᾶς Ε' Β',
Συμεωνίδης Δημήτριος Β' Α'.

α') Ἀλγεβρική λύσις.

4. Β' "Εστω x τὰ πορτοκάλια πού ἔκοψε. Τὰ πορτοκάλια πού τοῦ ἔμειναν ἀπὸ τὸν τρίτον περιβελά-
ρην θὰ εἶναι $\frac{x}{2} - 1 = \frac{x-2}{2}$, ἀπὸ τὸν β' $\frac{x-2}{4}$

$$1 = \frac{x-6}{4}, \quad \text{ἀπὸ τὸν α' } \frac{x-6}{8} - 1 = \frac{x-14}{8} \quad \text{τὰ ὁποῖα}$$

$$\text{κατὰ τὸ πρόβλημα εἶναι ἓνα δηλ.} \frac{x-14}{8} = 1 \quad \text{καὶ} \quad x=22.$$

Πογιατζιῆς Χ. Ἰωάννης, Χέπης Ι. Παρασκευᾶς Ε' Β',
Κελίρης Χριστόφορος Ε' Α'.

β') Ἀριθμητικὴ λύσις.

Τοῦ ἔμεινε ἓνα πορτοκάλι, ἀφοῦ εἶχε δώσει τὰ μισὰ καὶ ἓνα ἐπὶ πλέον. "Αρα τὰ μισὰ θὰ ἦσαν δύο. Ἐπομένως πρὶν δώσῃ πορτοκάλια εἰς τὸν α' εἶχε 4, τὰ ὁποῖα τοῦ ἔμειναν ἀπὸ ἑκείνα πού εἶχε, πρὶν δώσῃ εἰς τὸν β'. Ἐπειδὴ ὅμως καὶ εἰς τὸν β' ἔδωσε τὰ μισὰ καὶ ἓνα ἐπὶ πλέον, τὰ 4 εἶναι ἓνα ὀλιγώτερον ἀπὸ τὰ μισὰ. "Ωστε τὰ μισὰ ἦσαν 5. "Αρα, ὅταν ἔφυγεν ἀπὸ τὸν γ', εἶχε 10 πορτοκάλια τὰ ὁποῖα ἦσαν ἓνα ὀλιγώτερον ἀπὸ τὰ μισὰ ἐκείνων πού ἔκοψε. Δηλ. τὰ μισὰ ἦσαν 11 καὶ ἐπομένως ἔκοψε 22 πορτοκάλια.

Χ' Λοῖζου Λοῖζος Γ' Α',
Τσιάμας Π. Ἀντώνιος Γ' Β'.

5.) Β' Λύσις

"Εὰν γράψωμεν τοὺς ἀριθμοὺς ἀπὸ τὸ 1 ἕως τὸ 40, παρατηροῦμεν ὅτι ὁ πρῶτος καὶ ὁ τελευταῖος ἔχουν τὸ ἴδιο ἀθροισμα πού ἔχει ὁ δεῦτερος ἀπὸ τὴν ἀρχὴν καὶ ὁ δεῦτερος ἀπὸ τὸ τέλος, ὁ τρίτος ἀπὸ τὴν ἀρχὴν καὶ ὁ τρίτος ἀπὸ τὸ τέλος κ.ο.κ. Δηλ. τὸ ἀθροισμα τῶν ἀριθμῶν πού ἀπέχουν ἐξ ἴσου ἀπὸ τὸν πρῶτον 1 καὶ ἀπὸ τὸ τέλος 40, εἶναι ἴσον. "Ωστε δὰ λαμβάνουν δύο ἐκ τῶν προηγουμένων τοῦ 20 καὶ τὰς 2 ἀντιστοίχους τῶν ἐπομένων αὐτοῦ. Π.χ. ἂν ἓνας λάβῃ τὰς 1 καὶ 2 δὰ λάβῃ καὶ τὰς 40 καὶ 39, ἂν λάβῃ τὰς 4 καὶ 9 δὰ λάβῃ καὶ τὰς 37 καὶ 32 κ.ο.κ. Θὰ λαμβάνῃ δὲ ἕκαστος 82 ὀκ. γάλα.

Μαρίνος Θεόδωρος, Χέπης Ι. Παρασκευᾶς Ε' Β'.
Χ' Λοῖζου Λοῖζος Γ' Α', Χ' Κωνσταντίνου Δημήτριος Γ' Β'.
Συμεωνίδης Δημήτριος, Σολωμὴ Σολωμῆς Β' Α'.

α) Ἀριθμητικὴ λύσις

6 Β' "Αν ὁ ὄγκος τοῦ βατράχου τὴν πρώτην ὥραν παρασταθῇ διὰ τῆς μονάδος 1, σύμφωνα με τὸ πρόβλημα τὴν 2αν ὥραν θὰ ἔχῃ ὄγκον $1X2=2$, τὴν τρίτην $2X2=2^2$, τὴν τετάρτην $2^2X2=2^3$ κ.ο.κ., τὴν 13ην ὥραν ὁ ὄγκος του θὰ εἶναι 2^{12} , ὁπότε καὶ θὰ γεμίσῃ τὸ σπῆλαιον. Ἐὰν τώρα ἀντὶ ἐνὸς ἦσαν

δύο βάτραχοι, τὴν πρώτην ὥραν ὁ ὄγκος θὰ ἦτο 2, τὴν 2αν $2X2=2^2$, τὴν 3ην $2X2X2=2^3$ καὶ τὴν 12ην 2^{12} . Δηλ. εἰς 12 ὥρας θὰ γεμίσῃ τὸ σπῆλαιον με τοὺς δύο βατράχους.

Μαρίνος Θεόδωρος, Χέπης Ι. Παρασκευᾶς, Ε' Β',
Σιαμτάνης Κυριάκος Ε' Α'.

Α) Ἀλγεβρική λύσις.

7. Β' "Εστω x τὸ ἀρχικὸν κεφάλαιον. Τὸ κέρδος τοῦ 1ου ἔτους ἦτο $\frac{x}{10}$. Τὸ κεφάλαιον εἰς τὴν ἀρχὴν

$$\text{τοῦ 2ου ἔτους ἦτο} \frac{11x}{10} \quad \text{καὶ τὸ κέρδος τοῦ 2ου ἔτους}$$

$$\frac{11x}{10} \cdot \frac{2}{100} = \frac{11x}{500} \quad \text{"Ωστε τὸ κεφάλαιον εἰς τὴν ἀρχὴν}$$

$$\text{τοῦ 3ου ἔτους ἦτο} \frac{11x}{10} + \frac{11x}{500} = \frac{561x}{500} \quad \text{καὶ τὸ κεφ-}$$

$$\text{λαιον εἰς τὸ τέλος τοῦ τρίτους ἔτους} \frac{561x}{500} - \frac{561x}{10000} =$$

$$\frac{10659x}{10000} \quad \text{ὅπου} \frac{561x}{10000} \text{ εἶναι ἡ ζημία τοῦ 3ου ἔτους.}$$

$$\text{"Αρα} \frac{10659x}{10000} = 1918,62 \quad \text{καὶ} \quad x = \text{£} 1800.$$

Μαρίνος Θεόδωρος, Χέπης Ι. Παρασκευᾶς Ε' Β'.

β') Ἀριθμητικὴ λύσις

Λαμβάνω βοηθητικὸν κεφάλαιον τὸ $\text{£} 100$. Εἰς τὸ α' ἔτος γίνεται 110, εἰς τὸ β' $110+1,1X2=112,2$ καὶ εἰς τὸ τρίτον $112,2-1,122X5=112,2-5,61=106,59$. "Ωστε. Ἄν τὸ ἀρχικὸν κεφάλαιον εἶναι, $\text{£} 100$, θὰ γίνῃ 106,59

$$x \quad \text{θὰ γίνῃ} \frac{1918,62}{106,59} = \text{£} 1800.$$

Πογιατζιῆς Χ. Ἰωάννης Ε' Β'.

9. Β' Ἐκ σημείου Α ἐκτὸς κύκλου ἄγονται, τέμνουσα διερχομένη διὰ τοῦ κέντρου τοῦ κύκλου Κ καὶ ἐφαπτομένη. Ἐὰν Β καὶ Γ εἶναι τὰ σημεῖα εἰς τὰ ὁποῖα ἡ τέμνουσα συναντᾷ τὴν περιφέρειαν, Ε τὸ σημεῖον ἀφῆς τῆς ἐφαπτομένης καὶ ΕΔ ἡ κάθετος ἐπὶ τὴν τέμνουσαν νὰ δειχθῇ ὅτι

$$1) (AB)(AG)=(AE)(AK)$$

$$2) (AG)^2-(AK)^2=2(AG)(BK)-(AK)(AK).$$

Ἀπόδειξις

"Εστω ὁ κύκλος Κ καὶ σημεῖον ἐκτὸς αὐτοῦ τὸ Α. Φέρω τὴν ἐφαπτομένην ΑΕ καὶ τὴν τέμνουσαν ΑΒΓ διερχομένην διὰ τοῦ κέντρου Κ, ὡς καὶ τὴν κάθετον ἐπ' αὐτὴν ΕΔ. Ἐπειδὴ ἡ ΑΕ εἶναι ἐφαπτομένη $(AE)^2=(AG)(AB)$. Φέρω καὶ τὴν ἀκτὶνα ΚΕ.

Ἐκ τοῦ ὁρθογωνίου τριγώνου ΑΕΚ θὰ ἔχω: $(AE)^2=(AK)(AE)$. Ἐκ τῆς ἰσότητος ταύτης καὶ τῆς προηγουμένης λαμβάνω $(AG)(AB)=(AK)(AE)$.

Ἀπὸ τὸ τρίγωνον ΑΕΚ λαμβάνω $(AE)^2=$

$(AK)^2 - (KE)^2$ (1). Ἀλλὰ $(AE)^2 = (AG)(AB)$ καὶ $(KE)^2 = (AK)(KA)$. Ἀντικαθιστῶν εἰς τὴν (1) καὶ ἔχων $(AG)(AB) = (AK)^2 - (AK)(KA)$. Ἐπειδὴ $(AB) = (AG) - (BG) = (AG) - 2(BK)$ ἢ ἀνωτέρω σχέσις γράφεται $(AG)[(AG) - 2(BK)] = (AK)^2 - (AK)(KA)$ ἢ $(AG)^2 - 2(AG)(BK) = (AK)^2 - (AK)(KA)$ ἢ $(AG)^2 - (AK)^2 = 2(AG)(BK) - (AK)(KA)$.

Μαρίνος Θεόδωρος, ΕΒ΄

10. Β. Ἐστω X οἱ ἄνδρες καὶ y αἱ γυναῖκες. Εἰς τὸν α΄ σταθμὸν ἔμειναν $\frac{y}{2}$ καὶ $\frac{y}{2}$ ἀντικατεστάθησαν ὑπ' ἄνδρων. Ὡστε ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν εἰς τὸν α΄ σταθμὸν ἦτο $X + \frac{y}{2} = \frac{2X+y}{2}$. Εἰς τὸν β΄ σταθμὸν ἔμειναν $\frac{2X+y}{4}$ ἄνδρες καὶ $\frac{2X+y}{4}$ ἀντικατεστάθησαν ὑπὸ γυναικῶν. Ὡστε εἰς τὸν β΄ σταθμὸν αἱ γυναῖκες ἦσαν $\frac{2X+y}{4} + \frac{y}{2} = \frac{2X+3y}{4}$. Εἰς τὸν τρίτον σταθμὸν ἔμειναν $\frac{2X+3y}{4} \cdot \frac{2}{3} = \frac{2X+3y}{6}$ γυναῖκες καὶ ἔφυγαν $\frac{2X+3y}{4} \cdot \frac{1}{3} = \frac{2X+3y}{12}$ αἱ ὅλοιαι ἀντικατε-

Προτεινόμενα προβλήματα ὑπὸ τῶν μαθητῶν πρὸς λύσιν.

1. Νὰ διαιρεθῇ τραπέζιον εἰς δύο μέρη ἰσοδύναμα, δι' εὐθείας διερχομένης διὰ μίας τῶν ἐπὶ τῆς μικροτέρας βάσεως τοῦ κορυφῶν.

2. Εἰς κύκλον O νὰ ἀχθῇ ἡ διάμετρος AB καὶ ἡ ἀκτίς OZ κάθετος ἐπ' αὐτήν. Ἐπειτα νὰ προεκταθῇ ἡ OZ μέχρι τοῦ Γ , ὥστε $Z\Gamma = ZA$ καὶ νὰ ἀχθῇ ἡ ΓA . Ἐάν Δ εἴναι τὸ σημεῖον τομῆς τῆς ΓA καὶ τῆς περιφέρειας καὶ ἀχθῇ ἡ διάμετρος ΔE . Νὰ δεχθῇ ὅτι $(OEB) = 3(AGO)$.

3. Ἐνας βοσκὸς ἐρωτηθεὶς πόσα πρόβατα εἶχε, ἀπήντησεν ὡς ἑξῆς: «Ἐχω περισσότερα τῶν 400 καὶ ὀλιγότερα τῶν 500· ὅταν ἀριθμῇ-ση τις ταῦτα ἀνὰ 10, περισσεύουν 2, ὅταν δὲ ἀνὰ 9, περαιοσεύουν 7». Ποῖος ὁ ἀριθμὸς τῶν προβάτων του;

4. Διὰ δύο πόλεων διέρχεται ποταμός, τοῦ ὁποῖου τὸ ρεῦμα ἔχει ταχύτητα 3 μιλίων τὴν ὥραν. Ἀτμόπλοιοι ἐκτελοῦν τὴν συγκοινωνίαν τῶν δύο πόλεων ἀναπλέει αὐτὸν εἰς 20 ὥρας καὶ κατέρχεται εἰς 12 ὥρας. Ποία ἡ ἀπόστασις τῶν δύο πόλεων καὶ ἡ ταχύτης τοῦ πλοίου;

Χέλης Ι. Παρασκευᾶς ΕΒ΄

5. Ἐνας ἡγόρασε δύο καθίσματα μετὰ τὴν ἰδίαν τιμὴν καὶ τὰ ἐπώλησε μετὰ τιμᾶς, αἱ ὁποῖαι διέφερον κατὰ 9 σελ $4\frac{1}{2}$ γρ. Ἀπὸ τὸ ἓνα ἔ-

στάθησαν ὑπὸ ἰσαριθμῶν ἀνδρῶν. Ὡστε οἱ ἄνδρες εἰς τὸν τρίτον σταθμὸν ἦσαν $\frac{2X+y}{4} + \frac{2X+3y}{12} = \frac{8X+6y}{12}$

$= \frac{4X+3y}{6}$ καὶ κατὰ τὸ πρόβλημα ἔχομεν:

$$\frac{2X+3y}{6} = 12 \quad \eta \quad 2X+3y=72 \quad \eta \quad 2X=24 \quad \text{καὶ} \quad X=12 \quad \text{ἀνδ.}$$

$$\frac{4X+3y}{6} = 16 \quad 4X+3y=96 \quad \text{Ὡστε καὶ} \quad y=16 \quad \text{γυν.}$$

Χέλης Ι. Παρασκευᾶς ΕΒ΄.

Λύσις.

12. Β. Ἀπὸ τὰς 8 λίρας παίρνομεν τὰς 6 καὶ θέτομεν τὰς τρεῖς εἰς τὴν μίαν πλάστιγγα καὶ τὰς ἄλλας τρεῖς εἰς τὴν ἄλλην πλάστιγγα τοῦ ζυγοῦ Ἐάν ὁ ζυγὸς ἰσορροπῇ, τότε διὰ τῆς συγκρίσεως τῶν δυνῶν ἄλλων εὐρίσκομεν τὴν ἔχουσαν τὸ μικρότερον βάρος. Ἐάν ὅμως δὲν ἰσορροπῇ, παίρνομεν ἀπὸ τὰς τρεῖς μὲ τὸ μικρότερον βάρος τὰς δύο καὶ τὰς συγκρίνομεν. Ἐάν ἰσορροποῦν, ἡ τρίτη θὰ εἴναι ἡ ζητούμενη. Ἐάν δὲν ἰσορροποῦν, ἡ ἔχουσα τὸ μικρότερον βάρος εἶναι ἡ ζητούμενη.

Μαρίνος Θεόδωρος ΕΒ΄, Σιαμάνης Κυριάκος, Φυρίλλας Στυλιανὸς Εα΄.

Χ΄ Λοῖζου Λοῖζος Γα΄, Χ΄ Πιέρας Ἀνδρέας Γβ΄.

χασε τὸ $\frac{1}{3}$ τῆς ἀξίας του, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο ἐκέρδισε τὰ $\frac{2}{9}$ αὐτῆς. Ποία ἦτο ἡ ἀξία ἐκάστου;

Ἀντώνιος Π. Ἀντωνίου Εβ΄.

6. Ὁρολόγιον ἔχει τρεῖς δείκτας. Μετὰ πόσον χρόνον ἀπὸ τῆς μεσημβρίας ὁ δείκτης τῶν δευτερολέπτων θὰ διχοτομήσῃ τὴν γωνίαν τοῦ δείκτου τῶν ὥρων καὶ τῶν πρώτων λεπτῶν διὰ πρώτην φοράν;

7. Εἰς τὸν κάτωδι πολλαπλασιασμὸν νὰ ἀντικατασταθοῦν τὰ ἐρωτηματικά διὰ τῶν καταλλήλων ἀριθμῶν.

$$\begin{array}{r} 8 \ ; \ ; \ ; \ 2 \ ; \\ 5 \ 1 \ ; \ 3 \\ \hline 2 \ 5 \ ; \ 2 \ 9 \ 7 \ ; \\ ; \ 7 \ 0 \ 8 \ ; \ 5 \ 2 \\ 8 \ ; \ ; \ ; \ 2 \ ; \\ 4 \ ; \ 7 \ ; \ 6 \ 3 \ 0 \\ \hline 4 \ ; \ 7 \ 6 \ 7 \ 1 \ 2 \ 0 \ 9 \ ; \end{array}$$

Μαρίνος Θεόδωρος Ε΄ β΄.

8. Ἐνας πατέρας ἐμοίρασε εἰς τὰ τρία παιδιά του, τὴν Ἑλένην, τὸν Κώσταν καὶ τὸν Ἀνδρέαν 770 καρύδια, ἀναλόγως τῶν ἡλικιῶν των. Ὅσας δὲ φορές ἡ Ἑλένη ἐπῆρε ἀπὸ

4, ὁ Ἀνδρέας ἐπῆρε ἀπὸ 3 καὶ ὅσας φορές ἡ Ἑλένη ἐπῆρε ἀπὸ 6, ὁ Κώστας ἐπῆρε ἀπὸ 7. Ἐάν τὸ ἄθροισμα τῶν ἡλικιῶν των ἦτο $17\frac{1}{2}$ ἔτη. Νὰ εὐρεθῇ ποῖον τὸ μερίδιον καὶ ἡ ἡλικία ἐκάστου.

Συμεωνίδης Δημήτριος Β΄ α΄.

9. Ἐνας γαλακτοπώλης εἶχε ἓνα δοχεῖον ὀκτὼ ὀκάδων γάλα καὶ δύο ἄλλα τῶν 3 ὀκ. καὶ 5 ὀκ. κενά. Κάποιος τοῦ ἐζήτησε μία ὀκά γάλα. Πῶς τὴν ἐμέτρησε;

Χ΄ Κωνσταντίνου Δημήτριος Γ΄ β΄.

10. Ἐνας εἶχε ἓνα ποσὸν χρημάτων, ἐκ τῶν ὁποίων ἐξώδευσε τὰ $\frac{2}{3}$ καὶ κατόπιν τὸ $\frac{1}{3}$ τοῦ ὑπολοίπου καὶ τοῦ ἔμειναν 5 σελ 1 πεν. Πόσα χρήματα εἶχε κατ' ἀρχάς;

11. Ἀπὸ δύο ἀδελφᾶς ἡ μεγαλύτερη ἔχει £3 καὶ ἡ μικρότερη £2—8—0. Πόσα πρέπει νὰ δώσῃ ἡ μεγαλύτερη εἰς τὴν μικρότερην, ὥστε ἡ μικρότερη νὰ ἔχη τριπλάσια τῆς μεγαλύτερας;

12. Εἰς ἓνα στρατηγόν, ὁ ὁποῖος ἔχασεν εἰς μάχην τὰ $\frac{3}{7}$ τῶν ἀνδρῶν του καὶ τὰ $\frac{6}{10}$ τῶν ὑπολοίπων ἀπὸ ἀσθενείας, ἔμειναν 95880 ἄνδρες. Πόσους εἶχε ἐξ ἀρχῆς;

13. Ἡ διαφορὰ δύο ἀριθμῶν εἶναι 15 καὶ τὸ ἄθροισμά των 59. Ποῖοι εἶναι οἱ ἀριθμοί;

Μασούρας Γ. Νίκος Ββ΄.

14. Δύο κύκλοι Λ καὶ K . ἐφάπτονται εἰς τὸ A . Διὰ τοῦ A ἄγονται τρεῖς εὐθεῖαι, τέμνουσαι τὰς περιφέρειας τῶν κύκλων εἰς τὰς B, Γ, Δ , καὶ B', Γ', Δ' . Νὰ δειχθῇ, ὅτι τὰ τρίγωνα $\Delta B \Gamma$ καὶ $\Delta' B' \Gamma'$ εἶναι ὅμοια.

Πογιατζῆς Χ. Ἰωάννης Εβ΄.

15. Νὰ κατασκευασθῇ ρόμβος, τοῦ ὁποῖου δίδεται μία γωνία καὶ ἡ ἀκτίς τοῦ κύκλου, ὁ

Προβλήματα Φυσικῆς καὶ Χημείας.

Κινητὸν τι ἀναχωρεῖ ἀπὸ τι σημεῖον μετὰ ἐπιτάχυνσιν 4 cm/sec^2 . Δεύτερον κινητὸν ἀναχωρεῖ ἀπὸ τὸ αὐτὸ σημεῖον μετὰ ἀρχικὴν ταχύτητα $U_0 = 200 \text{ cm/sec}$ καὶ σταθερὰν ἐπιδράδυνσιν $\gamma' = 24 \text{ cm/sec}^2$ καὶ κινεῖται κατὰ τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν καὶ φοράν. Πότε πρέπει νὰ ξεκινήσῃ τὸ δεύτερον οὕτως ὥστε νὰ συναντήσῃ τὸ 1ον 20 sec ἀπὸ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ πρώτου;

Μαρίνου Θεόδωρος Ε΄ β΄.

Πόσα λίτρα ὑδρογόνου θὰ παραχθοῦν διὰ τῆς ἐπιδράσεως 5 γραμμαρίων νατρίου ἐπὶ ὑδατος καὶ ποῖον τὸ βάρος τοῦ προκύπτοντος ὑδροξειδίου τοῦ νατρίου;

Πογιατζῆς Χ. Ἰωάννης Ε΄ β΄.

Ἐχρησιμοποίησέ τις 138 γραμμάρια αἰδυλικῆς ἀλκοόλης πρὸς παρασκευὴν αἰδυλενίου. Τὸ παραχθέν αἰδυλένιον ἔκαυσε μετὰ χλωρίου

ὁποῖος εἶναι ἐγγεγραμμένος εἰς τὸ $\frac{1}{2}$ αὐτοῦ πού περιέχει τὴν δοθεῖσαν γωνίαν.

Μιχαὴλ Μ. Παναγιώτης Δβ΄.

16. Νὰ εὐρεθῇ ὁ γεωμετρικὸς τόπος τῶν μέσων τῶν χορδῶν δοθέντος κύκλου, αἵτινες ἰσοῦνται πρὸς δοθέν εὐθύγραμμον τμήμα.

Καραγιώργης Ὀδυσσεύς Εα΄.

17. Ἐνα δοχεῖον 16 ὀκάδων περιέχει κρασί. Νὰ μοιρασθῇ ἐξ ἴσου εἰς δύο ἄτομα μετὰ τὴν βοήθειαν δύο δοχείων τῶν 10 ὀκ. καὶ 6 ὀκ.

Σιαμάνης Κυριάκος Εα΄.

18. Ἐάν εἰς τὰ ἄκρα διαμέτρου κύκλου ἀχθοῦν ἐφαπτόμεναι τῆς περιφέρειας του, τὸ μέρος τρίτης τινὸς ἐφαπτομένης, τὸ περιεχόμενον μεταξὺ τῶν δύο πρώτων, χωρίζεται ὑπὸ τοῦ σημείου ἀφῆς τῆς εἰς μέρη, τῶν ὁποίων τὸ γινόμενον ἰσοῦται μετὰ τὸ τετράγωνον τῆς ἀκτίνος τοῦ κύκλου.

Μαρίνος Θεόδωρος Εβ΄.

19. Νὰ μοιρασθοῦν £280 μεταξὺ δύο ἀδελφῶν οὕτως, ὥστε ὁ μικρότερος νὰ λαμβάνη 2 σελ. διὰ κάθε 5 σελ. πού λαμβάνει ὁ μεγαλύτερος.

20. Εἰς διδάσκαλος διεμοίρασε εἰς τοὺς μαθητὰς τῆς τάξεώς του 2025 καρύδια καὶ ἕκαστος μαθητῆς ἔλαβε τόσα καρύδια, ὅσος ἦτο ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν τῆς τάξεως. Πόσα ἔλαβεν ἕκαστος καὶ ποῖος ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν;

Φράγκου Ἀνδρέας Δβ΄.

21. Ὅταν ἐργάτης ἐργάζεται καὶ τὴν Κυριακὴν οἰκονομεῖ 2 σελίνια τὴν ἑβδομάδα, ἐνῶ ὅταν δὲν ἐργάζεται χρεώνεται ἓνα σελίνι. Ἐάν ἐντὸς 15 ἑβδομάδων εἶχε περισσεύμα 12 σελινίων, πόσας Κυριακάς δὲν ἤργασθη;

Παναγιώτης Μενοίκου Εβ΄.

πρὸς παρασκευὴν ὑδροχλωρίου. Ἐκ τοῦ ὑδροχλωρίου ἀπέσπασε τὸ χλώριον καὶ τὸ χρησιμοποίησε διὰ παρασκευὴν χλωροφορμίου. Ἐάν ἓνας ἄνδρας χρειάζεται γιὰ νὰ ὑπνωτισθῇ $12\frac{4}{3}$ γραμμάρια χλωροφορμίου μία γυναῖκα τὰ $\frac{4}{3}$ τοῦ ἡμίσεος τῶν ὧων χρειάζεται ἓνας ἄνδρας καὶ ἓνα παιδί τὰ $\frac{3}{4}$ τῶν ὧων μία γυναῖκα, ὑπνωτίσωμεν δὲ 20 ἄνδρας, 16 γυναῖκας καὶ 8 παιδιά, πόσον χλωροφόρμιον θὰ περισσεύσῃ;

Μιχαηλᾶς Γ. Πέτρος Στ΄ α΄.

ΣΗΜ:— Τὸ πρόβλημα νὰ λυθῇ μετὰ βάσιν ὅτι τὸ χλωροφόρμιον παρήχθη ἐκ τοῦ μεθανίου ὡς προϊόν ἀντικαταστάσεως καὶ ὁ ὑπολογισμὸς νὰ γίνῃ ὡς νὰ μὴ ἔλαβε χώραν ἀπώλεια χλωρίου λόγω σχηματισμοῦ διαμέσων προϊόντων.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

ΣΧΟΛΙΚΟΝ ΕΤΟΣ 1950 - 51

Μαθηταί έκ Χωρίων	Μαθηταί έκ Πόλεως	Σύνολον Μαθητών	Μαθήτριάι έκ Χωρίων	Μαθήτριάι έκ Πόλεως	Σύνολον Μαθητριών	Σύνολον Μαθητών & Μαθητριών
463	216	679	95	175	270	949

Αριθμός μαθητών και μαθητριών κατά τὸ Σχολικὸν ἔτος 1950-51

ΚΑΤΑ ΤΑΞΕΙΣ

ΤΑΞΕΙΣ	Αριθμός Μαθητῶν	Αριθμός Μαθητριῶν	ΣΥΝΟΛΟΝ
Τάξις Α΄	186	81	267
» Β΄	150	58	208
» Γ΄	115	48	163
» Δ΄	90	40	130
» Ε΄	87	24	111
» ΣΤ΄	51	19	70
	679	270	949
Ἀπεσύρθησαν..	16	9	25
	663	261	924

Ἐπιτυχόντες εἰς τὰ Ὀρτιναρυ κατά τὸ Σχολικὸν ἔτος 1949 - 50

1. Κοντοῦ Γιαννούλα	Δ΄	Τάξεως	30. Κυριακίδης Ἀνδρέας	Ε΄	Τάξεως
2. Ἱερείδου Μαρία	»	»	31. Βάσιλας Κυριάκος	»	»
3. Πιερίδου Ἀλεξ	»	»	32. Παπαδάκης Χαράλαμπος	»	»
4. Γεωργίου Μαρίνος	»	»	33. Χριστοδουλίδης Ρένος	»	»
5. Παπαμιλιτιάδης Ἀνδρέας	»	»	34. Χ΄ Λάμπρου Ἡβη	»	»
6. Χριστοφῆς Κωνσταντίνος	»	»	35. Καδῆς Κυριάκος	»	»
7. Μαυρομιχάλης Ἀνδρέας	»	»	36. Ἀντωνιάδης Μιχαὴλ	»	»
8. Σιαφκάλης Νίκος	»	»	37. Μιχαηλίδης Χαράλαμπος	»	»
9. Μαυρομάτης Χρῖστος	»	»	38. Ὀνουφρίου Ἀνδρέας	»	»
10. Νικολέττος Νίκος	»	»	39. Καλλῆς Χριστόδουλος	»	»
11. Πογιατζῆς Ἀνδρέας	»	»	40. Χριστοφίδης Χρυσόστομος	»	»
12. Νικολαΐδου Νέδη	»	»	41. Πανλίδου Κατίνα	»	»
13. Φιτικίδου Γιούλα	»	»	42. Φαφουρτῆ Χρυσούλα	»	»
14. Παπαλεοντίου Κυριακῆ	»	»	43. Παπαδοπούλου Φωτεινῆ	»	»
15. Κωνσταντινίδου Νίτσα	»	»	44. Χριστοδουλίδου Καίτη	»	»
16. Δραγκιώτου Ζαχαρούλα	»	»	45. Μαιθαίου Νίτσα	»	»
17. Δαλμηροῦς Μιχαὴλ	»	»	46. Χριστοφίδης Ἀνδρέας	ΣΤ΄	»
18. Ἀντωνίου Ἀντώνιος	»	»	47. Κουλλαπῆς Πασχάλης	»	»
19. Χ΄ Κώστας Δημήτριος	»	»	48. Τρισβένης Νίκος	»	»
20. Πογιατζῆς Ἰωάννης	»	»	49. Σιαλῆς Ζαχαρίας	»	»
21. Πασχαλίδης Θεόδωρος	»	»	50. Πιτσιλλίδης Νίκος	»	»
22. Συρίμης Ἀδωνις	»	»	51. Πέτρου Πέτρος	»	»
23. Οἰκονομίδης Διονύσιος	»	»	52. Παπαγεωργίου Θεόδωρος	»	»
24. Πέτρου Ἀνδρέας	»	»	53. Κοκκῶνης Βάσος	»	»
25. Νικολάου Ριχάρδος	»	»	54. Λυσάνδρου Νίκος	»	»
26. Τσούπρας Κυριάκος	Ε΄	»	55. Φαρμακαλίδης Φώτιος	»	»
27. Παπαϊωάννου Γεώργιος	»	»	56. Πετρίδου Ἀσπασία	»	»
28. Παντελῆ Παντελῆς	»	»	57. Βασιλειάδου Σπυριδῶνα	»	»
29. Καζαμίας Σωτήριος	»	»	58. Χριστοφίδου Βέρα	»	»

59. Χ΄ Σάββας Κυριάκος	ΣΤ΄	Τάξεως	65. Χρῖστου Δημήτριος	ΣΤ΄	Τάξεως
60. Σπανὸς Μᾶρκος	»	»	66. Προδρόμου Θεόδωρος	»	»
61. Βανέζης Πιερῆς	»	»	67. Κολατσῆς Νικόλαος	»	»
62. Μίτας Ἀνδρέας	»	»	68. Μιχαὴλ Δροσοῦλα.	»	»
63. Χ΄ Λιασῆς Χρῖστος	»	»	69. Θωμᾶ Φωτεινῆ	»	»
64. Κούβαρος Γεώργιος	»	»	70. Παπαναστασίου Χρῖστος	»	»

ΝΤΗΣΤΙΕΙΟΝ

1. Παναγίδης Παναγιώτης.	Ε΄	Τάξεως	6. Καλλῆς Ἀνδρέας	ΣΤ΄	Τάξεως
2. Ἰωάννου Ξενοφῶντος Μίκης	»	»	7. Κοντεάτου Χρυσταλλένη	»	»
3. Σάντη Ἰωάννα	»	»	8. Δημητριάδης Λέλος	»	»
4. Μιχαὴλ Μιχαὴλ	ΣΤ΄	»	9. Νικολαΐδου Νίνα	»	»
5. Λοῖζου Γεώργιος	»	»	10. Σταύρου Σταύρος	»	»

ΒΡΑΒΕΙΑ ΑΠΟΝΕΜΗΘΕΝΤΑ ΤΟΝ ΙΟΥΝΙΟΝ ΤΟΥ 1950

1) Βραβεῖον «Παναγιώτειον» ἐκ £10. Διενεμήθη ἐξ ἴσου εἰς τὰς μαθητριάς τῆς ΣΤ΄ τάξεως Ἐλευθεριάδου Ζ. Θέλμαν καὶ Ξενίδου Χρ. Κλαίρην, ὃ δὲ ἔπαινος ἀπενεμήθη εἰς τὴν μαθήτριάν Νικολαΐδου Α. Νέδην.

2) Βραβεῖον «Παλαμᾶ» ἐκ £10. Διενεμήθη ἐξ ἴσου εἰς τὰς τελειοφοίτους μαθητριάς Ἐλευθεριάδου Ζ. Θέλμαν καὶ Ξενίδου Χρ. Κλαίρην.

3) Βραβεῖον «Γιαννάκειον» ἐκ £5 διὰ τὴν Δ΄ τάξιν. Ἐδόθη εἰς τὴν μαθήτριάν τῆς Δ΄ τάξεως Πιερίδου Κ. Ἀλεξ.

4) Βραβεῖον «Θεοδούλειον» ἐκ £5 διὰ τὴν Ε΄ τάξιν. Διενεμήθη ἐξ ἴσου εἰς τοὺς μαθητὰς τῆς Ε΄ τάξεως Δικωμίτην Ρένον καὶ Βάσιλαν Κυριάκον.

5) Βραβεῖον «Ἀνορθώσεως» ἐκ £10, διὰ τοὺς μαθητὰς τῆς ΣΤ΄ τάξεως. Διενεμήθη ἐξ ἴσου εἰς τοὺς τελειοφοίτους Λοῖζου Χρ. Γεώργιον καὶ Καλλῆν Ἀνδρέαν.

6) Βραβεῖον «ΕΧΑΝ—ΕΧΑΓ» ἐκ £5, διὰ τὴν ΣΤ΄ τάξιν. Ἐδόθη εἰς τὴν τελειόφοιτον Ξενίδου Κλαίρην.

7) Βραβεῖον «Μακαρίου» ἐκ £10. Διενεμήθη ἐξ ἴσου εἰς τοὺς τελειοφοίτους Ἐλευθεριάδου Θέλμαν καὶ Βανέζην Πιερῆν.

8) Βραβεῖον «Λούειον» (Ἀρετῆς καὶ Προόδου) ἐκ £10. Ἀπενεμήθη εἰς τὴν τελειόφοιτον μαθήτριάν Κοντοῦ Ι. Ἰνῶ.

9) Βραβεῖον «Δάμτσα» (Τρία βραβεῖα ἀρετῆς καὶ προόδου διὰ τὰς τελειοφοίτους μαθητριάς μόνον): Α΄ £12, Β΄ £10, Γ΄ £8. Μαθήτριάι βραβευθεῖσαι: Α΄ Ξενίδου Κλαίρη, Β΄ Κοντοῦ Ἰνῶ, Γ΄ Νικολαΐδου Νίνα.

10) Βραβεῖον «Παρασκευᾶ Λόρδου» ἐκ £6. Ἐδόθη εἰς τὸν τελειόφοιτον Ἰωάννου Α. Νίκον.

11) Βραβεῖον «Σ.Α.Ε.Γ.Β.» (Τρία βιβλία διὰ τοὺς πρώτους μαθητὰς ἢ μαθητριάς ἐκάστης τῶν τριῶν ἀνωτέρων τάξεων τοῦ Γυμνασίου). Ἀπενεμήθη εἰς τὸν μαθητὴν τῆς Δ΄ τάξεως Πογιατζῆν Χ. Ἰωάννην, Σάντη Ἰωάνναν τῆς Ε΄ καὶ Λοῖζου Χρ. Γεώργιον τῆς ΣΤ΄ τάξεως.

12) «Κυριακίδειον Ἐπαθλον» διὰ τὰ ἀθλητικά. Ἐδόθη εἰς τὸν μαθητὴν τῆς Δ΄ τάξεως Κωνσταντίνου Γιαννάκην.

13) Βραβεῖον «Κυπριακῆς Ἀδελφότητος Λονδίνου» ἐκ £5. Διενεμήθη ἐξ ἴσου εἰς τοὺς τελειοφοίτους Γεωργιάδην Ἀνδρέαν καὶ Ἐλευθεριάδου Θέλμαν.

ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 1949-1950

1. Ἀντωνιάδης Β. Ἀνδρέας	10. Ἰωαννίκιος Α. Ἰωάννης	19. Κολοकाσιδης Ν. Ἰωάννης
2. Ἀσπρου Ι. Γεώργιος	11. Ἰωάννου Α. Νίκος	20. Κούβαρος Μ. Γεώργιος
3. Βανέζης Π. Πιερῆς	12. Ἰωάννου Χρ. Πιερῆς	21. Κωνσταντινίδης Γ. Φώτιος
4. Γεωργιάδης Θ. Λοῖζος	13. Καλαβανᾶς Ν. Γεώργιος	22. Μάντζαλος Β. Σάββας
5. Γεωργίου Α. Μιχαὴλ	14. Καλλῆς Α. Ἀνδρέας	23. Μίτας Π. Ἀνδρέας
6. Δαυτῆ Ν. Δαυτῆ	15. Κασάπης Ν. Πέτρος	24. Μιχαηλίδης Ε. Χαράλαμ.
7. Εὐτσιας Π. Ἀθανάσιος	16. Κογιῶνης Γ. Εὐάγγελος	25. Νικολάου Θ. Ἀνδρέας
8. Θεοδότου Μ. Εὐάγγελος	17. Κοκκῶνης Μ. Βάσος.	26. Παπαγεωργίου Θεόδωρος
9. Ἱερωνυμίδης Χ. Μενέλαος	18. Κολατσῆς Κ. Νικόλαος	27. Παπαέλληνας Χρ. Ἀνδρ.

28. Παπαναστασίου Κ. Χρῖστ. 51. Κιαγιᾶς Π. Ἀνδρέας 74. Κοντοῦ Ι. Ἰνῶ
 29. Πέτρου Π. Πέτρος 52. Κίκιλος Κ. Πέτρος 75. Μαργακοῦ Ι. Φιλιδῶ
 30. Πιτσιλλίδης Γ. Νικόλαος 53. Κουλλαπῆς Π. Πασχάλης 76. Μαυρουδῆ Γ. Ἰάνθη
 31. Πουλλῆς Θ. Παναγιώτης 54. Κουμῆς Γ. Πάμπος 77. Μιχαῖλ Β. Δροσούλα
 32. Πραστίτης Α. Ἀναστάσιος 55. Κουρέας Δ. Βαρνάβας 78. Μορφῆ Μ. Λένα
 33. Σαμάρας Π. Μόδεστος 56. Λοῦζου Χρ. Γεώργιος 79. Νικολαΐδου Α. Νίνα
 34. Σιαλῆς Μ. Ζαχαρίας 57. Μιχαῖλ Μ. Μιχαῖλ 80. Ξενίδου Χρ. Κλαίρη
 35. Σπανός Π. Μᾶρκος 58. Παπᾶς Χρ. Λάμπρος 81. Οἰκονομίδου Σ. Λυγία
 36. Στάσου Φ. Πέτρος 59. Παπανικόλας Α. Νίκος 82. Παγιάση Α. Χρυσταλλένη
 37. Συμεοῦ Γ. Λίνος 60. Σταύρου Ι. Σταῦρος 83. Πάλμα Β. Θηρέσια
 38. Τρισβένης Θ. Νίκος 61. Φελλᾶς Χ. Παῦλος 84. Παπαδῆλου Γρ. Χρυσούλα
 39. Τσιγκίνης Τ. Ἀνδρέας 62. Χ' Σάββας Δ. Κυριάκος 85. Πατσάλη Ν. Ἐλένη
 40. Φαρμακαλίδης Ν. Φώτιος 63. Χρίστου Χρ. Δημήτριος 86. Πέτεβη Ι. Ἀνδριανῆ
 41. Φιλῆς Μ. Χριστάκης 64. Χριστοφίδης Κ. Ἀνδρέας 87. Πετρίδου Γ. Ἀδούλα
 42. Φιλίππου Α. Κωστάκης 65. Ἀναστ(ιδ)ου Κ. Ἀναστασία 88. Πετρίδου Ν. Ἀσπασία
 43. Φοξιοῦ Π. Θεόδωρος 66. Ἀνδρέου Α. Λούλα 89. Πιέρα Α. Ἀντιγόνη
 44. Χαράλαμπος Π. Μίμης 67. Ἀνθία Ἐλένη 90. Τσιγκίνη Δ. Χρυσταλλένη
 45. Χ' Θεοδοσίου Γ. Χαράλαμ. 68. Βασιλειάδου Α. Σπυριδώνα 91. Χ' Δημητρίου Α. Μαρία
 46. Χ' Λιασῆς Α. Χρῖστος 69. Διονυσιάδου Ι. Ἀμαλία 92. Χ' Πασχαλῆ Π. Βαλεντίνη
 47. Χριστοφίδης Κ. Τάκης 70. Ἐλευθεριάδου Ζ. Θέλμα 93. Χριστοδούλου Ι. Χλόη
 48. Γεωργιάδης Π. Ἀνδρέας 71. Ἡλιάδου Π. Ἡγησῶ 94. Χριστοφίδου Ε. Βέρα
 49. Δημητριάδης Γ. Δημήτριος 72. Θωμᾶ Φωτεινῆ 95. Χριστοφίδου Π. Ἐλένη
 50. Δημητριάδης Π. Λέλος 73. Κοντεάτου Μ. Χρυσταλ.

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΑΜΕΙΟΥ ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Διὰ τὴν χρῆσιν ἀπὸ 1.7.1949 μέχρι 22.6.1950

ΕΣΟΔΑ	Α.	Σ.	Γρ.	ΕΞΟΔΑ	Α.	Σ.	Γρ.
Υπόλοιπον προηγούμενης χρήσεως	280	12	5	Εἰς ἀπόρους μαθητὰς καὶ μαθητρίδας	495	0	4 1/2
Προῖον Χριστουγεννιάτικου Δένδρου	255	0	0	Δάνειον δι' ἀγορὰν χρεωδῶν Γυμνασ.	46	15	0
Εἰσφορὰ μαθητῶν καὶ μαθητριῶν Γυμν.	152	16	0	Δι' ἀγορὰν Σχολ. βιβλίων	6	3	7
Εἰσφορὰ Πολιτῶν	29	0	0	Δι' ἀγορὰν μανδολίνου καὶ χορδῶν	7	18	0
» Καθηγητῶν	10	5	0	Δι' ἐκτύπωσιν ἀποδείξεων	0	15	0
Εἰσφορὰ Μονῆς Ἀποστόλου Ἀνδρέου	50	0	0	Διάφορα	2	2	5
» Φιλοπ. Συλλόγου Βαρωσίων	15	0	0	Κατατεθειμένα παρὰ τῇ			
» Κας Θ. Λιασίδου Σαμπῶν,	5	0	0	[Ἰονικῇ Τραπεζῇ Λτδ.	394	9	2
» Νέων Συντεχνιῶν Ἀμμοχώστου,	5	1	4 1/2				
[προῖον Θεατρικῆς Παραστάσεως							
Ἀπὸ Σχολ. βιβλία	138	4	0				
» Ἐκδόσιν Πιστοποιητικῶν	11	10	0				
Τόκοι μέχρι 30.6.1950	0	15	0				
	953	4	0 1/2		953	4	0 1/2

Ἐν Βαρωσίαις τῇ 22. 6. 1950

Ὁ Γυμνασιάρχης
Γ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁ Ταμίας
ΧΡ. ΧΑΤΖΗΓΡΗΓΟΡΙΟΥ

Ὁ Γραμματεὺς
ΑΝΑΣΤ. Χ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ

Ἐξηλέξαμεν τοὺς λογαριασμοὺς τῆς Μαθητικῆς Προνοίας Ἑλληνικοῦ Γυμνασίου Ἀμμοχώστου ἀπὸ 1.7.1949 μέχρι 22.6.1950 καὶ εὐρόντες τούτους ἐν πλήρει τάξει ὑποφαινόμεθα.

Οἱ Ἐλεγκταί
(ὕπ.) Γ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ (ὕπ.) ΓΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

TELEGRAMS: "HIPOPHARMA"

PHARMACY "HIPPOCRATION"
MIKIS S. MICHAELIDES
CHEMIST & DRUGGIST
FAMAGUSTA, CYPRUS.

ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟΣ

ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟΝ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ

ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ,
ΟΠΤΙΚΑ, ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ,
ΚΑΛΥΝΤΙΚΑ, ΑΘΛΗΤΙΚΑ,
ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΙ

ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ, ΚΥΠΡΟΥ.

ΤΗΛ. ΕΝΑ-ΔΥΟ-ΤΡΙΑ 123
ΕΛ. ONE-TWO-THREE
ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ 251

36 ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ 36

ΤΗΛ. ΔΙΕΥΘ: "ΙΠΠΟΦΑΡΜΑ"

The «ZEISS OPTICIAN»

CYPRUS CERTIFICATE ENGLISH LOWER AND HIGHER

Ἐξασφαλίζετε πλήρη ἐπιτυχίαν εἰς τὰς Κυβερνητικὰς καὶ Σχολικὰς ἐξετάσεις σας, ἐὰν μελετήσετε τὰς βοηθητικὰς σημειώσεις τοῦ κ. Κ. Κ. Γιαννάκη, καθηγητοῦ τῶν Ἀγγλικῶν ἐν τῷ Γυμνασίῳ καὶ Βρετανικῷ Ἰνστιτούτῳ Βαρωσίων. Μπορεῖτε νὰ μελετήσετε τὰ νέα βιβλία κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θέρους, χωρὶς τὴν βοήθειαν καθηγητοῦ. PAPERS A & B: περιέχουν πλήρη ἐρμηνείαν Ἀγγλιστὶ καὶ Ἑλληνιστὶ ὅλων τῶν ἀγνώστων λέξεων, Ἀγγλισμῶν καὶ Κυρίων ὀνομάτων τῶν βιβλίων τῶν ἐξετάσεων, μετ' ἀκριβοῦς προφορᾶς ἐκάστης λέξεως ἐπὶ τῇ βάσει φωνολογίας. Ἐπίσης περιέχουν πλήρη περίληψιν ἐκάστου κεφαλαίου εἰς ἀπλὴν καὶ εὐκολονόητον γλῶσσαν, πλήθος πραγματικῶν παρατηρήσεων ἐπὶ ὅλων τῶν κεφαλαίων, ἐρωτήσεις καὶ παραθέσεις χωρίων (quotations) μετ' ἀκριβοῦς ἀπαντήσεων. Πλήρης μετάφρασις εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ὅλο-κλήρου τοῦ «Invisible Man» καὶ ὅλων τῶν κεφαλαίων ἀπὸ τὸ «Wide Horizons» τὰ ὁποῖα ὥρισθησαν διὰ τὰς ἐξετάσεις (English Higher). Ἡ μετάφρασις αὕτη ἐξηγερεῖ τὸν σπουδάζοντα τὴν Ἀγγλικὴν κατὰ δύο τρόπους: (α) Εἶναι εὐκολώτερον νὰ ἐνθυμῆται τὸ περιεχόμενον τῶν βιβλίων ἐὰν τὸ διαβάσῃ καὶ εἰς τὴν γλῶσσαν του, καὶ ὁ πῶς ἀδύνατος μαθητὴς θὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ κατανοήσῃ τὸ κείμενον. (β) Δύναται ὁ μαθητὴς νὰ ἐξασκηθῇ εἰς τὴν μετάφρασιν ἀπὸ Ἀγγλικά εἰς Ἑλληνικά καὶ τὰνάπαλιν.

PAPER C: περιέχει πλήρη ἐρμηνείαν Ἀγγλιστὶ καὶ Ἑλληνιστὶ μετ' ἀκριβοῦς προφορᾶς ὅλων τῶν ἀγνώστων λέξεων, Ἀγγλισμῶν καὶ Κυρίων ὀνομάτων (ἄνω τῶν 4.000) τοῦ βιβλίου τῶν ἐξετάσεων Lower καὶ Higher: «Studies in English Idiom» by G. Brackenbury.

PAPER D: περιέχει πλήρεις λύσεις ὅλων τῶν θεμάτων (συμπεριλαμβανομένων καὶ ὅλων τῶν ἐπιστολῶν) τοῦ «Studies in English Idiom» by G. Brackenbury.

PAPER E: Précis—Writing & Paraphrasing. Σαφεῖς ὁδηγίαι πῶς νὰ γράψετε ἓνα Précis ἢ νὰ κά-μετε μίαν παράφρασιν, μετ' ἐρμηνείαν ὅλων τῶν ἀγνώστων λέξεων. Περιέχει ἐπίσης τὰ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως δο-θέντα θέματα Précis—Writing & Paraphrasing κατὰ τὰ τελευταῖα δέκα ἔτη μετ' ἀκριβοῦς λύσεις ὅλων τῶν θεμάτων.

PAPER F: περιέχει ὅλην τὴν ἀναγκαίαν γραμματικὴν διὰ τὰς ἀνωτέρω ἐξετάσεις, μετ' ἀκριβοῦς λύσεις ὅλων τῶν θεμάτων καὶ ἐρμηνείαν ὅλων τῶν ἀγνώστων λέξεων.

PAPER C: Περιέχει πολυαριθμοὺς ὁδηγίαι περὶ τοῦ πῶς νὰ μεταφράζωμεν ἀπὸ Ἑλληνικά εἰς Ἀγγλι-κά καὶ τὰνάπαλιν, μετ' ἀκριβοῦς λύσεις ὅλων τῶν θεμάτων. Ἐπίσης περιέχει τὸ κείμενον Ἑλληνιστὶ καὶ πλήρη μετάφρασιν Ἀγγλιστὶ ὅλων τῶν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως δοθέντων θεμάτων εἰς τὰς ἀνωτέρω ἐξετάσεις κατὰ τὰ τελευταῖα δέκα ἔτη.

Ὅλα τὰ ἀνωτέρω «Papers», καθὼς ἐπίσης καὶ τὰ βιβλία τῶν Κυβερνητικῶν Ἐξετάσεων καὶ ὅλην τὴν γραφικὴν σας ὕλην δύνασθε νὰ προμηθευθῆτε ἀπὸ τὸ Γενικὸν Πρακτορεῖον Τύπου, Πούλια καὶ Κόνιαρη, Λευκωσία, ἢ ἀπὸ τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ Πρακτορείου εἰς ὅλην τὴν Κύπρον. Εἰς Ἀμμοχώστον στὸ κατάστη-μα Γεωργαντιᾶ.

ΒΙΒΛΙΑ: ΣΧΟΛΙΚΑ-ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ - ΙΣΤΟΡΙΚΑ - ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑ - ΤΕΧΝΙΚΑ-ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ - ΓΕΩΡΓΙΚΑ Κ.Λ.Π.

ΒΙΒΛΙΑ-ΠΑΙΔΙΚΑ. Ἡ πλουσιωτέρα συλλογή διὰ Σχολικὰς Βιβλιοθήκας.

ΒΙΒΛΙΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ - ΛΕΞΙΚΑ

Χαρτικά. Ὅλα τὰ εἶδη χάρτου καὶ ἐν γένει Γραφικῆς ὕλης, διὰ Σχολεῖα καὶ Γραφεῖα.

ΕΚΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑΙ
εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς ΚΥΠΡΟΥ.

Πώλησις **Χονδρική** καὶ **Λιανική**
εἰς τιμὰς ἀσυναγωνίστους.

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ & ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ
ΑΓΓΕΛΟΥ Π. ΠΟΛΙΤΗ

Ἐδουάρδου Η' 46

Τηλεφ. 106

Ταχ. Κιβ. 30

ΒΑΡΩΣΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ & ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ
ΛΟΥΗΣ
ΒΑΡΩΣΙΑ

Εἰς τὸ ὥς ἄνω Βιβλιοπωλεῖον
θὰ βρῆτε παντὸς εἶδους Γραφικὴν ὕλην καὶ ὅλα τὰ Μέσης Παιδείας βιβλία.

ΑΠΟΡΡΟΦΗΤΙΚΕΣ ΠΕΝΝΕΣ
εἰς οἵανδήποτε μάρκαν.

ΦΙΓΟΥΡΙΝΙΑ, ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ
διάφορα.

Διὰ τοὺς μαθητὰς ἔχομεν τὲς
πιὸ χαμηλὰς τιμὰς σὲ ὅλα τὰ
εἶδη.

Μιὰ ἐπίσκεψις θὰ σᾶς πείσῃ.

Μαθητικὸν Οἰκοτροφεῖον
“Ἡ ΠΡΟΟΔΟΣ”
ΒΑΡΩΣΙΑ

Γονεῖς,

Ἐάν θέλετε νὰ ἐξασφαλίσετε ἄνετον διαμονήν, ἄφθονον τροφήν καὶ προπαντὸς ἀγρυπνον παρακολούθησιν τῶν παιδιῶν σας σπεύσατε νὰ ἐξασφαλίσετε μίαν θέσιν εἰς τὸ μοναδικὸν τοῦτο Οἰκοτροφεῖον τὸ ὁποῖον λειτουργεῖ ἀπὸ δεκαετίας, διότι οἱ κίνδυνοι οἱ ὁποῖοι περιστοιχίζουν τὸν κάθε μαθητὴν εἶναι πάμπολλοι.

Ἐντὸς τοῦ Οἰκοτροφείου παραμένουν καθηγηταὶ οἱ ὁποῖοι παρακολουθοῦν τὰ παιδιά σας βῆμα πρὸς βῆμα τόσον εἰς τὴν ἐξωτερικὴν των ἐμφάνισιν ὅσον καὶ εἰς τὴν παρασκευὴν τῶν μαθημάτων των.

Ἡ τιμὴ σας μαρτυρεῖ ὅτι δὲν πρόκειται περὶ κερδοσκοπικῆς ἐπιχειρήσεως, ἤτοι **£ 5-10-0** μηνιαίως δι' ὅλα των τὰ ἐξοδα διατροφῆς καὶ ὕπνου καὶ **£ 7-10-0** συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ εἰσιτηρίου των.

Πληροφορίαι παρὰ τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Γυμνασίου Ἀμμοχώστου, κ. **Α. Φάνου**, ὁδὸς Σταδίου Νο. 11 Βαρῶσια.

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ - ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ - ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΣΑΒΒΑ ΙΩΑΝΝΟΥ
ΒΑΡΩΣΙΑ - ΚΥΠΡΟΥ

Τὸ μεγαλύτερον τῶν ἐν Κύπρῳ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΩΝ

Συνεργάζεται μὲ τοὺς μεγαλύτερους Ἐκδοτικούς καὶ Βιβλιομπορικοὺς οἴκους τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Προμήθεια παντὸς εἶδους
Βιβλίου.

Πλουσία συλλογὴ Χαρτικῶν εἰδῶν.

Ἀπορροφητικαὶ πέναι Parker, Reynolds, Biro, κλπ.

ΜΑΘΗΤΑΙ:

Προμηθευτῆτε ὅλα τὰ ἀναγκαῖα σας εἶδη εἰς τὰς χαμηλοτέρας τιμὰς ἀπὸ τὸ Βιβλιοπωλεῖον μας.